

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

Základní školy Přerov, Velká Dlážka 5

ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

Platnost od 1. 9. 2021

.....
ředitel školy

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	Úplnost a velikost školy	6
2.2	Vybavení školy	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.4	Charakteristika žáků	8
2.5	Dlouhodobé projekty	8
2.6	Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) a dalšími partnery školy	10
2.7	Vlastní hodnocení školy	11
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	12
3.1	Zaměření školy	12
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	13
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
	3.3.1 PLPP	15
	3.3.2 IVP	15
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	16
3.5	Začlenění průřezových témat	16
3.6	Začlenění projektů, pobytové akce, výstupy projektů	22
4	UČEBNÍ PLÁN	27
4.1	Poznámky k učebnímu plánu	28
5	UČEBNÍ OSNOVY	30
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	30
	5.1.1 Český jazyk a literatura	30
	5.1.2 Anglický jazyk	42
	5.1.3 Německý jazyk	53
	5.1.4 Ruský jazyk	57
5.2	Matematika a její aplikace	61
	5.2.1 Matematika	61
5.3	Informační a komunikační technologie	72
	5.3.1 Informatika	72
5.4	Člověk a jeho svět	80
	5.4.1 Prvouka	82
	5.4.2 Vlastivěda	86
	5.4.3 Přírodověda	88
5.5	Člověk a společnost	90
	5.5.1 Dějepis	90
	5.5.2 Výchova k občanství	95
5.6	Člověk a příroda	100
	5.6.1 Fyzika	100

5.6.2	<i>Chemie</i>	105
5.6.3	<i>Přírodopis</i>	108
5.6.4	<i>Zeměpis</i>	113
5.7	Umění a kultura	118
5.7.1	<i>Hudební výchova</i>	118
5.7.2	<i>Výtvarná výchova</i>	123
5.8	Člověk a zdraví	127
5.8.1	<i>Výchova ke zdraví</i>	127
5.8.2	<i>Tělesná výchova</i>	131
5.9	Člověk a svět práce	137
5.9.1	<i>Pracovní činnosti</i>	137
5.10	Volitelné předměty	144
5.10.1	<i>Dnešní svět</i>	144
5.10.2	<i>Volejbal</i>	146
5.10.3	<i>Ekologická výchova</i>	148
5.10.4	<i>Konverzace v anglickém jazyce</i>	149
5.10.5	<i>Informační a komunikační technologie</i>	152
5.10.6	<i>Vaření</i>	154
5.10.7	<i>Technické činnosti</i>	156
5.10.8	<i>Přírodovědný seminář</i>	157
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	159
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	159
DODATKY – dodatky k tomuto ŠVP jsou číslovány a jsou jeho nedílnou součástí		175

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

○ **Název školního vzdělávacího programu**

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní školy Přerov, Velká Dlážka 5

○ **Vzdělávací program**

Devítiletý vzdělávací program vytvořený podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) 2021

○ **Studijní obor vzdělávání**

Základní škola – K KOV 79-01-C/01

○ **Údaje o škole**

Název školy: ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘEROV, VELKÁ DLÁŽKA 5 (ZŠVD)

Adresa školy: Základní škola Přerov, Velká Dlážka 5
Přerov, Přerov I – Město
Velká Dlážka 5
750 02

Ředitel školy: Mgr. Martin Černý

Zástupce ředitele: Mgr. Jaroslav Matěj

Kontakty: telefon: +420 581 225 111
fax: +420 581 203 125

e-mail: skola@zsvd.cz

web: www.zsvd.cz

datová schránka ID: s8hu3di

Rezortní identifikátor zařízení RED-IZO: 600146405

Identifikační znak organizace IZO: 047858354

Identifikační číslo organizace IČ: 47858354

○ **Zřizovatel**

Název: Statutární město Přerov

Adresa: Bratrská 34, 750 11 PŘEROV I – Město
IČ: 00301825

Kontakty: telefon: +420 581 268 111
                          web: www.prerov.eu

○ **Platnost dokumentu**

Dokument byl vytvořen v souladu s opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – čj.: MSMT-40117/2020-4

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2021
čj.: ZŠVD/300/2021

Dokument projednán a schválen pedagogickou radou dne: 25. 8. 2021
Dokument projednán a schválen školskou radou dne: 7. 9. 2021

Razítko
podpis ředitele školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Přerov, Velká Dlážka 5 (ZŠVD) je součástí výchovně-vzdělávací soustavy a je zařazena do rejstříku škol. V právních vztazích vystupuje svým jménem a má odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Poskytuje kvalitní základní vzdělání, zabezpečuje rozumovou výchovu v souladu se zásadami humanity a demokracie, poskytuje výchovu mravní, estetickou, pracovní a tělesnou. Neméně důležitá je sportovní profilace školy na plavání (již od r. 1979) a volejbal (od r. 1999), která je založena na aktivní spolupráci s místními sportovními kluby a Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. Sportovní profilaci v souladu s koncepcí finančně podporuje zřizovatel. Od r. 2017 je ZŠVD fakultní školou FTK UP s označením *Škola podporující sport a zdravý životní styl*.

Škola jako celek funguje bez problémů, je otevřená žákům i rodičům, vytváří bezpečné a podnětné prostředí pro vzdělávání i zájmovou činnost a má dobré výsledky i pověst. ZŠVD se neustále snaží o naplnění vize školy -

učinit děti ve škole šťastné, spokojené a připravené pro další život.

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Přerov, Velká Dlážka 5 (zahájila svoji činnost 1. 9. 1971) je úplná škola s devíti postupnými ročníky a s vymezenou spádovou oblastí. Školní areál je situován spíše v okrajové oblasti města, ale má velmi dobrou dostupnost od městské i příměstské hromadné dopravy. Na 1. i 2. stupni je po dvou paralelních třídách v ročníku. V současné době je škola tvořena 18 třídami, které navštěvuje cca 450 žáků – tento stav považujeme i vzhledem k demografickému vývoji a k podmínkám školy za ideální. Maximální kapacita školy byla v roce 2015 ve spolupráci se zřizovatelem navýšena z původních 540 na 562 žáků. Součástí školy je také školní družina s maximální kapacitou 180 dětí, převážně pro žáky z 1.–3. ročníku, dále moderní sportovní areál, který slouží k výuce a volnočasovým aktivitám žáků i ke sportovnímu vyžití veřejnosti. Zařízení školního stravování sídlící v areálu školy je samostatný subjekt. Celková rekonstrukce školy proběhla ve 2 hlavních etapách – rekonstrukce hřiště v roce 2004 a rekonstrukce budov v roce 2010.

2.2 Vybavení školy

Vybavení školy je v současnosti na úrovni, která umožňuje plnit výchovné a vzdělávací cíle, jak jsou definovány v RVP ZV a nastaveny v tomto ŠVP. Stav lze označit jako dobrý. Limitujícím faktorem je vždy množství finančních prostředků na nákup pomůcek a vybavení ze státního rozpočtu a prostředků od zřizovatele na vlastní provoz školy. Jejich případný nedostatek se pak negativně projevuje na postupném stárnutí materiálního vybavení, údržbě a investicích.

Vybavení, které má škola k dispozici pro výuku a další činnosti žáků a učitelů:

A) Materiální – Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami a výukovým SW, které jsou pravidelně obměňovány a dle možností doplňovány o nové. Disponujeme kvalitním kopírovacím zařízením pro přípravu učebních textů a pracovních listů. Počítačová síť splňuje standard konektivity a je rozvedena do všech prostor školy, a to včetně chodeb, kabinetů, tělocvičny a školní družiny. Výpočetní technika je na slušné – funkční úrovni, každý pedagog je vybaven výkonným notebookem. Ve výuce používáme

4 interaktivní tabule a také prezentační techniku, kterou jsou vybaveny všechny třídy. Projekci je možné uskutečňovat také prostřednictvím vlastní Wi-Fi sítě a tabletů. Pro výuku nejen jazyků lze využít i mobilní digitální učebnu nebo dotykový panel. Školní akce ozvučujeme vlastní aparaturou. Ve všech třídách máme stavitelný žákovský nábytek a moderní keramické pylonové tabule. Knižní fond učitelské i žákovské knihovny je systematicky rozšiřován. Škola je vybavena přístupovým čipovým a kamerovým systémem, které zvyšují komfort vstupu do školy a bezpečnost žáků i zaměstnanců. Škola má nezbytné bezbariérové úpravy, pro pohyb mezi podlažními slouží schodolez.

B) Prostorové – Areál školy je možno rozdělit na 5 propojených částí – hlavní budovu, školní jídelnu, školní družinu, tělocvičnu a školní hřiště. V hlavní budově jsou umístěny kmenové třídy 1. i 2. stupně, dvě sborovny, odborné učebny (fyzika, chemie, výpočetní technika, multimediální učebna, tři jazykové učebny, výtvarná výchova, učebna inkluze, dílna) a kabinety se sbírkami. Pro výuku praktických činností – domácnosti jsme přebudovali nevyužívaný byt školníka na cvičný byt pro žáky.

Školní jídelna je samostatný právní subjekt, který mohou žáci i zaměstnanci školy využívat ke stravování. Jídelna nabízí výběr ze dvou jídel.

Družina má 6 oddělení, která fungují podle počtu přihlášených dětí. Každé oddělení má svou třídu vybavenou funkčním nábytkem, hračkami a prostorem na hraní a aktivity. K evidenci a vyzvedávání dětí z družiny slouží specializovaný docházkový systém BELLhop.

Tělocvična má umělý povrch a nářadovnu s veškerým potřebným nářadím a pomůckami. Vybavení sportovním materiálem je na velmi dobré úrovni. Součástí jsou rovněž 2 šatny a umývárna se sprchami. Učitelé mají k dispozici kabinet. Pro provádění protahovacích, kompenzačních, gymnastických a dalších cvičení nedynamického charakteru slouží cvičebna, která je umístěna v prostorách školní družiny.

Školní hřiště s umělým povrchem a umělou trávou bylo vybudováno v roce 2004 a je využíváno nejen pro výuku (atletika, volejbal, plážový volejbal, házená, košíková, kopaná a další kolektivní sporty), ale i pro další činnosti žáků, rodičů i veřejnosti. Součástí hřiště je i koutek s herními prvky, který slouží převážně pro aktivity družiny.

C) Technické – Jednou z priorit školy je využití informačních a komunikačních technologií.

Škola je vybavena robustní strukturovanou kabeláží i bezdrátovou datovou sítí, vysokorychlostním připojením a vlastním serverem. Celá konektivita splňuje nejmodernější standardy. Pro výuku je využívána počítačová učebna se 17 stanicemi, multimediální učebna s tzv. digitálními hnízdy a 12 stanicemi, dále mobilní učebna s 24 tablety. Učitelé mají kromě školních notebooků k dispozici počítače ve sborovnách a ve všech kabinetech. Server dále slouží jako souborový server, jsou na něm výukové programy a žáci tam mají prostor pro ukládání dat. Všichni učitelé a žáci používají svou e-mailovou schránku, cloudové úložiště a další funkcionality přes Office 365. Veškerý software je díky multilicencím vždy aktuální a přístupný všem žákům i zaměstnancům školy. Pro přenos informací slouží vnitřní informační systém a pro prezentaci školy a informovanost veřejnosti má škola moderní a neustále aktualizované webové stránky pod doménou www.zsvd.cz.

D) Hygienické – V rámci rekonstrukce byla provedena generální oprava rozvodů a odpadů a modernizace sociálních zařízení v celém areálu školy. Okna jsou osazena venkovní stínící technikou. Pro žáky čtvrtých a vyšších ročníků byly instalovány šatní skříňky, což zvýšilo bezpečnost a pořádek v šatnách. Dodržování pitného režimu žáků zajišťujeme ve spolupráci se školní jídelnou. Pro aktivní odpočinek o přestávkách je na chodbách 7 stolů na stolní tenis a od jara do podzimu mohou žáci trávit velkou přestávku na školním hřišti. Nad žáky je neustále vykonáván dohled pedagogickými pracovníky.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZŠVD tvoří ředitel, zástupce ředitele, přibližně 35 učitelů, včetně výchovného poradce a metodika prevence, 6 vychovatelek školní družiny a několik asistentů pedagoga. Na škole rovněž působí školní psycholog a několik učitelů má i kvalifikaci speciálního pedagoga. Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je vyvážený od začínajících až po zkušené učitele. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů je téměř sto procentní. Kvalita a schopnosti učitelů jsou na vysoké úrovni. Motivovaní učitelé si navíc rozšiřují svoji kvalifikaci i v jiných oborech. Na 1. stupni je několik pedagogů s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky. Sportovní přípravu a trénink žáků v plaveckých a volejbalových třídách zajišťují kvalifikovaní trenéři, kteří jsou většinou i učiteli na naší škole. Vztahy v kolektivu pedagogů jsou velmi dobré, přátelské a kolegiální, upevňované zájmem o společnou věc. Tyto vztahy mezi učiteli se odrážejí také ve vztazích učitelů k žákům i žáků k učitelům.

Škola dbá na další vzdělávání svých učitelů a podporuje ho. Prioritními oblastmi dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) jsou vedle odborného rozvoje v pedagogice, psychologii a didaktice rovněž rozvoj jazykové přípravy, práce s moderními technologiemi a v neposlední řadě práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola má vypracovaný plán DVPP, který je průběžně aktualizován.

2.4 Charakteristika žáků

ZŠVD navštěvují žáci nejen ze spádového obvodu školy, ale i z dalších částí města a okolních vesnic. Ctíme právo rodičů na výběr školy. Škola je také otevřena přijetí talentovaných žáků z celého regionu, kteří mají zájem o sportovní přípravu ve sportovních třídách. Dlouholeté zkušenosti máme se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Každému žákovi, jemuž jsou přiznána podpůrná opatření, je vypracován vlastní plán podpory, popřípadě individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a vyhodnocován.

Absolvent naší školy získává kvalitní základní vzdělání prohloubené o specifické požadavky dnešního světa. Systematicky se seznamuje s kulturním a přírodním bohatstvím lidstva, naší země i našeho regionu, cítí zodpovědnost je chránit a dále rozvíjet. Je schopen orientovat se v běžném životě, aktivně se zapojovat do celospolečenského dění ve svém regionu, zná svá práva a povinnosti a ctí principy demokratické společnosti. Absolvent disponuje takovými vědomostmi, dovednostmi a postoji, že je schopen a ochoten žít v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje, je zodpovědný za své fyzické, duševní i sociální zdraví. Ve sportovní přípravě dosáhne výkonnostní úrovně pro oficiální soutěže dané věkové kategorie.

Absolvent naší školy je motivovaný k dalšímu studiu na střední škole, zná své možnosti a na ZŠVD vzpomíná v dobrém a rád se na ni vrací.

2.5 Dlouhodobé projekty

Projekty realizované na škole jsou třídní, ročníkové, případně celoškolské a vycházejí z tohoto ŠVP nebo z nabídky jiných organizací. Projekty zvyšují motivaci žáků a zlepšují jejich spolupráci mezi sebou i s vyučujícími. Příprava, realizace a výstupy zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Témata dílčích projektů volí vyučující podle věku žáků a učební náplně (viz kap. 3.5 a 3.6).

Naše škola se dlouhodobě podílí na projektu MŠMT a sportovních svazů na rozvoji talentované mládeže v oblasti plavání a volejbalu. Zvláště ve volejbalu dosahujeme významných úspěchů. Cílem *sportovní profilace* školy je přitáhnout ke sportu co největší počet dětí, i proto se nejdříve zaměřujeme hlavně na všeobecnou pohybovou přípravu dětí a až následně na specializovanou přípravu v daném sportu.

Projekt „*Adaptační program*“ je určen pro žáky šestých tříd, bývá realizován vždy na začátku školního roku jako třídní pobyt žáků s třídním učitelem a proškoleným pedagogem. Náplní jsou společenské hry a aktivity, které vedou k vytváření vztahů v kolektivu a k sebepoznání.

Od roku 2009 byla škola zapojena do projektu „*Tvořivá škola*“, který byl financován z prostředků ESF EU. Již ukončený projekt byl zaměřen na nové metody výuky na prvním stupni – tzv. činnostní učení. Do projektu byla aktivně zapojena většina učitelek I. stupně. Hlavní principy Tvořivé školy využíváme neustále. Nové poznatky o činnostním učení a o moderních metodách získáváme díky školení v rámci udržitelnosti projektu.

Dalším projektem je „*EVVO*“ (Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta). Environmentální výchova je průřezovým tématem rámcového vzdělávacího programu. Je jedním z pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Dochází k propojování poznatků a zkušeností z různých studijních oborů a tyto zkušenosti a poznatky jsou následně využívány pro konkrétní řešení ekologických problémů v praxi. Máme zpracovaný školní EVVO program, který je průběžně doplňován podle okamžitých možností, nabídek a výzev. Slouží jako harmonogram EVVO vždy během celého školního roku. Nejvíce se zaměřujeme na třídění odpadu, kdy se pravidelně účastníme celostátního projektu Recyklohraní, na škole třeba fungují tzv. plastové hlídky. Jsme členy sítě škol M.R.K.E.V. a certifikovanou Ekoškolou.

Rodičům našich budoucích prvňáčků nabízíme projekt edukativních skupin „*Hrajeme si na školu*“. Děti, popř. i rodiče, docházejí do školy a zvykají si na školní prostředí i školní povinnosti. Vše probíhá pod dohledem učitelek, které se navíc snaží nenápadně a nenásilně odstranit u dětí případné problémy spojené se školní zralostí.

Od roku 2019 myslíme i na naše seniory, kdy na ZŠVD zahájilo činnost komunitní vzdělávací centrum pro seniory – *Regioklub*. Hlavním záměrem tohoto projektu je nabídnout přerovským seniorům s přirozenou spádovostí a nejlépe docházkovou vzdáleností, ale i ostatním zájemcům rozličné aktivity od tvořivých, vzdělávacích a prakticky zaměřených až po zábavné, sportovní a relaxační. Velkou přidanou hodnotou aktivit je vlastní setkávání v prostorách školy, často i za účasti našich žáků, kdy dochází k výměně životních zkušeností a mezigeneračnímu setkávání. Důležitá je rovněž spolupráce s nedalekým Domem s pečovatelskou službou.

Na zahraničních projektech a spolupráci se prozatím nepodílíme. K projektům typu „*Erasmus*“, které jsou podporovány fondy EU, máme vzhledem k celkovému pojetí, náročné administraci a efektivitě svoje výhrady. Jako vhodnější se nám jeví navázání a vybudování dlouhodobého partnerství s podobně zaměřenou školou v zahraničí. Snad v nejbližší době vhodného partnera nalezneme.

Pravidelně se zapojujeme do výzev a projektů MŠMT, SFŽP a MPSV, které jsou financovány z prostředků EU nebo národních zdrojů – třeba tzv. Šablony, Ozdravné pobyty pro žáky z lokalit se zhoršenou kvalitou ovzduší, Obědy do škol atd.

Projekty ve školní družině jsou většinou dlouhodobé (půlroční, roční) a tematicky zaměřené. Oblíbený je hlavně projekt Cesta kolem světa (viz ŠVP ŠD).

2.6 Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) a dalšími partnery školy

Jedním z hlavních úkolů školy je zajistit efektivní a otevřenou spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci žáků. Rodiče jsou na pravidelných konzultacích a třídních schůzkách informováni o průběhu vzdělávání a o výchově svých dětí, využívají také možnosti kdykoliv navštívit školu za účelem získání informací nebo řešení problémů. K dalším možným způsobům komunikace se zákonnými zástupci žáků slouží také aktualizované webové stránky, internetová žákovská knížka, e-mail, telefon nebo informační nástěnky v prostorách naší školy.

Důležitým prvkem vzájemné komunikace a spolupráce zákonných zástupců a školy je Spolek rodičů a přátel školy (SRPŠ), který je tvořen voleným výborem a zástupci z řad zákonných zástupců jednotlivých tříd. Výbor se schází obvykle 2x ročně a vždy, když je potřeba. Výbor je vedením školy informován o činnosti školy, o jejích potřebách, záměrech, výsledcích a dalším rozvoji. Zákonní zástupci mají možnost vyjadřovat se prostřednictvím SRPŠ k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí a z příspěvků finančně dotovat náročnější akce, případně nákup nadstandardního vybavení školy. Na konci školního roku se pravidelně koná neformální setkání rodičů, přátel školy a učitelů, kde se mimo jiné v pohodové atmosféře proberou i důležité věci.

V roce 2000 se stala dalším spolupracovníkem školy Rada školy, která byla později dle nového školského zákona přejmenovaná na Školskou radu. Jejím prostřednictvím se na správě školy podílejí zákonní zástupci nezletilých žáků, pedagogičtí pracovníci, zřizovatel a další osoby. Školská rada je důležitým podpůrným orgánem školy, plní svoji funkci dle zákona a vzájemná spolupráce je velmi dobrá.

Pro žáky, rodiče a ostatní zákonné zástupce, ale i pro pedagogy je významná spolupráce se školním poradenským pracovištěm, jehož součástí je i školní psycholog. Velmi je oceňována možnost řešit – kromě pedagogických a výchovných problémů – i soukromé, intimní záležitosti. Základem vzdělávání a výchovy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je úzká spolupráce s pracovníky ŠPZ, jedná se zejména o pedagogicko-psychologickou poradnu v Přerově.

V oblasti sportovního zaměření školy máme smluvně ustanovenou spolupráci v rovině personální, materiální i metodické s extraligovým klubem VK Přerov (volejbal) a TJ Spartak Přerov (plavání). Tato spolupráce je funkční a pro obě strany výhodná. Finanční krytí nákladů sportovní profilace školy zajišťuje zřizovatel.

Škola také úzce spolupracuje se svým zřizovatelem a jeho odbory (OSPOD, životní prostředí...).

V rámci výchovného a vzdělávacího procesu spolupracuje škola s místními organizacemi a složkami (Policie ČR, městská policie, knihovna, Městský dům a jiné), dále s Muzeem J. A. Komenského v Přerově a se Střediskem volného času Atlas a BIOS v Přerově. Spolupracujeme také s neziskovými organizacemi na charitativních akcích (Červená stužka, Bílá pastelka, Srdíčkový den...).

Pro okolní mateřské školky pořádáme Den otevřených dveří a pro okolní školy především sportovní soutěže.

Od roku 2019 úzce spolupracujeme s nadačním fondem Veolia, který nám prostřednictvím svého programu Stále s úsměvem přispívá na provoz a aktivity našeho Regioklubu – komunitního vzdělávacího centra pro seniory. Spolupracujeme rovněž s nadačním fondem Women for Women, který financuje obědy dětem v nelehké životní situaci.

Škola se často účastní národních i mezinárodních výzkumů a šetření, které se týkají školství, prevence, životního stylu, pohybové aktivity dětí atd. Hlavními partnery při těchto výzkumech jsou MŠMT, EU, OECD nebo české VŠ – hlavně UP v Olomouci. Díky dlouhodobé spolupráci s Fakultou tělesné kultury UP v Olomouci se v roce 2017 ZŠVD stala Fakultní základní školou – školou podporující sport a zdravý životní styl.

2.7 Vlastní hodnocení školy

Povinnost provádět vlastní hodnocení školy podle vyhlášky MŠMT ČR č. 15/2005 Sb. byla zrušena novelou školského zákona v roce 2012. Škola si přesto uvědomuje nutnost získávat relevantní informace a zpětnou vazbu o kvalitě svého výchovně-vzdělávacího procesu, výsledcích vzdělávání, o celkovém klimatu školy i o spokojenosti žáků, rodičů a široké veřejnosti s tím, jak škola funguje, jestli je nabídka aktivit aktuální nebo zda jsou všechna přijatá opatření funkční.

V každém školním roce se škola zaměřuje na evaluaci jedné konkrétní oblasti. Škola si zvolí cíle a kritéria evaluace a také evaluační nástroj. S výsledky evaluace se dále pracuje, údaje se analyzují v pracovních skupinách a vytvářejí se následná opatření. Závěry z evaluace jsou součástí každoroční výroční zprávy o činnosti školy.

Mezi hlavní evaluační nástroje, které škola pro tuto činnost používá, patří interní dotazníková šetření, standardizovaná dotazníková a testová šetření specializovaných institucí nebo projekty s účastí státu, např. PISA, NIQES nebo srovnávací šetření ČŠI. Často také využíváme uvolněné úlohy a testy jejího systému InspIS SET.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Vzdělání na Základní škole Přerov, Velká Dlážka 5 je poskytováno zcela v souladu s cíli základního vzdělávání, jak jsou definovány v RVP ZV z roku 2021. Naši absolventi jsou vybaveni odpovídajícími kompetencemi, které jim umožní bezproblémový vstup do dalšího života (studijního, pracovního, sportovního). Kromě komplexního a kvalitního základního vzdělávání nabízí naše škola i sportovní všeobecnou a výkonnostní přípravu vedoucí až k vrcholovému pojetí sportu – v plavání a volejbalu. Zaměření naší školy není ničím výjimečné ani unikátní, přesto si myslíme, že je nutné vyzdvihnout některé priority, které naše zaměření nejlépe vystihují.

1. Vytvořil jsem si vztah ke své škole – naučil jsem se nejen říkat, ale i cítit:

MOJE ŠKOLA, MOJI KAMARÁDI A MOJI UČITELÉ...

*„Chovejme se ke svým přátelům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.“
(Aristoteles)*

- Kultura prostředí
- Vztahy k lidem (etika, slušnost, ohleduplnost, tolerance, vnímavost...)
- Pocit bezpečí
- Řešení konfliktů
- Prezentace školy na veřejnosti

2. Moje škola mne naučila zdravě žít

„Když je někdo zdravý a chce se mu pracovat, nemusí se na světě ničeho bát. (Lessing)

- Zdravý životní styl
- Pohybové aktivity – nezbytná součást života každého dítěte
- Sport jako životní program
- Předcházení jevům, které nás v životních situacích ohrožují
- Zodpovědnost za své zdraví

3. Moje škola mne naučila komunikovat s okolím

„Zeptáš-li se, budeš pět minut vypadat jako hlupák, nezeptáš-li se, budeš hlupákem po celý život.“ (čínské přísloví)

- Jazykové dovednosti
- Komunikace s okolím
- Práce v týmu

4. Vím, že jediným zdrojem poznání, ale i zábavy není internet

„S pomocí knih se mnozí stávají učenými i mimo školu. Bez knih pak nebývá učený nikdo ani ve škole.“ (Komenský)

- Volnočasové aktivity
- Čtenářské dovednosti
- Kulturní divák
- Další informační zdroje
- Příroda a život kolem nás

5. Odcházím ze školy s cílem uplatnit co nejvíce poznatků ve svém životě

„Nemůžeme moudrost stále jenom sbírat, musíme ji také uplatňovat.“ (Cicero)

- Příprava a motivace k dalšímu vzdělávání

- Praktická zručnost
- Umění využít svých poznatků, vědomostí a dovedností
- Organizace práce

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Klíčové kompetence pak představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti (RVP ZV, 2021).

Získávání klíčových kompetencí je složitý a dlouhodobý proces. Dosažená úroveň jejich osvojení v etapě základního vzdělávání není konečná, tvoří však neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a pracovního procesu.

Společné výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

učitelé

- zadávají takové úkoly, které žáci mohou využít v praktickém životě
- vedou žáky ke třídění, propojování informací
- využívají rozmanité metody a formy učení
- zadávají takové úlohy a činnosti, ve kterých žák sám může porovnávat a posuzovat pokrok

Kompetence k řešení problémů:

učitelé

- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- dávají možnost volit různé způsoby řešení
- vedou žáky k promyšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní:

učitelé

- podporují samostatné vyjadřování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě (dodržovat konvence a vžitá pravidla)
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální:

učitelé

- zadávají úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vyžadují dodržování pravidel chování a dodržování zásad práce v týmu
- dbají na zařazení všech žáků bez rozdílu
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanská:

učitelé

- podněcují žáka k aktivnímu zapojování
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

učitelé

- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- vedou žáky k organizaci své práce a k plánování

Kompetence digitální

učitelé

- vedou žáky k vyhledávání a kritickému posuzování informací, jejich zpracování a prezentaci vzhledem k situaci a účelu
- vedou žáky k efektivnímu a bezpečnému používání digitálních technologií v každodenním životě
- dbají na dodržování etiky v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je na naší škole realizováno v souladu se školským zákonem, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, a navazujícími opatřeními ministra MSMT čj. MSMT-28603/2016, čj. MSMT-7019/2017 a čj. MSMT-11076/2017-2.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením **školského poradenského zařízení (ŠPZ)**. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro individualizaci vzdělávání nebo pro zpracování **plánu pedagogické podpory (PLPP)** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. PLPP a IVP zpracovává škola.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlédne k jejich individuálním možnostem a schopnostem na základě stanovených podpůrných opatření, upraví se podmínky a kritéria pro případ ústního a písemného zkoušení.

Škola v této oblasti uplatňuje následující postup, který je podobný i pro posouzení potřeb žáků nadaných a mimořádně nadaných, a to vždy ve spolupráci a se souhlasem zákonných zástupců:

1. identifikace žáka vyžadujícího podpůrná opatření – většinou ve spolupráci třídní učitel, výchovný poradce, školní psycholog, učitel konkrétního předmětu a člen školského poradenského pracoviště (ŠPP) – a navržení vhodných opatření,
2. navázání kontaktu s rodiči (zákonnými zástupci) a projednání navržených opatření,
3. vytvoření, realizace, vyhodnocení PLPP (viz 3.3.1),
4. při nenaplnění cílů PLPP konzultace dalšího postupu, popř. vyšetření na odborném pracovišti ŠPZ,
5. závěry vyšetření v ŠPZ – konzultovány se zodpovědnými pracovníky,
6. vytvoření IVP (viz 3.3.2) dle doporučení ŠPZ a podmínek školy,
7. Specifika tvorby IVP spočívající v úpravě očekávaných výstupů:
  - Pro žáky s lehkým mozkovým postižením (LMP) od třetího stupně podpory bude využívána minimální doporučená úroveň v rámci podpůrných opatření stanovená RVP ZV.
  - Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními a na doporučení ŠPZ je možné kromě úprav očekávaných výstupů přizpůsobit i výběr učiva, popřípadě nahradit část nebo celý vzdělávací obor oborem jiným (včetně časové dotace), který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáka.
8. průběžné hodnocení a případná aktualizace IVP během realizace,
9. kontrolní vyšetření na odborném pracovišti.

Za dodržování zásad uvedených v PLPP a IVP odpovídá třídní učitel a jednotliví vyučující odborných předmětů. Odpovědnost za kvalitu PLPP a IVP má ředitel školy. Ředitel školy určí pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se SVP – výchovného poradce.

Předměty speciálněpedagogické péče a zajištění pedagogické intervence bude řešit škola na základě doporučení ŠPZ a podle aktuálních možností školy.

3.3.1 Plán pedagogické podpory – pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu a členem ŠPP. PLPP má písemnou podobu (viz doporučený formulář). Před jeho zpracováním budou probíhat konzultace s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. S obsahem PLPP je prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka, učitelé vyučovacích předmětů, kterých se týkají přiznaná podpůrná opatření žáka, a ŠPZ.

Plán realizují daní vyučující. Doba realizace je minimálně 3 měsíce, poté probíhá hodnocení účinnosti poskytnutých podpůrných opatření. Závěrečné vyhodnocení provádí třídní učitel sám, popřípadě ve spolupráci se ŠPP. S výsledky jsou prokazatelně seznámeni žák a jeho zákonný zástupce.

3.3.2 Individuální vzdělávací plán – pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP).

Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, kterých se týkají přiznaná podpůrná opatření žáka, a se ŠPP. IVP žáka má písemnou podobu (viz doporučený formulář). Po obdržení doporučení ŠPZ zajistí výchovný poradce písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. S obsahem IVP je prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka, učitelé vyučovacích předmětů, kterých se týkají přiznaná podpůrná opatření žáka, a ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce po sestavení IVP vše zaznamená do školní matriky.

IVP realizují vyučující ve spolupráci se ŠPP. Doba realizace je většinou jeden školní rok. Závěrečné vyhodnocení provádí třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétních předmětů, popř. se ŠPP. S výsledky jsou prokazatelně seznámeni žák a jeho zákonný zástupce.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy a po dohodě s rodiči (zákonnými zástupci) a příslušným školským poradenským zařízením, přičemž jsou zohledněny specifické dovednosti žáka. Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžaduje schopnost pedagoga identifikovat takového žáka a motivovat ho k rozšiřování základního učiva do hloubky především tam, kde se projevuje jeho nadání.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je podřízeno jejich nejlepšímu zájmu. Systém péče o tyto žáky je stejný jako péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními. Jako hlavní podpůrná opatření jsou po projednání se ŠPP, po dohodě s žákem a jeho rodiči (zákonnými zástupci), popřípadě po doporučení ŠPZ zaváděny plány pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP). Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP, popřípadě IVP jsou uvedeny v kapitolách 3.3.1 a 3.3.2.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Představují důležitý formativní prvek při rozvoji osobnosti žáka především v oblasti postojů a hodnot. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení vzdělávacích oborů a tím pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí (RVP ZV, 2021).

V průběhu nižšího vzdělávacího cyklu realizujeme všechna průřezová témata nejčastěji formou projektů, které případně dle potřeby doplňujeme o besedy a exkurze – viz tabulky.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematické oblasti	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Rozvoj schopnosti poznávání</i>	PR / Moje tělo				
<i>Mezilidské vztahy</i>	PR / Z pohádky do pohádky				
<i>Komunikace</i>				PR / Umíme komunikovat?	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Název tematické oblasti	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Občanská společnost a škola</i>					PR / Žákovský parlament

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Název tematické oblasti	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>					PR / Evropa a my

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Název tematické oblasti	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Lidské vztahy</i>				PR / Pohádky celého světa	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematické oblasti	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Ekosystémy</i>		PR / Za tajemstvím lesa			

<i>Základní podmínky života</i>			PR / Voda		
<i>Vztah člověka a prostředí</i>			PR / Místo, kde bydlím		

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Název tematické oblasti	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</i>					PR / Ovlivňuje tě reklama?

V průběhu 2. stupně realizujeme všechna průřezová témata nejčastěji formou integrace do vyučovacích předmětů, popř. formou besed a exkurzí – viz následující tabulky.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematické oblasti	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Rozvoj schopnosti poznávání</i>	INT/ČJL, PŘP, TEV	INT/ČJL, TEV, INF, VKO, VoV	INT/ČJL, NEJ, VKO, TEV, HUV, VYV, VKZ, VoV	INT/ČJL, HUV, TEV, NEJ, VoV
<i>Poznávání lidí</i>	INT/PŘP, TEV	INT/TEV, VKO, NEJ, VoV	INT/VKO, PŘP, TEV, NEJ, VoV	INT/ČJL, TEV, NEJ, VoV
<i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	INT/VKO, VKZ, TEV, PRČ, EkoV,	INT/VKO, PŘP, TEV, PRČ, VoV	INT/VKO, VKZ, TEV, PRČ, VoV	INT/PRČ, TEV, VoV
<i>Sebepoznání a sebepečení</i>		INT/ČJL, NEJ, VoV	INT/ANJ, VKZ, PRČ, VoV	INT/HUV, PRČ, VoV
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>		INT/VoV	INT/ANJ, VKZ, PRČ, VoV	INT/PRČ, VoV
<i>Psychohygienu</i>	INT/ANJ, VoV	INT/ANJ, VoV	INT/ANJ, VoV	INT/VKZ, VoV
<i>Kreativita</i>	INT/ČJL, ANJ, HUV, EkoV,	INT/ČJL, ANJ, HUV, VoV	INT/ČJL, ANJ, HUV, VYV, VřV, VoV	INT/ANJ, HUV, VřV, VoV
<i>Mezilidské vztahy</i>	INT/VKZ, EkoV,	INT/NEJ, VoV	INT/ČJL, VKZ, VoV	INT/VKZ, VoV
<i>Komunikace</i>	INT/ANJ	INT/ANJ, NEJ, VoV	INT/ANJ, VKZ, PRČ, VoV	INT/ANJ, VKZ, VoV
<i>Kooperace a kompetice</i>		INT/ VoV	INT/VřV, VoV	INT/VřV, ANJ, VKZ, VoV

<i>Hodnoty a praktická etika</i>	INT/VKZ, EkoV	INT/VKO, VoV	INT/VKZ, TěV, VoV	INT/VKZ, PRČ, TěV, VoV
----------------------------------	---------------	--------------	-------------------	------------------------

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Název tematické oblasti	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Občanská společnost a škola</i>	INT/VKO			INT/ANJ
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	INT/VKO	INT/ZEM	INT/VKO	INT/VKO, ČJL, PRČ
<i>Formy participace občanů na politickém životě</i>	INT/VKO			INT/VKO
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>		INT/VKO	INT/VřV	INT/VKO, VřV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Název tematické oblasti	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Kulturní diference</i>	INT/ANJ, HUV	INT/ANJ, NEJ, ZEM, VoV	INT/ANJ, PŘP, HUV, VoV	INT/ANJ, ZEM, TEV, VoV
<i>Lidské vztahy</i>	INT/ČJL, TEV	INT/NEJ, TEV, VoV	INT/VKO, TEV, VoV, DEJ	INT/TEV, VoV
<i>Etnický původ</i>	INT/VKO, ZEM	INT/VKO, ZEM	INT/PŘP, ZEM	INT/ DEJ
<i>Multikulturalita</i>	INT/ANJ, VKO	INT/ANJ, NEJ	INT/ANJ, ZEM, VřV	INT/ ANJ, NEJ
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	INT/ZEM, TEV	INT/VKO, TEV	INT/TEV	INT/TEV

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Název tematické oblasti	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>	INT/ČJL, VKO	INT/ČJL, ANJ, NEJ, ZEM	INT/HUV, NEJ, VřV	INT/ČJL, HUV
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	INT/ANJ, VKO, TEV	INT/ANJ, NEJ, PRČ, TEV, VoV	INT/ANJ, NEJ, VoV	INT/ANJ, VoV
<i>Jsme Evropané</i>		INT/ZEM, DEJ	INT/VYV, NEJ	INT/VKO, ZEM, DEJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematické oblasti	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Ekosystémy</i>	INT/PŘP, ZEM, EkoV	INT/PŘP, ZEM	INT/ZEM	INT/PŘP
<i>Základní podmínky života</i>	INT/PRČ, ZEM, EkoV	INT/PRČ	INT/FYZ, CHE, ZEM	INT/FYZ, CHE
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	INT/PŘP, ZEM, PRČ	INT/PRČ, VKO	INT/FYZ, CHE, ZEM, VKZ, TčV, VřV	INT/FYZ, CHE, ZEM, VřV
<i>Vztah člověka a prostředí</i>	INT/VKO	INT/ČJL, VKO, PŘP	INT/ FYZ, ZEM, VYV, VKZ	INT/VKZ, ZEM, TEV, VřV

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Název tematické oblasti	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</i>		INT/INF	INT/ZEM, PRČ	INT/ČJL, VKO
<i>Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</i>			INT/PRČ	INT/VKO
<i>Stavba mediálního sdělení</i>	INT/VKO	INT/ČJL		INT/VKO
<i>Vnímání autora mediálního sdělení</i>			INT/VKZ	INT/VKO, ČJL
<i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>			INT/VYV, VKZ, VřV	INT/VKO, VřV
<i>Tvorba mediálního sdělení</i>		INT/ČJL, INF		INT/VKO
<i>Práce v realizačním týmu</i>		INT/ČJL		

Vysvětlivky k průřezovým tématům:

INT – průřezové téma je realizováno integrací obsahu tematických okruhů do vzdělávacího obsahu předmětu

PR - průřezové téma je realizováno projektem

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV (tematické oblasti):

- Rozvoj schopnosti poznávání – RSP
- Sebepoznání a sebepojetí – SaS

- Seberegulace a sebeorganizace – SRaSO
- Psychohygienu – P
- Kreativita – K
- Poznávání lidí – PL
- Mezilidské vztahy – MV
- Komunikace – Ko
- Kooperace a kompetice – KK
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – ŘPRD
- Hodnoty, postoje, praktická etika – HPPE

Výchova demokratického občana – VDO (tematické oblasti):

- Občanská společnost a škola – OSS
- Občan, občanská společnost a stát – OOSS
- Formy participace občanů na politickém životě – FPOPŽ
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - PD

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS (tematické oblasti):

- Evropa a svět nás zajímá – ES
- Objevujeme Evropu a svět – OES
- Jsme Evropané - JE

Multikulturní výchova – MuV (tematické oblasti):

- Kulturní diferenciaci – KD
- Lidské vztahy – LV
- Etnický původ – EP
- Multikulturalita - M

Environmentální výchova – EV (tematické oblasti):

- Ekosystémy – E
- Základní podmínky života – ZPŽ
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ŽP
- Vztah člověka k prostředí – VČP

Mediální výchova – MeV (tematické oblasti):

- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - KČVMS
- Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - IVMSR
- Stavba mediálního sdělení – SMS
- Vnímání autora mediálního sdělení – VAMS
- Fungování a vliv médií ve společnosti – FVMS
- Tvorba mediálního sdělení – TMS
- Práce v realizačním týmu – PRT

3.6 Začlenění projektů, pobytové akce, výstupy projektů

Během školního roku jsou zpravidla realizovány následující projekty a pobytové akce. Pro podporu výuky a vzdělávání jsou rovněž důležité výstupy investičních projektů.

1. ročník

Z pohádky do pohádky

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Osobnostní a sociální výchova
Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí
Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace
Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
- *Přínos projektu:*
Vnímání světa pěti smysly, lidské smysly jako základní stavební kameny každé komunikace s druhými lidmi. Čím více a čím přesněji dokážeme vnímat svými smysly, tím je naše poznání bohatší. Zaměření projektu je v souladu se strategií školy, zejména v oblastech rozvoje poznání, budování pozitivní komunikace ve škole a zdravých vztahů v třídním kolektivu založených na spolupráci.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt probíhá ve všech předmětech po celý první školní týden.
- *Charakteristika projektu:*
Na základě seznámení s charakterem různých pohádkových postav žák posuzuje jejich kladné a záporné vlastnosti a správné či nesprávné chování.
Rozvoj smyslového vnímání pomocí praktických činností, pěstování kultivovaného projevu.

Moje tělo

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Osobnostní a sociální výchova:
Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita
Sociální rozvoj - Komunikace, Kooperace a kompetice
- *Přínos projektu:*
Okolní svět vnímáme prostřednictvím těla. Tělo je pro nás příjemcem informací a výrazem naší identity. Svými smysly přijímáme podněty, na které určitým způsobem reagujeme. Důsledkem toho jsou určité emoce a myšlenky, které člověk vnějšimu světu rovněž sděluje pomocí těla – řečí, gesty, mimikou a pohyby. Abychom na ně mohli správně reagovat, musíme je nejdříve dobře poznat a porozumět jim. Zaměření projektu je v souladu se strategií školy – má přispět k rozvoji sebepoznání, sebeuvědomění a k budování pozitivního sociálního klimatu třídy, školy.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt je realizován v předmětu prvouka v rozsahu dvou hodin. Vztahuje se k tématu Člověk a zdraví.
- *Charakteristika projektu:*
Základem celého projektu je spolupráce ve skupinách. Žáci na základě kresby poznávají části lidského těla. Práce s kostkou zase učí poznávat a napodobovat různé emoce vyjádřené obrázkem nalepeným na kostce a reagovat na ně.

2. ročník

Za tajemstvím lesa

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Environmentální výchova – Ekosystémy – Les
Osobnostní a sociální výchova
- *Přínos projektu:*
Zaměření projektu je v souladu se strategií školy. Učí žáky správné komunikaci se svým okolím, seznamuje je s různými zdroji poučení o přírodě. Práce v týmech zase ovlivňuje vzájemnou komunikaci a spolupráci, posiluje vztahy v třídním kolektivu.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt je realizován v době týdenního pobytu žáků na škole v přírodě.
- *Charakteristika projektu:*
Cílem projektu je seznámit žáky s ekosystémem lesa. Děti si lépe uvědomí, že les je domovem mnoha rostlin a živočichů, i když je zrovna nevidíme. Je proto zajímavé tento ekosystém pozorovat, učit se o něm, chránit ho. Projekt je veden hrou, žáci se stávají detektivy a hledají různé stopy, které jim odhalí tajemství lesa.

3. ročník

Voda

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Environmentální výchova – Základní podmínky života – Voda
- *Přínos projektu:*
Celý projekt vychází ze strategie školy. Základem je získávání informací a práce s nimi. Žáci na základě vlastního pozorování, hlubšího seznámení s tématem a vyhledaných informací naleznou odpovědi na otázky, proč je voda tak důležitá pro život, jak člověk může vodu využívat ve svůj prospěch a jak se má k vodě chovat.
- *Časové rozvržení projektu:*
Jedná se o týdenní projekt, který prostupuje všemi vyučovacími předměty. Součástí je zařazení exkurze do Henčlova (čistička odpadních vod) a výletu do skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm (dřevěné městečko – poznávání řemesel).
- *Charakteristika projektu:*
Cílem je seznámit podrobněji žáky s ekosystémem voda. Na základě plnění různých úkolů se učí třídit a propojovat informace, promýšlet pracovní postupy a organizovat si práci. Zároveň musí spolupracovat, dodržovat pravidla vzájemné komunikace a spolupráce.

Místo, kde bydlím

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí – Naše obec
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
- *Přínos projektu:*
Projekt vychází ze strategie školy. Cílem je seznámit žáky s okolním prostředím a pomoci jim orientovat se v něm. Poznají také historii a současnost své obce.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt probíhá průběžně po dobu jednoho měsíce a prolíná všemi předměty.
- *Charakteristika projektu:*

Žáci se seznamují s rozdíly mezi městským a venkovským prostředím, orientují se ve svém městě, hledají informace o svém bydlišti a vzájemně si je sdělují. Projekt je realizován formou skupinové práce. Zařazeny jsou vycházky do okolí (např. naučná stezka Předmostím až do pravěku) a exkurze do muzea (Muzeum Komenského v Přerově).

4. ročník

Umíme komunikovat?

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Osobnostní a sociální výchova:
Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace
- *Přínos projektu:*
Projekt je určen k upevňování vztahů uvnitř třídního kolektivu, k rozvoji týmové spolupráce a k nácviku komunikace.
Cílem je rozvoj žáka v oblasti sociálních kontaktů, podpora poznávání sebe sama, své role ve skupině a vzájemných interakcí ve skupině, zdokonalování verbální a neverbální komunikace, empatického a aktivního naslouchání.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt se uskuteční na týdenním pobytu v rámci školy v přírodě.
- *Charakteristika projektu:*
Vše se uskutečňuje na základě zážitkové pedagogiky za aktivní účasti všech žáků. V jednotlivých aktivitách je prostor pro uplatnění pocitů žáků, pro komunikaci a pro vyzkoušení různých rolí. Jde o velké množství aktivit, které nahrazují reálné situace a při kterých žáci postupně poznávají sebe a své spolužáky.

Pohádky celého světa

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Multikulturní výchova – Lidské vztahy
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
- *Přínos projektu:*
Žáci poznávají různé kultury, rozdílnosti lidí, tradic a zvyklostí v odlišných zemích. Cílem je připravit žáky na skutečnost setkávání s lidmi různých kultur či názorů, učit je respektovat rozmanitost světa, vštěpovat jim důležitost tolerance k ostatním národům, přijímat kulturu jiných národů a způsob života a tím rozvíjet smysl pro toleranci a solidaritu. Nesmíme ale opomenout poznání a pochopení vlastní kultury.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt je dvouhodinový a týká se předmětu českého jazyka.
- *Charakteristika projektu:*
Na základě metod kritického myšlení pracujeme s pohádkami různých zemí. Hledáme společné i odlišné znaky našich a cizích pohádek. Pomocí rozhovoru provádíme rozbor příběhů z jiných zemí, tím se postupně seznamujeme s jejich kulturními zvyklostmi. Ke shrnutí používáme rozhovor a dramatizaci.

5. ročník

Ovlivňuje tě reklama?

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Mediální výchova – Receptivní činnosti – Vnímání mediálních sdělení, Vliv médií ve společnosti

- *Přínos projektu:*
Tento krátkodobý projekt vychází ze strategie školy. Žáci poznávají různé informační zdroje a orientují se v nich. Uvědomují si, jak nás média ovlivňují v každodenním životě.
- *Časové rozvržení projektu:*
Jedná se o jednodenní projekt, který se zpracovává v hodinách českého jazyka a výtvarné výchovy.
- *Charakteristika projektu:*
Na základě dramatizace a ukázek diskutujeme o vlivu reklamy na postoje a hodnoty jedince. Žáky učíme kriticky vnímat její vliv. Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory týkající se reklamy. Práce pokračuje ve skupinách, kde žáci navrhují vlastní reklamu, a to pomocí kresby či dramatizace.

Evropa a my

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
- *Přínos projektu:*
Projekt vede žáky k uvědomění toho, jaké postavení má ČR v Evropě, vede je k vnímání propojení okolních států. Žáci se seznamují s výhodami a nevýhodami vzájemné spolupráce, s úkoly Evropské unie. Vnímají dění v Evropě, seznamují se s různými kulturami.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt se uskutečňuje v hodinách vlastivědy na konci školního roku, přibližně v červnu.
- *Charakteristika projektu:*
Žáci se seznamují se zeměpisem Evropy, se způsobem života okolních států a s jejich kulturami a zvláštnostmi. Přitom využívají různé zdroje informací, zpracovávají malou prezentaci o státech. Učí se zpracovávat, získávat a předávat informace.

Žákovský parlament

- *Vztah k průřezovým tématům:*
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
- *Přínos projektu:*
Žák si uvědomuje základní práva a povinnosti demokratického občana, orientuje se ve společnosti i ve škole. Vnímá problémy, hledá řešení, navrhuje různé způsoby změn.
Aktivně se snaží zapojovat do dění školy a stává se tím její součástí.
- *Časové rozvržení projektu:*
Projekt je jednodenní, probíhá v hodinách českého jazyka, výtvarné a pracovní výchovy.
- *Charakteristika projektu:*
Základem je práce ve skupinách a rozhovory. Žáci se seznámí s významem voleb a s tím, jak správně volit zástupce do žákovského parlamentu, jaké úkoly a povinnosti mají všichni zvolení, jak může každý jednotlivec ovlivňovat práci parlamentu. Na závěr žáci sami hovoří o ideální škole, o svých představách a následně je uskutečňují a výtvarně zpracovávají.

Pobytové akce

Zimní pobyt v přírodě (ZPP) – pro 4. ročník

Environmentální pobyt v přírodě (EPP) – pro 3. ročník

Škola v přírodě (ŠvP) – pro 2. ročník

Cíle, náplň a program ZPP/EPP/ŠvP vychází z RVP ZV, převážně ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (oboru Tělesná výchova) a Člověk a jeho svět (Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví).

Cíle:

- podpora zdravého životního stylu
(aktivní zapojení do činností podporujících zdraví)
- ozdravný aspekt
(příznivý vliv pobytu a pohybu v čistém horském prostředí na zdraví)
- sebezpoznání a mezilidské vztahy
- získání nových pohybových dovedností a návyků
- podpora ochrany přírody a krajiny

Náplň:

- pohybové hry s různým zaměřením
- turistika a pobyt v přírodě
- lyžování – hry na sněhu / koupání, plavání – hry ve vodě
- bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech a pobytu mimo domov
- zásady jednání a chování ve skupině
- význam pohybu na zdraví

Podmínky:

- pobyt v lokalitě v čistém horském prostředí
- 4 až 6 dnů v období leden až březen / květen až červen
- přihlášení žáci 4. ročníku / 2. ročníku

ZPP/EPP/ŠvP bude realizován na základě pověření ředitele školy. Vedoucí akce odpovídá za zdárnou přípravu, průběh a vyhodnocení. Akce bude probíhat v souladu s vnitřními směrnici školy a metodickým pokynem MŠMT k zajištění BOZ čj.: 37014/2005-25.

Zotavovací/ozdravné pobyty (OzP)

Součástí tohoto školního vzdělávacího programu jsou převážně pro žáky prvního stupně i vícedenní pobytové akce, jejichž hlavním cílem je ozdravný aspekt, podpora zdravého životního stylu a environmentální výchova. Tyto OzP se konají nepravidelně a závisí na finanční podpoře třetích stran (projekty, dotace – většinou Výzvy SFŽP).

Program těchto pobytů vychází ze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ Přerov, Velká Dlážka 5. Cíle, náplň a podmínky pobytů dále upravují příslušné projekty a výzvy poskytovatelů dotací.

Každý jednotlivý pobyt bude realizován na základě pověření ředitele školy. Vedoucí akce odpovídá za zdárnou přípravu, průběh a vyhodnocení. Akce bude probíhat v souladu s vnitřními směrnici školy a metodickým pokynem MŠMT k zajištění BOZ čj.: 37014/2005-25.

Výstupy projektů ITI

V roce 2018 došlo v rámci projektů Výzvy č. 66 z Integrovaného regionálního operačního programu „INFRASTRUKTURA PRO VZDĚLÁVÁNÍ – INTEGROVANÉ PROJEKTY ITI“, vyhlášeného Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky, k vybudování multimediální učebny (dále jen MMU), bezbariérového přístupu do školy a nového bezbariérového WC. Spolu s výstavbou proběhla instalace internetové konektivity do všech učeben a společných prostor školy dle zásad Standardu konektivity.

Výstupem projektu je podpoření ZŠVD vybudováním MMU (zajištěna kapacita pro výuku 24 žáků), dále nová konektivita a bezbariérové úpravy školy, které slouží pro všechny žáky.

Výstupy projektu jsou dostupné v rámci výuky předmětů zařazených pod vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ – podpora výuky převážně cizích jazyků, „Člověk a jeho svět“ a „Člověk a příroda“ – podpora výuky odborných předmětů, „Informační a komunikační technologie“ a „Volitelné předměty“, popřípadě v rámci podpory zájmového vzdělávání. Bezbariérové úpravy, které umožňují bezproblémové vzdělávání handicapovaných žáků a nová konektivita školy jsou využívány pro celý chod školy.

Provozní doba zařízení není pevně stanovena, odpovídá potřebám jednotlivých vyučujících a potřebám školy jako celku.

Veškeré výstupy projektu jsou v souladu s tímto ŠVP.

4 UČEBNÍ PLÁN

Učební plán Základní školy Přerov, Velká Dlážka 5 vychází z RVP ZV 2021 – Tabulka. Plán obsahuje výčet povinných i volitelných předmětů, jejich časové dotace pro jednotlivé ročníky, celkové počty hodin a druh hodin.

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- Ve všech ročnících 1. stupně byla posílena výuka ČJL dělením. Dělí se 1 hodina čtení pro zvýšení efektivity nácviku čtení a 1 hodina se speciálním pedagogem, který se věnuje žákům s potřebou podpůrných opatření.

Cizí jazyky

- Jako hlavní cizí jazyk s časovou dotací 3 hodiny týdně se od 3. ročníku vyučuje angličtina. Pro posílení důrazu na kvalitu výuky a po opakovaných žádostech rodičů byla z disponibilních hodin s dotací 1 hodiny týdně zavedena výuka angličtiny již ve 2. ročníku. Cílem výuky – tohoto „přípravného období“ – je především seznámit žáky s cizím jazykem a srovnat jejich rozdílnou úroveň vzniklou návštěvou různých kroužků. Další cizí jazyk s časovou dotací 2 hodiny týdně se vyučuje od 7. ročníku. Jako další cizí jazyk si žáci volí němčinu nebo ruštinu.

Matematika

- V 6. ročníku byla posílena výuka MAT dělením, a to s cílem individualizace a vyrovnání rozdílů při přechodu z 1. na 2. stupeň. V 9. ročníku byla posílena výuka MAT dělením, a to s cílem opakování a procvičování učiva před přijímacími zkouškami na SŠ.

Informatika

- Obsahem předmětu je výuka na počítačích. Žáci jsou děleni do 2 skupin a ve výuce se pravidelně střídají ve 14denních cyklech po 2 vyučovacích hodinách. Ve 2. skupině probíhá výuka pracovních činností nebo výtvarné výchovy.

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

- Jde o samostatné předměty, které jsou si obsahově blízké a navzájem se prolínají, proto mají v oblasti Člověk a jeho svět společnou charakteristiku.

Pracovní činnosti

- Na 2. stupni jsou zařazeny okruhy Pěstivelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály a Svět práce. Třída se dělí na 2 skupiny, které se pravidelně střídají ve 14denních cyklech po 2 vyučovacích hodinách. Ve 2. skupině probíhá v 6. a 7. ročníku výuka informatiky.

Výtvarná výchova

- V 8. a 9. ročníku jsou žáci děleni do 2 skupin a ve výuce se pravidelně střídají ve 14denních cyklech po 2 vyučovacích hodinách. Ve 2. skupině probíhá výuka informatiky.

Tělesná výchova

- Na 2. stupni se třídy v rámci výuky dělí na chlapce a dívky.

Volitelné předměty

- Žáci od 7. ročníku vybírají z nabídky 1 volitelný předmět, který se stává v příslušném školním roce předmětem povinným.
- Žáci se sportovním zaměřením volí povinně volejbal.

UČEBNÍ PLÁN ZŠVD		I. STUPEŇ							II. STUPEŇ							
Vzdělávací oblast	Předmět/ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	ŠVP	RVP	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	ŠVP	RVP		
Jazyk a jazyková komunikace							52	42					36	33		
	Český jazyk a literatura	9	9	8	8	8	42	33	5	4	4	5	18	15		
	Cizí jazyk	x	1	3	3	3	10	9	3	3	3	3	12	12		
	Další cizí jazyk	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6	6		
Matematika a její aplikace							23	20					18	15		
	Matematika	4	5	5	5	4	23		4	5	5	4	18			
Informační a komunikační technologie							2	2					4	4		
	Informatika	x	x	x	1	1	2		1	1	1	1	4			
Člověk a jeho svět							14	11								
	Prvouka	2	2	3	x	x	7		x	x	x	x				
	Přírodověda	x	x	x	1	2	3		x	x	x	x				
	Vlastivěda	x	x	x	2	2	4		x	x	x	x				
Člověk a společnost													11	10		
	Dějepis	x	x	x	x	x			2	2	1	2	7			
	Výchova k občanství	x	x	x	x	x			1	1	1	1	4			
Člověk a příroda													23	20		
	Fyzika	x	x	x	x	x			1	1	2	2	6			
	Chemie	x	x	x	x	x			x	x	2	2	4			
	Přírodopis	x	x	x	x	x			2	1	1	2	6			
	Zeměpis	x	x	x	x	x			2	2	2	1	7			
Umění a kultura							12	12					9	9		
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4			
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	1	1	1	5			
Člověk a zdraví							10	10					11	10		
	Výchova ke zdraví	x	x	x	x	x	0		1	1	1	x	3			
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		2	2	2	2	8			
Člověk a svět práce							5	5					4	3		
	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4			
Volitelné předměty													6	X		
	Volejbal	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6			
	Dnešní svět	x	x	x	x	x			x	x	x	2	2			
	Ekologie	x	x	x	x	x			x	2	x	x	2			
	Konverzace v ANJ	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6			
	Informační a kom. technologie	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6			
	Vaření	x	x	x	x	x			x	x	2	2	4			
	Technické činnosti	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6			
	Přírodovědný seminář	x	x	x	x	x			x	x	x	2	2			
Celkem základní						102						104				
Celkem disponibilní						16						18				
Celkem v ročníku						20	22	24	26	26	118	28	30	32	32	122

5 UČEBNÍ OSNOVY

Podle tohoto ŠVP se žáci vzdělávají ve všech ročnících s účinností od 1. 9. 2021. Vzhledem k provedeným úpravám na základě opatření MŠMT a účinnosti ŠVP nemůže po přechodné období dojít k naplnění všech výstupů ve všech ročnících a předmětech. Toto přechodné období se týká především předmětu informatika a ročníků na 2. stupni, kdy budou výstupy upravovány v tematických plánech dle potřeby. Přechodné období skončí v roce 2024, resp. školním rokem 2023/2024.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Český jazyk a literatura zaujímá zásadní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou potřebné ke kvalitnímu jazykovému vzdělání, ale jsou důležité i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Na 1. stupni představuje český jazyk a literatura klíčovou oblast vzdělávání, čemuž odpovídá i hodinová dotace. V 1. a 2. ročníku je to 9 hodin týdně, ve 3. až 5. ročníku se jedná o 8 hodin týdně. Navíc na 1. stupni dochází v každém ročníku k pravidelnému dělení jedné hodiny, která je zaměřena na komunikační a slohovou výchovu. Dále v jedné hodině týdně dochází pravidelně ke spolupráci třídního učitele se speciálním pedagogem. Na 2. stupni se český jazyk a výchova vyučuje 5 hodin týdně v 6. a 9. ročníku a 4 hodiny týdně v 7. a 8. ročníku. Podle aktuálních možností dochází k dělení jedné vyučovací hodiny. Výuka českého jazyka a literatury je realizována ve třídách, využívá se také učebna informatiky, kde je možné věnovat se výukovým programům, a také multimediální učebna s možností využití IT prostředků. Do výuky na 1. stupni jsou zařazovány různé metody a prvky činnostního učení. Součástí výuky na obou stupních jsou návštěvy divadelních či filmových představení, také návštěvy knihoven, besedy a přednášky.

Průřezová témata jsou na 1. stupni realizována formou projektů (viz tabulky). Jedná se o tato témata:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. třídy – Moje tělo, Z pohádky do pohádky, projektem 4. třídy – Umíme komunikovat?)
- Výchova demokratického občana (projektem 5. třídy – Žákovský parlament)
- Environmentální výchova (projekty 3. třídy – Voda, Místo, kde bydlím)
- Mediální výchova (projektem 5. třídy – Ovlivňuje tě reklama?)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem 5. třídy – Evropa a my)
- Multikulturní výchova (projektem 4. třídy – Pohádky celého světa)

Na 2. stupni tvoří průřezová témata součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu (viz tabulky). Do předmětu český jazyk a literatura jsou zařazena tato průřezová témata: Mediální výchova (Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení). Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Multikulturalita), Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí), Osobnostní a sociální výchova (Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace) Výchova k myšlení v evropských a globálních

souvislostech (Evropa a svět nás zajímá), Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát).

Výchovně-vzdělávací strategie, které směřují v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- používáme vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů), audiovizuální techniku a různé informační zdroje, včetně elektronických
- zadáváme takové úkoly, které žáci mohou použít v praxi
- vedeme žáky ke třídění a propojování informací
- zadáváme takové úlohy a činnosti, ve kterých žák může pozorovat svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly, při jejichž řešení žáci využívají vlastních zkušeností nebo je mohou využívat v praktickém životě
- předkládáme modelové situace a vedou žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- motivujeme žáky k řešení problémů, k obhajobě a zdůvodnění jejich postojů a názorů
- předkládáme různé druhy textů, u kterých vyžadují analýzu a kritické posouzení jejich obsahu

Kompetence komunikativní

- zařazujeme cvičení zaměřená na formulování myšlenek, názorů
- učíme pravidlům komunikace a dbají na jejich dodržování
- nabízíme žákům využívání informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolním světem
- posilujeme samostatný rozvoj žáků, ale i potřebu spolupráce a vzájemného respektu
- vyžadujeme výstižné, spisovné a kultivované vyjadřování v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a kladou důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- podporujeme samostatnost žáků a zvyšují jejich sebedůvěru

Kompetence občanské

- respektujeme věkovou, intelektovou, sociální a etnickou různorodost žáků
- podporujeme u žáků budování a projevy pozitivních postojů k naší vlasti, její historii i kultuře a vedou je k úctě k tradicím

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost a vedou žáka k pravidelné přípravě na výuku
- vedeme žáky k sebeobsluze a k samostatnosti
- zdůrazňujeme bezpečnost při všech činnostech

Kompetence digitální

- podporujeme žáky ve využití digitálních zařízení k učení
- vedeme žáky k vytváření a upravování sdělení v digitální podobě
- přivádíme žáky k využití digitálních technologií pro usnadnění práce a k automatizaci rutinních činností
- vedeme žáky k samostatnému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter, ale je rozdělen do tří složek, jejichž obsah se vzájemně prolíná:

- Jazyková výchova
- Literární výchova
- Komunikační a slohová výchova

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování si spisovné podoby českého jazyka. Důraz je kladen na zvládnutí základů pravopisu. Je rozvíjena jejich slovní zásoba, prohlubuje se schopnost vyjadřovat se gramaticky a stylisticky správně, a to jak v mluvené, tak i v písemné formě.

V Literární výchově se žáci podle svého věku seznamují s literární tvorbou včetně ilustrací. Postupně získávají základní čtenářské návyky a schopnosti vnímat různé texty a pracovat s nimi. Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy a jejich znaky. Učí se formulovat vlastní názory na přečtené dílo. Při četbě se setkávají s novými životními situacemi, které přispívají k jejich životní orientaci a které obohacují jejich duchovní život.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná) a srozumitelně vyjadřovat své myšlenky, pocity a prožitky. Součástí této výchovy je i zvládnutí správné techniky čtení a vybudování psacích dovedností. Žákům jsou předkládána různá jazyková sdělení, která se učí vnímat, naslouchat a porozumět jim a také je reprodukovat. Později žáci vyjadřují své myšlenky a kriticky hodnotí jejich obsah. Posuzují formální stránku textu a jeho výstavbu.

1. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu hlásek (písmen) a slov • odlišuje krátké a dlouhé samohlásky • rozlišuje slovo a větu • poznává různá interpunkční znaménka	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka • slovní zásoba	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti krátké texty • vyjadřuje své pocity a myšlenky • beseduje o přečteném textu	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textů • čtení a naslouchání	

	<ul style="list-style-type: none"> • práce s literárním textem 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • naslouchá, vnímá texty a reaguje na otázky • čte jednoduchá slova a věty • dbá na správnou výslovnost, dýchání a vhodné tempo řeči • poznává základní komunikační pravidla • vypravuje podle obrázkové osnovy • osvojuje si základní hygienické návyky při psaní • píše správně tvary písmen a číslic, spojuje písmena a slabiky • osvojuje si návyk kontrolovat vlastní písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení • naslouchání • mluvený projev • psaný projev 	

2. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • třídí hlásky • seznamuje se s významem slov • odřikává abecedu a abecedně řadí slova • seznamuje se se slovními druhy • rozlišuje druhy vět • odůvodňuje a správně píše i/y po souhláskách měkkých a tvrdých • správně píše slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; u-ú-ů; znělými a neznělými souhláskami • rozlišuje pravopis obecných a vlastních jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková stránka jazyka • slovní zásoba • tvoření slov • abeceda • tvarosloví • pravopis lexikální 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku • snaží se vnímat předčítaný text a porozumět mu • pracuje tvořivě s literárním textem • seznamuje se se základními literárními žánry 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textů • čtení a naslouchání • práce s literárním textem • literární pojmy a druhy 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • snaží se o plynulé čtení a porozumění textům přiměřeného rozsahu a náročnosti • užívá vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči • snaží se o správnou a pečlivou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a naslouchání • mluvený projev • písemný projev 	

<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o dodržování komunikačních pravidel • řadí ilustrace a vypráví podle nich příběh • upevňuje si naučené tvary písmen a číslic • dbá na věcně i formálně správné psaní jednoduchých sdělení • provádí kontrolu svého písemného projevu • dodržuje hygienické návyky při psaní 		
--	--	--

3. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • třídí slova podle významu • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • snaží se používat správné tvary slov • seznamuje se s psaním i/y po obojetných souhláskách • rozeznává slova příbuzná • zvládá pravopis obecných a vlastních jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba • tvoření slov • tvarosloví • pravopis lexikální 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti se správným frázováním literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • pracuje s literárním textem • seznamuje se se základními literárními druhy • rozšiřuje si znalosti o další literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textů • čtení a naslouchání • práce s literárním textem • literární pojmy a druhy 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • správně vyslovuje a opravuje svou nesprávnou výslovnost • rozumí písemným i ústním pokynům a řídí se jimi • vypravuje vlastní zážitky • seřazuje ilustrace podle děje a vypravuje podle nich • mluvené projevy doplňuje různými výrazovými prostředky (gesta, mimika) • na základě vlastních zážitků a zkušeností tvoří krátký ústní projev • píše věcně i formálně správně a svůj písemný projev kontroluje • dodržuje hygienické návyky při psaní • píše jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a naslouchání • mluvený projev • písemný projev 	

4. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a rozlišuje významy slov • seznamuje se se stavbou slova • třídí slova na ohebná a neohebná • snaží se zařadit slova ke slovním druhům • poznává zásady práce s Pravidly českého pravopisu • skloňuje podstatná jména podle pádových otázek • přiřazuje podstatná jména ke vzorům • určuje mluvnické kategorie podstatných jmen • seznamuje se s psaním i/y v koncovkách podstatných jmen • určuje mluvnické kategorie sloves • časuje slovesa • ve větách vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • píše i/y ve slovech vyjmenovaných a příbuzných 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba • tvoření slov • tvarosloví • skladba • pravopis 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o přečteném textu, vyjadřuje své myšlenky, dojmy • odlišuje umělecký text od naučného • reprodukuje svůj nebo přečtený text • poznává další knihy své věkové kategorie • rozlišuje základní literární druhy a žánry • seznamuje se s dalšími literárními pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • činnosti s literárním textem • literární druhy a žánry • literární pojmy 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • pokračuje v ncviku hlasitého i tichého čtení • aplikuje pravidla komunikace • vede dialog, rozhovor, telefonický rozhovor • užívá spisovné vyjadřování v ústním i písemném projevu • plynule vypráví vlastním tempem • dodržuje správnou techniku psaní • vyhledává v textu základní informace a zkouší je vypisovat • tvoří a posuzuje jednoduchá sdělení • sestavuje osnovu a vypráví podle ní 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a naslouchání • mluvený projev • písemný projev 	

5. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří další slova příbuzná • rozčlení slova na jednotlivé části • zařazuje slova ke slovním druhům • správně určí mluvnické kategorie podstatných jmen • skloňuje podstatná jména a používá správné koncovky podle vzorů • třídí přídavná jména na měkká, tvrdá a přivlastňovací • používá správné koncovky přídavných jmen • určuje mluvnické kategorie sloves • vyznačuje a vyhledává základní skladební dvojice • určí základní druhy podmětů • osvojí si pravidla shody přísudku s podmětem • spojuje věty do souvětí, doplňuje vhodné spojovací výrazy • prohlubuje si znalost pravopisu vyjmenovaných slov 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba • tvoření slov • tvarosloví • skladba • pravopis 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby, poslechu a zaznamenává je • rozlišuje odlišnosti uměleckého a naučného textu • vyhledává informace v učebnicích a encyklopediích • propojuje čtení s dalšími předměty • snaží se vytvářet vlastní literární texty a doplňuje je ilustracemi • rozpoznává základní literární žánry • vysvětlí základní literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech literárních textů • činnosti s literárním textem • literární druhy a žánry • literární pojmy 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním nahlas i potichu • využívá čtení k získávání informací a základní poznatky zapisuje • učí se dodržovat zásady mluveného projevu • sestavuje osnovu a podle ní tvoří mluvené nebo písemné vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a naslouchání • mluvený projev • písemný projev 	

<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje krátké texty, rozpoznává podstatné informace a myšlenky • dodržuje pravidla vyjadřování v různých komunikačních situacích • sestavuje různá sdělení a posuzuje jejich úplnost • seznamuje se s vlivem reklamy • píše jednoduché žánry písemného projevu 		
---	--	--

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • prohlubuje své vědomosti o slovních druzích • určuje mluvnické významy slov • tvoří spisovné tvary slov • pracuje s jazykovými příručkami a slovníky • upevňuje své znalosti větných členů, seznamuje se s rozvíjejícími větnými členy • rozpozná větu jednoduchou a souvětí • v souvětí rozlišuje větu hlavní a vedlejší • zná základní pravidla použití interpunkce v souvětí, aplikuje tuto znalost v písemném projevu • dbá na spisovnou výslovnost slov • v mluveném projevu používá prostředky k modulaci řeči • upevňuje své znalosti pravopisu, seznamuje se s dalšími pravidly českého pravopisu • uvědomuje si postavení češtiny v rámci skupin jazyků • zná rozvrstvení národního jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví • skladba • zvuková stránka jazyka • obecné výklady o českém jazyce • morfologický, syntaktický a lexikální pravopis 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní znaky vybraných literárních žánrů • k daným literárním žánrům uvádí a vyhledává (knihovna, internet) příklady, kde je to možné, využívá znalostí z regionu • seznamuje se s nejznámějšími autory vybraných literárních útvarů • vyvozuje hlavní myšlenku díla, zamýšlí se nad obsahem textu • objasňuje základní rozdíl mezi prózou a poezií 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s literárním textem • základy literární teorie • literární druhy a žánry 	OSV K VMEGS ES MuV M

<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s jazykem básně a pokusí se napsat jednoduchou báseň • formuluje své dojmy z četby • srovná literární podobu díla a jeho filmové zpracování 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • čte pozorně a plynule a orientuje se v textu • vyhledává v textu důležité informace • aktivně naslouchá promluvám jiných • v mluveném projevu se vyjadřuje kultivovaně a výstižně • volí jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci • seznamuje se s některými komunikačními žánry a pokouší se o vlastní tvořivé psaní • tvoří jednoduchý text a dbá na jeho návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a naslouchání • mluvený projev • písemný projev 	MuV LV OSV RSP

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s významy slov • hledá a uvědomuje si vztahy mezi slovy • seznamuje se s přenesenými pojmenováními, zejména s frazémy • zná způsoby obohacování slovní zásoby • ovládá zásady tvoření slov • rozpozná slovní druhy • prohlubuje své vědomosti o ohebných i neohebných slovních druzích • rozšiřuje své znalosti rozvíjejících větných členů • uvědomuje si vztahy mezi větnými členy ve větě • hledá vztahy mezi větami v souvětí • upevňuje své znalosti pravopisu, seznamuje se s dalšími pravidly českého pravopisu • využívá vědomostí syntaktických pravidel při tvorbě jazykových projevů 	<ul style="list-style-type: none"> • význam slov • tvoření slov • tvarosloví • skladba • morfologický, syntaktický, slovtvorný a lexikální pravopis 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní rysy jazyka poezie • přednáší vhodný literární text • rozlišuje texty lyrické a epické 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s literárním textem • základy literární teorie • literární druhy a žánry 	VMEGS ES MuV KD, M

<ul style="list-style-type: none"> • prohlubuje své znalosti týkající se literárních žánrů • seznamuje se s nejznámějšími autory vybraných literárních útvarů • seznámí se s náměty různých druhů textů • objasní základní rozdíl mezi prózou, poezií a dramatem • chápe rozdíl mezi literaturou uměleckou a věcnou • stručně se vyjadřuje k obsahu přečtených textů • formuluje ústně či písemně dojmy ze své četby 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu, vyhledává v něm informace, kriticky je hodnotí • aktivně naslouchá a rozlišuje komunikační záměr autora • seznamuje se s dalšími komunikačními žánry • v mluveném projevu užívá vhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči • pracuje s texty z různých informačních zdrojů, sleduje formu i obsah těchto textů, ověřuje fakta • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • podílí se na přípravě a tvorbě školního časopisu podle svých individuálních schopností • uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a naslouchání • mluvený projev • písemný projev 	MeV SMS, TMS, PRT OSV RSP, SaS, K

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje znalosti obohacování slovní zásoby • spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova • vytvoří správný tvar přejatých slov a cizích vlastních jmen • rozšiřuje své vědomosti o mluvnických významech slov • zná základní zákonitosti výstavby věty a souvětí a tyto znalosti aplikuje při tvorbě textů • orientuje se v základním použití interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • obohacování slovní zásoby • tvarosloví • skladba • obecné výklady o českém jazyce • morfologický, syntaktický a lexikální pravopis 	

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje útvary českého jazyka zná původ a základy vývoje češtiny uvědomuje si spjatost jazyka a kultury rozumí zásadám použití spisovného a nespisovného jazyka samostatně pracuje s jazykovými příručkami a slovníky upevňuje své znalosti pravopisu, seznamuje se s dalšími pravidly českého pravopisu 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s nejstaršími literárními památkami poznává významné české a světové autory seznamuje se s některými základními literárními směry v české a světové literatuře charakterizuje jazyk literárního díla rozumí struktuře literárního díla zná základní divadelní terminologii porovnává různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> práce s literárním textem základy literární teorie literární druhy a žánry 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> dbá na zásady kultivovaného projevu aktivně naslouchá a rozlišuje komunikační záměr autora orientuje se v textu, vyhledává v něm informace, kriticky je hodnotí rozšiřuje své znalosti komunikačních žánrů uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost volí vhodný slohový postup pro svůj záměr 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a naslouchání mluvený projev písemný projev 	OSV RSP, K, MV EV VČP

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> chápe významové vztahy mezi slovy v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov rozpozná slovní druhy tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov tvarosloví skladba zvuková stránka jazyka obecné výklady o jazyce morfologický, syntaktický a lexikální pravopis 	

<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje své znalosti mluvnických významů slov rozumí pravidlům stavby věty a aplikuje je při tvorbě mluveného projevu i psaného textu dbá na zásady spisovné výslovnosti v mluveném projevu používá prostředky k modulaci řeči chápe smysl kultury jazyka a řeči užívá jazyk v souladu s jeho pravidly v písemném projevu zvládá pravopis ve větě jednoduché i v souvětí 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v hlavních vývojových etapách národní a světové literatury zná typické žánry těchto období rozšiřuje své znalosti týkající se významných českých i světových autorů vlastními slovy interpretuje smysl díla zdůvodní, co v textu považuje za hodnotné rozpozná výrazné rysy individuálního stylu autora jednoduše charakterizuje jazyk literárního díla upevňuje si své znalosti v oblasti literární teorie uvědomuje si význam literatury v kulturním kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s literárním textem základy literární teorie literární druhy a žánry 	VDO OOSS OSV PL VMEGS ES
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse, dodržuje pravidla slušné komunikace přednáší připravený či nepřípravený projev a volí při něm vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru rozpozná základní znaky jednotlivých stylů rozšiřuje své vědomosti o komunikačních žánrech vytváří souvislý a srozumitelný text 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a naslouchání mluvený projev písemný projev 	MeV KČPPMS, VAMS OSV RSP

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu:

Výuka anglického jazyka spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vyučovací předmět se nazývá Anglický jazyk.

Vzdělávací oblast předmětu zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnání cizího jazyka. Podle něj by žák při ukončení základního vzdělání měl dosáhnout úrovně A2.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa,
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Ve 2. - 3. ročníku, které spadají do prvního období vzdělávání, jsou rozvíjeny především řečové dovednosti žáků. Je kladen důraz na vytvoření kladného vztahu k učení cizímu jazyku a na správnou výslovnost. Dále se zaměřujeme na porozumění jednoduchým pokynům a na pochopení obsahu jednoduché konverzace dvou osob.

Ve druhém období (4. a 5. ročník) se žáci seznamují se základními jazykovými prostředky, které jim spolu s tematickými okruhy umožňují rozvíjet své dovednosti ve čtyřech základních oblastech: *poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní*. Výuka anglického jazyka na druhém stupni úzce navazuje na výuku na prvním stupni. I zde se dovednosti, které žáci postupně v jednotlivých ročnících získávají, dělí na *poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní*.

Časová dotace k naplňování obsahu učiva je určena na 1 vyučovací hodinu týdně ve 2. ročníku a 3 hodiny týdně od 3. ročníku výše. Od 7. ročníku je předmět posílený o dvě hodiny týdně volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce.

Výuka anglického jazyka probíhá cyklicky. Znamená to, že znalosti získané v jednotlivých ročnících na sebe navazují a postupně se prohlubují. Ve výuce se užívají formy a metody práce podle charakteru učiva a vzdělávacího cíle, obohacené o prvky činnostního učení a miniprojekty. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, řešení problémových situací, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků. Důraz je kladen i na grafickou a zvukovou podobu jazyka.

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v učebně informatiky nebo v multimediální učebně, které jsou vybaveny nástěnnými tabulemi, mapami doprovázejícími výuku, mono i bilingvními slovníky a moderní technikou (k dispozici je interaktivní tabule, tablety a počítače s výukovými programy, projektory, CD přehrávače, televize).

Každoročně je organizováno školní kolo olympiády v AJ a vítězové reprezentují školu v okresním kole. Hlavním cílem výuky anglického jazyka je získání a rozvíjení komunikačních dovedností žáků v angličtině a poznání kulturních tradic anglicky mluvících zemí.

Průřezová témata realizovaná v Anglickém jazyce:

Na 1. stupni jsou realizována formou projektů (viz tabulky). Jedná se o tato témata:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 4. třídy – Umíme komunikovat?)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem 5. třídy – Evropa a my)
- Multikulturní výchova (projektem 4. třídy – Pohádky celého světa)

Na 2. stupni jsou zařazena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (Psychohygienu, Kreativitu, Komunikaci, Sebepoznání a sebezpečí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
- Multikulturní výchova (Kulturní diferenciaci, Multikulturalitu)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu)
- Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola)
- Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovně-vzdělávací strategie, které směřují v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění informací a tvorbě výstupů za účelem dalšího vzdělávání a efektivního využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- rozvíjíme paměťové schopnosti žáků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pochopení problémů, vyhledávání a ověřování vhodných řešení
- předkládáme dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- vedeme žáky k promyšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali kultivovaně v písemném i ústním projevu
- zapojujeme žáky do rozhovorů i diskuzí

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj

Kompetence občanská

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své jednání a chování
- vedeme žáky k týmové práci, kde se prezentují buď samostatně nebo ve skupině, pracují vlastním tempem, povzbuzují spolužáky, vyžadují zodpovědnost za práci, nikoho neodmítají

Kompetence pracovní

- rozvíjíme schopnost rozvrhnout si práci, zorganizovat činnost, dodržovat pravidla a plnit si své povinnosti

- vedeme žáky k opakovanému a pravidelnému používání různých technik učení, používání různých slovníků a vyhledávání informací z ostatních zdrojů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využívání digitálních technologií a vybraných internetových aplikací, které jsou určeny pro studium cizího jazyka
- vedeme žáky k tomu, aby při práci v online prostředí předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví; aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací obsah předmětu:

1. období (2. a 3. ročník)		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • používá vhodné pozdravy, poděkování, jednoduché představování, rozloučení • osvojuje si čtení jednoduchých slov • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • pamětně si osvojí slova významových okruhů ze slovníku v učebnici • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – osvojení základní slovní zásoby • tematické okruhy-rodina, škola, lidské tělo, oblékání, dny v týdnu, číselné a časové údaje, volný čas, zvířata • svátky 	

4. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na pokyny a otázky verbálně i neverbálně • zopakuje slovo, nebo jednoduchou větu • ukazuje na obrázcích, co slyší 	Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> • rodina, záliby, sport, hudební nástroje • škola – rozvrh hodin • povolání 	

<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky • pochopí obsah slyšeného a odpoví na otázku <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem • odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy • sdělí základní informace o sobě, rodině <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má vizuální oporu • odpoví na jednoduché otázky k textu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplňuje do textu slova, slovní spojení • poskládá ze slov jednoduchou větu, napíše ji 	<ul style="list-style-type: none"> • oblékání, barvy • části lidského těla • příroda – počasí, roční období • potraviny, jídlo • čas – hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce <p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • člen určitý a neurčitý • kladné a záporné příkazy • určování času, otázky na čas • věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu • zájmena osobní (I, you, he, she, it, we, they) • zájmena přivlastňovací (my, your, his, her) • sloveso to be • sloveso to have got • sloveso can, can't • vazba there is, there are • tvorba množného čísla podstatných jmen • předložky – in, on, at • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují sdělení a porozumění) 	
--	---	--

5. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah) • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, svátky, dny v týdnu, číselné a časové údaje, zvířata, činnosti • zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky • orientace v textu <p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (jméno, věk, souhlas, nesouhlas) • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • pokouší se obměňovat krátké texty se zachováním obsahu • reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • pamětně si osvojí slova významových okruhů ze slovníku v učebnici <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • pokouší se zpracovat jednoduchý projekt s využitím probrané slovní zásoby • vyplní osobní údaje do formuláře • napíše krátký pozdrav • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<p>elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • práce se slovníkem • základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) 	
---	--	--

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu a rozhovoru, který se vztahuje k osvojovaným tématům • v pomalu a zřetelně pronášeném projevu zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • řadové číslovky • vazba there is / there are • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový 	<p>OSVSaS, K, P, PL, MV, Ko, ŘPRD, SRaSO VMEGS ES, OES</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduché písně týkající se osvojovaných témat • rozumí informacím v jednoduché videonahrávce vztahující se k osvojovaným tématům <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace týkající se osob, míst, každodenních činností, volnočasových aktivit a na podobné otázky odpoví • použije krátké, jasně strukturované rozhovory, ve kterých sdělí, co ne/má rád, co ne/umí, kde byl o víkendu, co dělal o prázdninách, co rád jí, jaké jsou jeho stravovací návyky a na podobné výpovědi reaguje • mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech, škole, domově a místě, kde bydlí, prázdninových zážitcích a dalších osvojovaných tématech, a to zejména hovořili podle předem připravených poznámek nebo má-li k dispozici vizuální oporu • jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, své stravovací návyky a přípravu oblíbeného jídla, své prázdniny <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkému a jednoduchému popisu osoby, místa (např. školy, domu nebo bytu, místnosti, města), popisu víkendu, prázdninového zážitku, stravovacích návyků, a v textu vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy • rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu, který se vztahuje k tématům domov, volný čas škola, rodina, bydlení, město a příroda, nákupy, a móda, sport, stravovací návyky, péče o zdraví a cestování • rozumí krátkým a jednoduchým textům-emailu, příspěvku na webu, letáku, projektu vrstevníka, a v textu vyhledá konkrétní informace <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • ve formuláři vyplní základní údaje o své osobě • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se témat domov, 	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový • zájmena osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací • počítatelnost a nepočítatelnost podstatných jmen, vyjadřování jejich množství • stupňování přídavných jmen • minulý čas sloves pravidelných a nepravidelných • slovesa, příslovce, předložky, spojky a jejich použití <p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • čísla, měsíce v roce, datum • země a národnosti • dům / byt / škola / město / vesnice • každodenní činnosti a volnočasové aktivity, dovolená, prázdniny, sport, cestování • rodina, člověk, zdraví • oblečení a móda • umění • zvířata, příroda • vodní a zimní sporty, závody • dopravní prostředky • počasí • jídlo, pití, nákupy <p>Reálie anglicky mluvících zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> • svátky • bydlení • stravování • zvířata • sporty • známe osobnosti • zajímavá místa ve VB <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravopis slov osvojené slovní zásoby • výslovnost æ / a: / ə • výslovnost æ • výslovnost ə • výslovnost w a v • větný přízvuk • rytmus 	<p>MuVKD, M EVVČP, ŽP</p>
---	---	----------------------------------

<p>volný čas, škola, rodina, bydlení, město a příroda, nákupy a móda, sport, stravovací návyky, péče o zdraví a cestování</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký jednoduchý popis osoby, domácího mazlíčka, místa a události • napíše vrstevníkovi jednoduchý text email, zprávu, dopis, pohlednici, kde uvede základní informace o své osobě, rodině, škole a místě svého bydliště, kde popíše, jak strávil minulý víkend nebo minulé prázdniny • podle předem připravené osnovy sestaví projekt na osvojované téma 	<ul style="list-style-type: none"> • intonace ve větě • výslovnost –ed / - d • výslovnost nepravidelných sloves v minulém čase prostém 	
---	---	--

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu k tématům domov, volný čas, škola, bydlení, kultura, počasí, stravovací návyky, nákupy, péče o zdraví, moderní technologie a média, město a příroda, společnost a její problémy a realie anglicky mluvících zemí • rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené konverzace vztahující se k výše uvedeným osvojovaným tématům • ve zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy • rozumí obsahu jednoduché písně týkající se osvojovaných témat • rozumí informacím v jednoduché videonahrávce vztahující se k osvojovaným tématům <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • sdělí informace o své rodině, kamarádech, škole, městě nebo vesnici, kde bydlí, stravovacích návycích a dalších osvojovaných tématech, a to zejména hovoří-li podle předem připravených poznámek nebo s vizuální oporou • zeptá se na základní informace týkající se osob, míst, činností a událostí a na podobné otázky odpoví • v rozhovoru sdělí, jak často používá internet, zda umí pracovat s počítači, zda dává 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas prostý a průběhový • vazba there was / there were • budoucí čas s použitím will • budoucí čas s použitím going to • použití členu určitého a neurčitého • stavová slovesa • modální slovesa • frázová slovesa • příslovce, předložky a jejich použití <p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • škola, popis učebny • vyjádření žádosti o svolení • popis známé budovy • malíři a jejich autoportréty • počasí, přírodní katastrofy • nákup potravin • zdravé stravovací návyky • zdravý životní styl • vynálezy • moderní technologie a média, mobilní zařízení, počítače, internet • město a příroda • život ve městě a na venkově • popis cesty z A do B • obnovitelné zdroje energie • společnost a její problémy <p>Reálie anglicky mluvících zemí</p>	<p>OSVSaS, K, P, PL, MV, Ko, ŘPRD, SRaSO VMEGS ES, OES MuV KD, M EVVČP, ŽP</p>

<p>přednost životu na venkově nebo ve městě apod., a na podobné výpovědi reaguje</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří žádost o svolení, souhlas nebo nesouhlas, nabídku nebo návrh, radu nebo lítost a na tato vyjádření reaguje • jednoduše a v krátkých větách popíše osoby (např. kamaráda, osobu na obrázku), místa (např. školní třídu, známou budovu), činnosti (např. prohlídku města), události (např. přírodní katastrofu) apod. • podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou poví jednoduchý příběh jako sled jeho jednotlivých událostí <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se týkají osvojovaných témat, v textu vyhledá konkrétní informace • porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají orientace v místě, upozornění nebo zákazu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat • napíše jednoduchý text vztahující se k osvojovaným tématům domov, volný čas, škola, bydlení, kultura, počasí, stravovací návyky, nákupy, péče o zdraví, moderní technologie a média, město a příroda, společnost a její problémy a reálie anglicky mluvících zemí • podle předem připravené osnovy sestaví projekt na osvojované téma 	<ul style="list-style-type: none"> • známá turistická místa • známé osobnosti • přírodní zajímavosti • Austrálie <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravopis slov osvojené slovní zásoby • slovní a větný přízvuk • výslovnost s, z • výslovnost e, i: • výslovnost æ / a: • výslovnost v a w • intonace • silent letters 	
---	--	--

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu (např. adaptaci povídky, filmu nebo rozhlasové hry), který se vztahuje k osvojovaným tématům domov, rodina, škola, volný čas, kultura, pocity a nálady, volba povolání, moderní technologie a 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • minulý čas průběhový a prostý • předpřítomný čas prostý • vyjádření minulosti pomocí used to • modální slovesa • zájmena zvratná, vztažná a neurčitá 	<p>OSVSaS, K,P, PL, MV, Ko, ŘPRD, SRaSO</p> <p>VMEGS ES, OES</p>

<p>média, péče o zdraví, sport, společnost a její problémy a realie anglicky mluvících zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené konverzace vztahující se k výše uvedeným osvojovaným tématům, např. rozhovoru, kde mluvčí hovoří o volnočasových aktivitách, každodenních činnostech, opakované činnosti v minulosti, skutečné události v minulosti, plánované činnosti v budoucnosti, novinkách, zdravotních potížích, filmu, který viděli, nebo knize, kterou četli • v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachycuje konkrétní informace číselné i nečíselné povahy • rozumí obsahu jednoduché písně týkající se osvojovaných témat • rozumí informacím videonahrávky vztahující se k osvojovaným tématům <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomocí slovních spojení a vět se zapojuje do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co dělal v minulosti, co plánuje v budoucnosti, co se právě stalo a kdy se to stalo, jaké knihy rád čte, na jaké filmy se rád dívá apod., a na podobné výpovědi reaguje • vyjádří radu, pozvání, překvapení, vlastní názor, souhlas nebo nesouhlas, jistotu apod. a na podobná vyjádření reaguje • mluví o své rodině, kamarádech, škole, novinkách, zdravotních potížích, oblíbeném filmu nebo knize a dalších osvojovaných tématech, a to zejména hovoří-li podle předem připravených poznámek nebo s vizuální oporou • jednoduše a v krátkých větách popíše filmovou nebo literární postavu, místa (např. situaci a atmosféru na obrázku), činnosti (např. úkol, který musel splnit) a události (např. nehodu, skutečnou událost) • podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou vypravuje jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí, přičemž použije vhodné prostředky textové návaznosti-jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci, stravovací návyky a přípravu oblíbeného jídla, své prázdniny <p>Čtení s porozuměním</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vztažné věty vedlejší • stupňování příslovcí • nultý kondicionál • první kondicionál • příslovce, předložky, spojky a jejich použití <p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • etapy lidského života • pohybové aktivity • životopis • tradice, oslavy, svátky • slavné osobnosti • mezilidské vztahy • frázová slovesa týkající se mezilidských vztahů • přídavná jména vyjadřující pocity • moderní technologie • hudební žánry • části lidského těla, nemoci, zranění • definice povolání • forenzní vědy • vesmír • vyjádření vzdálenosti, rychlosti • filmové a literární žánry, recenze <p>Realie anglicky mluvících zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> • svátky • známé osobnosti • život teenagerů a jejich zvyky • party ve VB • literatura a filmy <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravopis slov osvojené slovní zásoby • slabiky • výslovnost –s/-es • výslovnost –ed/-d • výslovnost æ, ei • výslovnost ɒ, əʊ • výslovnost ɪ, aɪ • výslovnost ð, θ • výslovnost ə • slovní a větný přízvuk • intonace 	<p>MuVKD, M EVVČP, ŽP</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému a jednoduchému popisu osoby, místa (např. školy, domu nebo bytu, místnosti, města), popisu víkendu, prázdninového zážitku, stravovacích návyků a v textu vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy • rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu • rozumí krátkým textům, např. profilu vrstevníka na webu, životopisu, příspěvku na webu a v textu vyhledá konkrétní informace <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat • napíše krátký a jednoduchý popis literární a filmové postavy, plánované budoucí činnosti a události, např. popis skutečné události nebo nehody, přičemž používá vhodné prostředky textové návaznosti • napíše svůj profil nebo příspěvek na web, recenzi na film nebo knihu • text člení a používá vhodné příspěvky textové návaznosti • podle předem připravené osnovy sestaví projekt 		
---	--	--

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu, např. lidové pověsti, popisu události v minulosti, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené konverzace vztahující se k výše uvedeným osvojovaným tématům, např. rozhovoru, kde mluvčí hovoří o volnočasových aktivitách, činnosti nebo události v minulosti, činnosti v budoucnosti, filmu, který viděli, nebo knize, kterou četli, rozhovoru mezi cestujícím a pracovníkem informačního centra na nádraží apod. • v pronášeném projevu zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy • rozumí obsahu písně • rozumí informacím ve videonahrávce 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucího děje • modální slovesa • druhý kondicionál • trpný rod • vztažné věty vedlejší • nepřímá řeč • příslovce, spojky a jejich použití • složená podstatná jména <p>Slovní zásoba a tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • společenský život, vztahy, svátky, tradice • vyjádření názoru, souhlasu a nesouhlasu • historie lidstva • výlety, dobrodružství • dobrovolnická činnost 	<p>OSVSaS, K, P, PL, MV, Ko, ŘPRD, SRaSO VMEGS ES, OES MuVKD, M EVVČP, ŽP</p>

MLUVENÍ

- zapojí se do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co by chtěl dělat o víkendu, kam by chtěl jet na prázdniny, kdy naposledy cestoval vlakem, a ve kterých také vyjádří vlastní názor, souhlas nebo nesouhlas, preference, výhody a nevýhody řešení problému přesvědčení a pochyby a na podobné výpovědi reaguje
- plyně mluví o své škole, městě a regionu, kde žije, aktuálních problémech
- jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, místa, budovy, činnosti, události, přičemž použije přídavná jména a příslovce
- podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí, přičemž používá vhodné prostředky textové návaznosti

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu
- porozumí popisu osoby, místa, nebo budovy, činnosti nebo události a v textu vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, např. životopisu známé osobnosti, popisu města, budovy, turistické destinace

PSANÍ

- zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat kultura, společnost a její problémy, moderní technologie a média, nákupy a móda, sport a reálie anglicky mluvících zemí
- napíše krátký a jednoduchý popis literární a filmové postavy, činnosti (např. plánované budoucí činnosti), místa a události (např. popis skutečné události nebo nehody), přičemž používá vhodné prostředky textové návaznosti
- napíše jednoduchý text nebo příběh, např. životopis známé osobnosti, popisu města a regionu, kde žije, nebo hlavního města, plakát na propagaci turistické destinace
- text vhodně člení a používá vhodné příspěvky textové návaznosti a přídavná jména
- podle předem připravené osnovy sestaví projekt na osvojované téma

- vyjádření preferencí
- město a region
- výtvarné umění
- práce ve školní laboratoři, pokusy
- aktivní občanství, petice
- vyjádření výhod a nevýhod
- frázová slovesa týkající se cestování
- vyjádření přesvědčení, pochyb
- globalizace
- digitální média

Reálie anglicky mluvících zemí

- literární a filmová tvorba
- významné osobnosti
- co má svůj původ ve VB
- Irsko
- Austrálie – známá místa

Zvuková a grafická podoba jazyka

- pravopis slov osvojené slovní zásoby
- intonace
- slovní a větný přízvuk
- vázání
- výslovnost e
- výslovnost at, t, j
- výslovnost ʌ, u:

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika předmětu:

Osvojování cizích jazyků přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, v dalším studiu i v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vyučuje se v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Žáci jsou v rámci třídy rozděleni do 2 skupin (německý jazyk a ruský jazyk). Výuka probíhá v jazykové učebně, ve třídě, případně v počítačové nebo multimediální učebně.

Vzdělávání v Další cizím jazyce – v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), tzn., že žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a používá je, představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu a na podobné otázky odpovídá, jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka.

Do předmětu Německý jazyk jsou zařazena tato **průřezová témata**:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj-Komunikace, Osobnostní rozvoj-Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání, sebepojetí)
- Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita)
- Mediální výchova (Produktivní činnosti-Tvorba mediálního sdělení)

Výchovně-vzdělávací strategie, které směřují v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků
- vedeme žáky k ověřování výsledků, k autokorekci chyb
- využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vhodné učební pomůcky, audiovizuální a digitální techniku

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, propojují získané poznatky do širších celků (zpracování projektů...)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby
- podněcujeme žáky k formulaci odpovědí, ke komunikaci
- zařazujeme dialogy a tím vytváříme příležitosti ke komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové vyučování

- vedeme žáky k dodržování pravidel práce ve skupině (spolupráce, rozdělení rolí, ohleduplnost, pomoc)
- hodnotíme žáky tak, aby vnímali vlastní pokrok

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali efektivně zorganizovat svou práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení při učení, k získávání dat a informací

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • říká abecedu, hláskuje slova • nacvičuje správnou výslovnost, intonaci, přízvuk • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • použije základní zdvořilostní obraty (pozdravy, rozloučení, prosba, poděkování) • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, zájmů • zeptá se jednoduchým způsobem na informace o osobách (jméno, věk, bydliště, telefonní číslo, zájmy, co má rád) • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • sdělí základní informace o Německu • vyjmenuje německy mluvící země, jejich hlavní města a vyhledá je na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda, internacionalismy • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • odlišnosti od češtiny • pozdravy, představování, prosba, poděkování • dny, číslovky, barvy • jednoduchý popis osob, věcí • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce s jednoduchými texty vztahujícími se k jednotlivým tematickým okruhům <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • já, rodina, přátelé, škola, zájmy <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykání • základní časové údaje • časování pravidelných sloves • časování sloves sein a mögen • slovosled věty oznamovací a tázací • zápor nicht a kein • přivlastňovací zájmena mein, dein, sein, ihr • vazba „von“ 	<p>MuV KD, LV OSV VMEGS ESZ, OES MV</p>

<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si slovní zásobu probíraných tematických okruhů • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny přátel, zájmů, školy • napíše jednoduchý e-mail o sobě, rodině • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky am a um v časových údajích • člen určitý a neurčitý <p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní informace o německy mluvících zemích – Německo, Rakousko, Švýcarsko, orientace na mapě
--	--

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat a podobné otázky pokládá • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných tematických okruhů • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • sdělí základní informace o Vídni a Salzburku • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • zdokonaluje výslovnost, intonaci, přízvuk <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik a upevňování správné výslovnosti • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníkem • práce s texty vztahujícími se k osvojovaným tematickým okruhům • vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, objednání ubytování <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítač, zvířata, pozvánka, kalendářní rok, cestování, bydlení <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • časování haben • 3. a 4.p. podstatných jmen • zápor kein ve 4.p. • množné číslo podst.jmen • nepřímý pořádek slov • číslovky do 1000 • časové údaje • vazba „ich möchte“ • časování fahren • nach, in der, in die - evropské země • přivlastň. zájm. unser, euer, Ihr • předložky se 3. a 4.p. 	<p>MuV KD, M VMEGS ES, OES, OSV, MV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • používá slovník k doplnění slovní zásoby <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat • vyplní údaje o sobě ve formuláři • reaguje na jednoduché písemné sdělení • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět • používá slovník k doplnění slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • předložka für • osobní zájmena ve 4.p. • nepravdělná slovesa • slovesa s odluč. předponou <p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vídeň – základní informace • Salzburg (Mozart) 	
---	--	--

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat a podobné otázky pokládá • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • vypráví krátký jednoduchý příběh podle obrázků • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných tematických okruhů • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • vyjadřuje své zážitky z minulosti • sdělí základní informace o Berlíně • odpovídá na jednoduché otázky týkající se německy mluvících zemí • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • zdokonaluje a upevňuje správnou výslovnost <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci • pracuje se slovníkem (knižním i elektronick.) <p>Psaní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba probíraných tematických okruhů • nácvik a upevňování správné výslovnosti • práce s texty • práce se slovníkem <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • můj denní a týdenní program, škola, lidské tělo, zdraví, ve městě a na venkově, doprava, počasí, oblékání, dovolená <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • číslovky větší než 1000 • způsobová slovesa v přít. čase • podmět man • osobní zájmena ve 3.p. • množné číslo podstatných jmen • rozkazovací způsob • préteritum sein a haben • řadové číslovky • předložky se 3.p. • souvětí se spojkou deshalb • přivlastňovací zájmena • časování nepravidelných sloves • perfektivum sloves • stupňování přídavných jmen a příslovcí <p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Berlín – základní informace 	<p>MuV OSV VMEGS MV</p>

• napíše krátké vyprávění týkající se probíraných tematických okruhů • reaguje na jednoduché písemné sdělení • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět		

5.1.4 Ruský jazyk

Charakteristika předmětu:

Osvojování cizích jazyků přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě, v dalším studiu i v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět ruský jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a vyučuje se v 7., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Žáci jsou v rámci třídy rozděleni do 2 skupin (ruský jazyk a německý jazyk). Výuka probíhá v jazykové učebně, ve třídě, případně v počítačové nebo multimediální učebně.

Vzdělávání v Další cizím jazyce – v ruském jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), tzn., že žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím a používá je, představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu a na podobné otázky odpovídá, jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně.

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka.

Do předmětu Ruský jazyk jsou zařazena tato **průřezová témata**:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj-Komunikace, Osobnostní rozvoj-Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání, sebepojetí)
- Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita)
- Mediální výchova (Produktivní činnosti-Tvorba mediálního sdělení)

Výchovně-vzdělávací strategie, které směřují v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků
- vedeme žáky k ověřování výsledků, k autokorekci chyb
- využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vhodné učební pomůcky, audiovizuální a digitální techniku

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, propojují získané poznatky do širších celků (zpracování projektů).

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby
- podněcujeme žáky k formulaci odpovědí, ke komunikaci
- zařazujeme dialogy a tím vytváříme příležitosti ke komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové vyučování
- vedeme žáky k dodržování pravidel práce ve skupině (spolupráce, rozdělení rolí, ohleduplnost, pomoc)
- hodnotíme žáky tak, aby vnímali vlastní pokrok

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby dokázali efektivně zorganizovat svou práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení při učení, k získávání dat a informací

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • říká ruskou abecedou, hláskuje slova • nacvičuje správnou výslovnost, intonaci, přízvuk • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • použije základní zdvořilostní obraty (pozdravy, rozloučení, prosba, poděkování) • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, zájmů • zeptá se jednoduchým způsobem na informace o osobách (jméno, věk, bydliště, telefonní číslo, zájmy, co má rád)	<ul style="list-style-type: none"> • ruská abeceda, internacionalismy • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • odlišnosti od češtiny • pozdravy, představování, prosba, poděkování • dny, číslovky, barvy • jednoduchý popis osob, věcí • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce s jednoduchými texty vztahujícími se k jednotlivým tematickým okruhům <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • já, rodina, přátelé, škola, zájmy <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykání • základní časové údaje • časování sloves «БЫТЬ» a «ИМЕТЬ»	<p>MuV KD, LV OSV VMEGS ESZ, OES MV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • sdělí základní informace o Rusku • vyjmenuje ruský mluvící země, jejich hlavní města a vyhledá je na mapě <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si slovní zásobu probíraných tematických okruhů • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, zájmů, školy • napíše jednoduchý e-mail o sobě, rodině • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět 	<ul style="list-style-type: none"> • slovosled věty oznamovací a tázací • zápor нет • přivlastňovací zájmena Мой, твой, его, её, наш, ваш, их • předložky в, на s slovem hrát • minulý čas vybraných sloves • 1,2,4 pády vybraných jmen ženského rodu • počítání od 1 do 20 • vybraná přídavná jména mužského a ženského rodu <p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní informace o ruský mluvících zemích – Rusko, Ukrajina, Bělorusko, Kazachstán, orientace na mapě 	
--	---	--

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat a podobné otázky pokládá • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných tematických okruhů • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik a upevňování správné výslovnosti • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • práce se slovníkem • práce s texty vztahujícími se k osvojovaným tematickým okruhům • vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, objednání ubytování <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítač, zvířata, pozvánka, kalendářní rok, cestování, bydlení <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • časování sloves I. a II. typu. • Zvratná slovesa • Číslovky 10-100, 1000. • vazba «можно», «нельзя», «нужно». 	<p>MuV KD, M VMEGS ES, OES, OSV, MV</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sdělí základní informace o Moskvě a Sankt-Peterburgu. • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • zdokonaluje výslovnost, intonaci, přízvuk <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci • používá slovník k doplnění slovní zásoby <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduchý text týkající se osvojovaných témat • vyplní údaje o sobě ve formuláři • reaguje na jednoduché písemné sdělení • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět • používá slovník k doplnění slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa pohybu a jejich časování, • Časování sloves «ЕСТЬ» a «ПИТЬ» • Přídavná jména utvořená od podstatných jmen. • Vazba «похож / -а на кого» • Pádové otázky ke skloňování podstatných jmen. <p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moskva – základní informace • Sankt-Peterburg - základní informace. • Rusko - základní informace. 	
--	---	--

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají probíraných témat <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat a podobné otázky pokládá • osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • vypráví krátký jednoduchý příběh podle obrázků • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných tematických okruhů • uplatňuje probíranou mluvnici při tvorbě jednoduchých vět • vyjadřuje své zážitky z minulosti • sdělí základní informace o Moskvě, • odpovídá na jednoduché otázky týkající se rusky mluvících zemí • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • zdokonaluje a upevňuje správnou výslovnost 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba probíraných tematických okruhů • nácvik a upevňování správné výslovnosti • práce s texty • práce se slovníkem <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • můj denní a týdenní program, škola, lidské tělo, zdraví, ve městě a na venkově, doprava, počasí, oblékání, dovolená <p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • číslovky větší než 1000 • způsobová slovesa v přít. čase • osobní zájmena ve 3.p. • množné číslo podstatných jmen • rozkazovací způsob • časování sloves v budoucím čase, • řadové číslovky • předložky В, НА, ДО, • přivlastňovací zájmena • stupňování přídavných jmen a příslovcí <p>Reálie:</p>	<p>MuV OSV VMEGS MV</p>

<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci • pracuje se slovníkem (knižním i elektronickým). <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátké vyprávění týkající se probíraných tematických okruhů • reaguje na jednoduché písemné sdělení • uplatňuje probíranou gramatiku při tvorbě jednoduchých vět 	<ul style="list-style-type: none"> • Moskva, Rostov-na-Donu, Volgograd, Minsk – základní informace 	
---	---	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je zaměřena na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1., 5., 6. a 9. ročníku 4 hodiny týdně, v 2., 3., 4., 7. a 8. ročníku 5 hodin týdně.

Výuka má převážně činnostní charakter, hlavně v nižších ročnících.

Převládá tradiční výuka v kmenových třídách, někdy v učebně informatiky nebo multimediální učebně. Pro zefektivnění výuky probíhá navíc v 6. a 9. ročníku dělení žáků do skupin. V 6. ročníku je dělená hodina zaměřena na procvičování učiva, popř. zařazení problémových úloh z daného tematického celku. Vzhledem k menšímu počtu žáků ve skupině klademe důraz na individualizaci. V 9. ročníku je dělená hodina zaměřena na komplexní opakování učiva ZŠ se zaměřením na přijímací zkoušky.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Do vzdělávacího obsahu tohoto předmětu jsou začleněna průřezová témata pouze na 1. stupni, a to formou projektů: Osobnostní a sociální výchova (1. ročník – Moje tělo, Z pohádky do pohádky), Environmentální výchova (3. ročník – Voda, Místo, kde bydlím).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- předkládáme žákům úkoly z běžného života tak, aby pochopili spojitost matematiky a reálného života
- vedeme žáky k osvojení pojmů, jejich vztahů a algoritmů řešení úloh
- volíme vhodné metody a formy práce, využíváme pomůcky

- necháváme žáky samostatně pozorovat, objevovat, vyhledávat, třídít a propojovat informace

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme u žáků rozvoj logického a abstraktního myšlení, poukazujeme na různé varianty při řešení problémů
- učíme žáky pracovat s chybou
- předkládáme žákům zajímavé úkoly, tvořivé hry, při kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení

Kompetence komunikativní

- snažíme se, aby žáci komunikovali pomocí matematických termínů, symbolů a zápisů
- podporujeme žáky v diskuzi o řešení problému, učíme je pravidlům komunikace a obhajování vlastních názorů

Kompetence sociální a personální

- vytváříme přátelské klima pro spolupráci při plnění úkolů a ke vzájemné toleranci
- uplatňujeme individuální přístup
- zadáváme úkoly, které umožní zapojení všech žáků

Kompetence občanská

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování a respektování názoru druhých při společné práci
- do výuky zařazujeme úkoly s ekologickou tematikou
- vedeme žáky ke zhodnocení své činnosti nebo jejich výsledků na základě jasných kritérií

Kompetence pracovní

- necháváme žáky samostatně pracovat, manipulovat s pomůckami a dbáme na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- vedeme žáky k vytvoření vlastní práce, výrobě pomůcky nebo modelu
- klademe důraz na zodpovědný přístup při plnění úkolů, dodržení dohodnuté kvality a termínů

Kompetence digitální

- využíváme školní platformu pro komunikaci a sdílení obsahu
- podporujeme žáky k využívání digitálních technologií k usnadnění a zkvalitnění práce
- vedeme žáky k vyhledávání a využívání nástrojů použitelných v matematice

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

V okruhu **Číslo a proměnná** si žáci postupně osvojují aritmetické operace, které využívají k řešení slovních úloh. Dále se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, postupně se seznamují s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací. Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti (hospodaření, peníze).

V oblasti **Závislosti, vztahy a práce s daty** učíme žáky vyhledávat, sbírat a třídit různé údaje a data, se kterými se v životě setkávají. Předkládáme jednoduché tabulky, diagramy, grafy, ze kterých žáci vyhledávají údaje, využívají je k porovnávání i výpočtům. Postupně žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného života.

V oblasti **Geometrie v rovině a v prostoru** vedeme žáky činnostním učením k vytváření jasné představy o konkrétních geometrických útvarech, postupně pak k hledání podobností a odlišností a vzájemné poloze objektů. V početní geometrii se věnujeme zejména výpočtům u rovinných i prostorových útvarů, využíváme konkrétní příklady z běžného života. Vedeme žáky ke zdokonalování se v dovednostech rýsování.

V oblasti **Nestandardní úlohy a problémy** vedeme žáky k řešení úloh a problémů nezávislých na postupech školské matematiky, ale na logickém myšlení. Úlohy prolínají všemi tematickými okruhy a mají zvyšovat zájem žáků o matematiku. S některými úlohami se setkáváme i mimo školu, formou zábavných her a soutěží (Klokán, Pythagoriáda, sudoku, kvízy, atd.).

1. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> • poznává a pracuje s přirozenými čísly v oboru do dvaceti • seřazuje a přiřazuje čísla v tomto oboru na číselnou osu • provádí základní pamětné operace s čísly do dvaceti • aplikuje početní operace při názorném řešení jednoduchých úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do dvaceti • pamětné početní operace • slovní úlohy 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s jednoduchými tabulkami a posloupností čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • posloupnost čísel, tabulky 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s geometrickými útvary a tělesy a vyhledává je ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině 	

2. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		

<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje si představu přirozeného čísla v oboru do sta poznává a pracuje s přirozenými čísly v tomto oboru seřazuje a znázorňuje čísla na číselné ose provádí základní pamětné početní operace seznamuje se s násobilkovými spoji tvoří a řeší jednoduché slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla v oboru do sta pamětné početní operace písemné početní operace slovní úlohy 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase vytváří číselné řady zaznamenává údaje do tabulek 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty posloupnost čísel, tabulky 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> třídí a modeluje geometrické útvary a tělesa a vyhledává je ve svém okolí měří úsečky a zapisuje jejich délku seznamuje se se základními jednotkami délky 	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině základní útvary v prostoru jednotky délky 	

3. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje si pojem přirozeného čísla v oboru do tisíce a pracuje s těmito čísly užívá čísla k modelování reálných situací skládá a znázorňuje čísla na číselné ose provádí a znázorňuje jednoduché početní operace v daném oboru používá osvojené početní operace při řešení úloh z reálného života 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla v oboru do tisíce pamětné početní operace písemné početní operace slovní úlohy 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> čte údaje na různých typech hodin údaje z praktického života zaznamenává do tabulky doplňuje a čte údaje z tabulek doplňuje tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty posloupnost čísel, tabulky 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní rovinné geometrické útvary a tělesa a vyhledá je v běžném životě 	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině základní útvary v prostoru 	

<ul style="list-style-type: none"> • modeluje a dokončuje jednoduché souměrné útvary v rovině • narýsuje úsečku dané délky • měří, porovnává a odhaduje délky úseček 	<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky • osově souměrné útvary 	
---	---	--

4. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje svoje znalosti a dovednosti provádět početní operace v oboru přirozených čísel do tisíce • rozšiřuje základní znalosti v oboru přirozených čísel do milionu • seznamuje se s algoritmem písemných operací • provádí odhad výsledků a následnou kontrolu • při počítání využívá komutativnosti a asociativnosti • své aritmetické znalosti aplikuje při řešení slovních úloh převážně z reálného prostředí • seznamuje se s pojmem zlomek při manipulativních činnostech • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla v oboru do milionu • pamětné početní operace • písemné početní operace • slovní úlohy • zlomky 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a zapisuje informace • zaznamenává údaje do tabulek, schémat a diagramů nebo je v nich dokáže vyhledat 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s daty • posloupnost čísel, tabulky 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje, dodržuje základní požadavky na rýsování • rozlišuje, pojmenovává a modeluje základní rovinné útvary • upevňuje si základní geometrické pojmy a jejich symboliku • dokáže načrtnout a narýsovat základní rovinné útvary • seznamuje se s postupem rýsování kolmic • rozeznává a zapisuje vzájemnou polohu přímk v rovině • dokáže graficky sečíst a odečíst úsečky • poznává a měří lomené čáry • měří různé délky a převádí jednotky • dokáže vysvětlit vzorec výpočtu obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině • základní útvary v prostoru • obvod obrazce • délka úsečky, převody • vzájemná poloha dvou přímek • osově souměrné útvary 	

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává osově souměrné útvary • poznává, pojmenovává a modeluje tělesa 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • snaží se řešit nestandardní slovní úlohy • doplňuje číselné řady • seznamuje se s magickými čtverci • řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • posloupnost čísel • magické čtverce • prostorová představivost 	

5. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá početní operace s většími čísly • užívá komutativnost a asociativnost • osvojuje si postup písemných operací • provádí odhady a kontrolu výsledků • pracuje s kalkulátorem • řeší slovní úlohy, kde aplikuje svoje znalosti početních operací • snaží se tvořit vlastní slovní úlohy z reálného života • pracuje se zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • seznamuje se s pojmem desetinné číslo za pomoci názorných pomůcek • převádí desetinn. zlomek na desetinné číslo a naopak • pracuje s desetinnými čísly v řádu desetin • poznává čísla od -100 do $+100$ a osvojuje si pojem záporného čísla • uvádí příklady z praxe se zápornými čísly, vyznačuje je na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s přirozenými čísly v oboru přes milion • pamětné početní operace • písemné početní operace • slovní úlohy • zlomky a desetinná čísla • kladná a záporná čísla 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> • čte v tabulkách, prezentuje informace získané z tabulek a diagramů • samostatně na základě informací sestavuje tabulku • orientuje se v jízdnicích řádech 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s daty • tabulky a diagramy • jízdnicí řady 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v dovednostech rýsování a ve znalostech geometrických pojmů • zná jednotky délky a jejich převody 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině • základní útvary v prostoru • obvod a obsah obrazce 	

<ul style="list-style-type: none"> • poznává a rýsuje kolmice a rovnoběžky • zjišťuje a znázorňuje osu souměrnosti • pomocí čtvercové sítě určuje obsahy a obvody obrazců • seznamuje se s jednotkami obsahu bez vzájemného převádění • opakuje a upevňuje pojmenovávání těles 	<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky, převody • vzájemná poloha dvou přímk • osově souměrné útvary 	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • zamýšlí se nad úkoly z matematických soutěží • doplňuje a sestavuje magické čtverce • doplňuje číselné a jiné řady • řeší úlohy na prostorovou představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy • posloupnost čísel • magické čtverce • prostorová představivost 	

6. - 9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení praktických úloh • snaží se nalézt různá řešení problému • využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení úloh z běžného života • aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí při řešení „zajímavých“ příkladů 	<ul style="list-style-type: none"> • matematické soutěže • kvízy, logické hádanky atd. 	

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí základní početní operace v oboru desetinných čísel • dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru desetinných čísel • zaokrouhluje čísla s danou přesností • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) • provádí odhady a kontrolu výsledků, účelně využívá kalkulátor • řeší slovní úlohy z praxe v oboru desetinných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla – zápis, početní operace, slovní úlohy • dělitelnost přirozených čísel – základní pojmy, znaky dělitelnosti, příklady z praxe 	

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy prvočíslo, složené číslo, společný násobek a společný dělitel využívá kritéria dělitelnosti, s jejich pomocí řeší praktické slovní úlohy 		
---	--	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

<ul style="list-style-type: none"> pozná základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník) rozliší typy úhlů určuje velikost úhlu pomocí úhloměru sčítá, odčítá úhly, určí násobek úhlu při výpočtech využívá vlastnosti dvojic úhlů provede jednoduché konstrukce načrtne a sestrojí trojúhelník pozná shodné trojúhelníky při konstrukci trojúhelníka používá potřebnou matematickou symboliku s využitím vlastností trojúhelníků dopočítá potřebné údaje (vnitřní úhly, obvod) popíše krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch, načrtne a sestrojí jejich obraz a síť aplikuje znalosti o krychli a kvádru při řešení slovních úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> Úhel – velikost, početní i grafické operace s úhly Trojúhelník – vlastnosti, konstrukce, výpočty v trojúhelníku Krychle, kvádr – grafické znázornění, objem a povrch 	
--	--	--

7. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem kladné a záporné číslo, absolutní hodnota, znázorní tato čísla na číselné ose dokáže vysvětlit pojem zlomek, znázorní jej graficky provádí základní úpravy zlomků na základě matematických pravidel počítá v oboru celých a racionálních čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) 	<ul style="list-style-type: none"> Racionální čísla – vlastnosti, početní operace, slovní úlohy Celá čísla – vlastnosti, početní operace, slovní úlohy Poměr, měřítko mapy Procenta – výpočty s procenty, slovní úlohy 	

<ul style="list-style-type: none"> • řeší praktické slovní úlohy v oboru celých a racionálních čísel • stanoví poměr ze zadaných údajů, provádí základní úpravy poměru • pracuje s měřítky map a plánů • rozlišuje a užívá pojmy procento, promile, základ, proc.část • vypočítá počet procent, základ, proc.část • s využitím znalosti procent řeší aplikační úlohy • účelně využívá kalkulátor 		
---	--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

<ul style="list-style-type: none"> • rozliší přímou nebo nepřímou úměrnost • vytvoří tabulku a graf přímé a nepřímé úměrnosti • ze zadaných údajů sestaví trojčlenku • pomocí trojčlenky řeší jednoduché slovní úlohy z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka 	
---	--	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní čtyřúhelníky, odhaduje a vypočítá jejich obsah a obvod • načrtne a sestrojí základní čtyřúhelníky, využívá matematickou symboliku • na základě vlastností čtyřúhelníků dokáže řešit praktické úlohy • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, • určí osově a středově souměrný útvar • pozná shodné a podobné útvary, určí poměr podobnosti • rozlišuje a popíše základní typy hranolů, zná jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch • načrtne a sestrojí jejich síť • počítá praktické slovní úlohy na objem a povrch hranolů 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtyřúhelníky – vlastnosti, rozdělení, konstrukce základních typů čtyřúhelníků, obsahy a obvody, slovní úlohy • Osová a středová souměrnost – sestrojení obrazu, souměrné útvary, využití v praxi • Poměr, shodnost a podobnost • Hranoly – vlastnosti, konstrukce, výpočty 	
--	---	--

8. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu druhá mocnina a odmocnina • druhou mocninu a odmocninu používá při řešení jednoduchých příkladů • při výpočtech využívá pravidla pro počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem • zapíše číslo pomocí rozvinutého zápisu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • vysvětlí pojmy výraz, proměnná, hodnota výrazu, mnohočlen • určí hodnotu výrazu • zná pravidla pro počítání s mnohočleny a používá je při výpočtech • provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • pomocí ekvivalentních úprav řeší základní typy rovnic, provádí zkoušku • řeší slovní úlohy pomocí rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá mocnina a odmocnina • Mocniny s přirozeným mocnitelem • Výrazy – početní operace, algebraické vzorce • Lineární rovnice • Slovní úlohy řešené rovnicí 	
--	---	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

<ul style="list-style-type: none"> • popíše pravoúhlý trojúhelník • na základě znalosti o Pyth.větě dopočítá strany u pravoúhlého trojúhelníku • řeší slovní úlohy z praxe • charakterizuje kružnici, kruh • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, sestrojí tečny, Thaletovu kružnici • řeší geometrické úlohy početně • na základě znalosti vzorců vypočítá obsah a obvod kruhu • popíše válec, vypočítá jeho objem a povrch • sestrojí síť válce • pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti • rýsuje jednoduché konstrukční úlohy • sestrojí trojúhelník podle prvků v zadání (těžnice, výška) • sestrojí základní typy čtyřúhelníků • při analýze praktických úloh využívá náčrtek, model, schéma • využívá matematickou symboliku • diskutuje o možných způsobech řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta – význam, výpočty, příklady z praxe • Kruh, kružnice – vlastnosti, obsah, obvod, vzájemná poloha, Thaletova kružnice • Válec – vlastnosti, síť, objem, povrch • Konstrukční úlohy – množina bodů daných vlastností, konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků 	
--	---	--

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
<ul style="list-style-type: none"> • pozná lomený výraz, určí jeho definiční obor • provádí základní úpravy a početní operace s lomenými výrazy • vypočítá další typy lineárních rovnic (s neznámou ve jmenovateli) • vyřeší soustavu rovnic, použije k tomu různé způsoby • řeší praktické slovní úlohy pomocí rovnic a jejich soustav • orientuje se v základních pojmech z oboru finanční matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Lomené výrazy – základní početní operace • Rovnice s neznámou ve jmenovateli, slovní úlohy 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává potřebné údaje v tabulce, grafu • na základě zadaných požadavků zpracuje soubory dat • porovnává soubory dat, zakreslí je do diagramů • ve svém okolí hledá vhodné možnosti ke statistickému šetření • chápe pojem funkce, určí definiční obor a obor hodnot • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí nebo grafem • na základě vlastností lineární funkce sestaví rovnici, tabulku, sestrojí graf • graficky řeší soustavu rovnic, využívá to i v praktických slovních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • Funkce – základní pojmy, grafy • Lineární funkce – vlastnosti, grafické řešení soustavy rovnic a slovních úloh • Statistika – základní pojmy, statistické šetření a jeho zpracování, diagramy 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • na základě poměru podobnosti změní velikost útvaru (početně i graficky) • narýsuje jednoduché plány • rozliší a popíše jehlan, kužel, kouli, analyzuje jejich vlastnosti • vypočítá objem a povrch těchto těles, načrtne a sestrojí jejich síť • vyvodí konkrétní goniometrickou funkci z pravoúhlého trojúhelníka • pomocí tabulek a kalkulačky určí hodnotu gon.funkce 	<ul style="list-style-type: none"> • Podobnost trojúhelníků, využití v praxi • Kužel, jehlan, koule – vlastnosti, síť těles, objem a povrch, slovní úlohy z praxe • Goniometrické funkce – základní pojmy, grafy, výpočty v pravoúhlém trojúhelníku, příklady z praxe 	

• na základě znalostí o Pyth.věťě a gon.funkcích dopočítá prvky u pravoúhlého trojúhelníku • geometrické úlohy řeší početně, udělá si vhodný náčrtek, řeší příklady z praxe		

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika

Charakteristika předmětu:

Obsah vyučovacího předmětu Informatika je realizován ve 4. až 9. ročníku po jedné hodině týdně. Pokud to rozvrh dovolí, jsou žáci děleni do dvou skupin a ve výuce se pravidelně střídají ve čtrnáctidenních cyklech po 2 vyučovacích hodinách.

Žák je veden k porozumění tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Dále je veden k automatizaci, programování, optimalizování činností, práci s daty, kódování a modelům popisujícím reálnou situaci nebo problém. Předmět dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spolupráci, řešení problémů a projektovou činnost. Pomáhá žákovi porozumět světu kolem sebe, jehož nedílnou součástí jsou digitální technologie.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení informatického myšlení a abstrakce. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímá jako prostředek k získávání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak funguje počítač, jak reprezentuje data, jak pracují informační systémy a jaké problémy řeší.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňující řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost, a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech.

S předmětem Informatika souvisí také volitelný předmět Informační a komunikační technologie, který je součástí 7. – 9. ročníku.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly žáky vedeme k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušenosti s jinými SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů a příslušné internetové stránky
- žáky učíme pořizovat si takové materiály, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáky zadáváním úloh a projektů vedeme k tvořivému přístupu při jejich řešení, učíme je chápat, že v životě se při práci s digitálními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale způsobů je více
- v roli konzultanta žáky vedeme nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- nabízíme vhodné technologie pro komunikaci na dálku – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty nebo MS Teams
- při komunikaci dbáme na dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- dohlížíme na to, jak žáci spolupracují v týmu, jsou vedeni ke kolegiální radě či pomoci, rozdělují a naplánují si práci, hlídají časový harmonogram apod.
- dáváme žákům prostor pro hodnocení jejich prací – necháváme žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci žáky vedeme k ohleduplnosti a taktu, učíme je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není nelegální SW, žáci si chrání své heslo a soukromí, ...)
- při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s bezpečnostními a hygienickými pravidly pro práci s výpočetní technikou a kontrolují jejich dodržování
- pomáháme žákům využívat digitální technologie pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zodpovědné práci s daty a informacemi a podporujeme je v chápání významu digitálních technologií
- vyžadujeme používání běžných digitálních zařízení a aplikací při výuce i v životě a zadáváme úkoly, při kterých žáci využívají digitálních technologií k usnadnění a zkvalitnění své práce

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- V oblasti digitálních technologií žáci využívají základní standardní funkce digitálních technologií, jejich ovládání, práci s aplikacemi, snaží se respektovat pravidla bezpečné práce s HW a SW a jsou poučeni, jak postupovat v případě závad atd.
- V oblasti informačních systémů žáci ovládají práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory, se systémy, které je obklopují a řeší zadané problémy.

- V oblasti data, informací a modelování žáci pracují s daty, datovými systémy a grafy, dále zakódují a dekodují informace, vymezí problémy a určí, co bude potřeba k jeho řešení.
- V oblasti algoritmizace a programování žáky vedeme k ovládnání příkazů, opakujících se vzorů, postav a událostí, vlastních bloků, které jsou součástí programování, seznamujeme je programovatelnými robotickými stavebnicemi, a tím rozvíjíme jejich logické myšlení.

4. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální zařízení • přihlašování a bezpečné heslo • práce se soubory a složkami • ovládání aplikací • formáty • internet • textový editor MS Word • práce ve sdíleném prostředí 	OSV – RSP, SaS, SraSO EV - VČP
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor, používá opakování události ke spouštění programu 	<ul style="list-style-type: none"> • Scratch 	OSV – RSP, SaS, K, ŘPRD MeV - PRT
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<ul style="list-style-type: none"> • grafické aplikace • kódování a šifrování • program 3D malování • vybarvování obrázků • sdílení dat 	OSV – RSP, SaS, K

5. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí 	<ul style="list-style-type: none"> textový editor MS Word vytvoření a práce s daty v tabulce systémy kolem nás 	<p>OSV – RSP, SaS, SraSO, K, ŘPRD</p> <p>MeV – PRT</p>
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky 	<ul style="list-style-type: none"> Scratch Micro:Bit Code.org 	<p>OSV – SraSO, P, Ko, ŘPRD, HPPE</p> <p>MeV – KČVMS, IVMSR, FVMS, TMS</p>

<ul style="list-style-type: none"> • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv 		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • modelování grafů a schémat • GIMP • řešení problémů pomocí modelů 	OSV – RSP, SaS, K, ŘPRD

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> • tabulkový editor MS Excel • prezentační program MS PowerPoint • informační systém ve škole 	OSV – RSP, SaS, SraSO, K, ŘPRD MeV – PRT
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> • Scratch • Micro:Bit • Minecraft Education Edition 	OSV – SraSO, P, Ko, ŘPRD, HPPE MeV – KČVMS, IVMSR, FVMS, TMS
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> kódování a šifrování dat GIMP InkScape 	OSV – RSP, SaS, K, ŘPRD
---	--	-------------------------

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<ul style="list-style-type: none"> počítače textový editor MS Word fungování a služby internetu jednoduchý model domácí sítě 	MeV – PRT OSV – K
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro 	<ul style="list-style-type: none"> Scratch Minecraft Education Edition 	OSV – SaS, Ko, KK MeV – PRT

<p>řešený problém a svůj výběr zdůvodní</p> <ul style="list-style-type: none"> • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 		
---	--	--

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<ul style="list-style-type: none"> • schémata a modely • editor videa • TinkerCAD – základy 3D tisku 	OSV - ŘPRD
---	---	-----------------------

8. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		

<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připiše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<ul style="list-style-type: none"> • tabulkový editor MS Excel • prezentační program MS PowerPoint 	<p>OSV – SraSO, SaS</p> <p>MeV - KČVMS</p>
--	--	--

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

<ul style="list-style-type: none"> • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota • sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá • vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit 	<ul style="list-style-type: none"> • robotická stavebnice • Micro:Bit • TinkerCAD • Minecraft Education Edition 	<p>OSV – RSP, K, Ko</p> <p>MeV - PRT</p>
--	---	--

9. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální technologie • HTML a redakční systém • Web • závěrečné práce v MS Word, MS PowerPoint, MS Excel 	OSV – SraSO, SaS EV – VČP
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> • Scratch • Minecraft Education Edition • robotická stavebnice 	OSV – RSP, SaS, SRaSO, K, Ko, KK MeV – TMS, PRT

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělání a je realizována ve třech předmětech o různém počtu vyučovacích hodin v různých ročnících:

<i>název předmětu</i>	<i>1. ročník</i>	<i>2. ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>	<i>5. ročník</i>
PRVOUKA	2	2	3		
PŘÍRODOVĚDA				1	2
VLASTIVĚDA				2	2

Základem vzdělávání v této oblasti jsou vlastní zážitky, reálný život, praktické zkušenosti a prolínání učiva se všemi předměty. Činnostní charakter nám umožňuje začleňovat do výuky množství malých projektů, badatelských činností a problémových úloh. Výuka probíhá v kmenových třídách, doplněná o videozáznamy, prezentace, práce s knihami, atlasy a jinými obrazovými materiály. Důležitým doplňkem jsou vlastní pozorování, exkurze, návštěva muzeí, výstav.

Průřezová témata realizována v předmětech:

Do vzdělávacího obsahu předmětů v této oblasti jsou průřezová témata začleněna formou projektů:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. tříd – Moje tělo, Z pohádky do pohádky)
- Environmentální výchova (projektem 3. tříd – Voda, Místo, kde bydlíme)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem 5. tříd – Evropa a my)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- klademe důraz na pozitivní motivaci a umožňují žákům zažít úspěch v učení
- nabízíme žákům různé informační zdroje a vedou je k samostatné práci s nimi
- spolu s žáky objevujeme souvislosti s ostatními předměty
- nabízíme různé informační zdroje a vedeme je k samostatné práci s nimi
- rozšiřujeme slovní zásobu, pojmenování v daných tématech

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům problémové úlohy z praktického života a napomáháme při jejich řešení
- dáváme žákům možnost diskutovat, obhajovat a samostatně vyjadřovat své názory

Kompetence komunikativní

- využíváme při vyučování různé metody kooperativního učení
- vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace
- zkoušíme prezentace a krátké výstupy jednotlivců, skupin

Kompetence sociální a personální

- předkládáme žákům situace, při kterých plní různé role ve skupině
- navozujeme situace, které vedou k posílení sebedůvěry a sebevědomí
- podporujeme utváření příjemné atmosféry ve třídě i při jiných mimoškolních aktivitách

Kompetence občanská

- vedeme žáky k dodržování nastavených pravidel
- prostřednictvím modelových situací učíme žáky poskytnout přiměřenou pomoc ostatním
- motivujeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a posilujeme v nich ekologické myšlení

- posilujeme u dětí pocit vlastenectví a hrdosti na kulturu a historii našeho národa

Kompetence pracovní

- zdůrazňujeme bezpečnost při všech činnostech
- doplňujeme výuku manipulací s různými předměty, pomůckami a klademe důraz na šetrné zacházení s nimi
- vedeme žáky k sebeobsluze a samostatnosti

Kompetence digitální

- používáme různé digitální technologie, videozáznamy, obrázky, schémata
- učíme vyhledávat informace a ukládat si odkazy jako zdroje informací
- zkoušíme pořizovat fotodokumentaci pokusů, pozorování
- vytváříme s žáky jednoduché digitální obsahy (texty, tabulky...)

Vzdělávací obsah předmětů:

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do pěti tematických okruhů:

V okruhu **Místo, kde žijeme** poznáváme s žáky nejdříve své nejbližší okolí, okolní vztahy a skutečnosti (např. dopravní situace). Učíme je chápat organizaci života rodiny, školy, obce a společnosti. Důraz klademe na praktické a aktivní poznávání, na činnosti a úkoly, které by měly probudit a dále rozvíjet v žácích kladný vztah k místu bydliště, ke své škole, k městu a nakonec rozvíjet národní cítění a vztah ke své vlasti. K tématům v tomto okruhu připojujeme základní dopravní výchovu.

V okruhu **Lidé kolem nás** se zaměřujeme na vztahy mezi žáky a na socializaci v běžném životě (řešení konfliktů, spolupráce, pravidla slušného chování...) Postupně si žáci osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí celou lidskou společnost. Dalším tématem jsou finance a vnímání hodnoty peněz.

V okruhu **Lidé a čas** získávají žáci prvotní informace a představy o naší historii. Vycházíme od nejznámějších událostí v rodině, obci, regionu a postupujeme k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Důležité je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní a historické bohatství regionu i celé země. Společně navštěvujeme regionální památky, muzea, knihovny a sbíráme dostupné informace.

V okruhu **Rozmanitost přírody** poznáváme Zemi jako planetu sluneční soustavy, na které vznikl a stále se rozvíjí život. Seznamujeme se s neživou a živou přírodou, vysvětlujeme si důležitost rovnováhy tohoto celku a velké nebezpečí, které hrozí v podobě nevhodného chování a zásahu člověka. Pozorováním okolní krajiny a dalších informací se žáci učí vnímat proměny přírody, pozorování provádět, zaznamenávat a vyhodnocovat. Je důležité upozorňovat na vlivy, činnosti narušující přírodní vztahy, ale také hledat možnosti, přiměřené věku žáků, jak přispívat k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V okruhu **Člověk a jeho zdraví** seznamujeme žáky s lidským tělem, jak se vyvíjí, mění od narození až po dospělost. Zaměřujeme se na denní režim, výživu, hygienu. Poskytujeme základní informace o zdraví a nemocech, o prevenci a první pomoci. Osvojujeme si i chování a nebezpečí v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které mohou ohrozit

zdraví a bezpečnost jedinců a skupin lidí. Vedeme žáky, aby si uvědomili, že nejdůležitější hodnota života je zdraví.

5.4.1. Prvouka

1. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> zná adresu svého bydliště orientuje se ve škole a v okolí bydliště poznává bezpečnou cestu do školy a ze školy domů 	<ul style="list-style-type: none"> domov škola 	
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje jednotlivé členy rodiny a uvědomuje si jejich role v rodině respektuje dospělé, ale je opatrný při setkání s cizími lidmi osvojuje si vhodné chování ke svým spolužákům pojmenuje běžná povolání 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí 	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> je schopen rozčlenit rok na roční období pozná celé hodiny zvyká si na svůj režim dne 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase časový řád 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje změny v přírodě během jednotlivých ročních období seznamuje se s běžnými rostlinami pojmenuje některá domácí a volně žijící zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> život v přírodě rostliny, houby a živočichové 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si důležitost pohybu, pitného režimu a vhodné stravy pro své zdraví seznamuje se svým tělem vytváří si návyky slušného a bezpečného chování, aby neohrozil sebe ani ostatní poznává hrozící nebezpečí ve svém okolí a v případě potřeby přivolá pomoc volí vhodná místa pro hru a trávení volného času řídí se pokyny dospělých při mimořádných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví zdravá výživa osobní bezpečí 	

2. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> zná prostředí a okolí školy zná cestu do školy a ví o nebezpečných místech orientuje se v jednoduchém plánu okolí bydliště a školy 	<ul style="list-style-type: none"> domov škola 	
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> usiluje o dobré vztahy ve třídě učí se tolerovat odlišnosti spolužáků chápe příbuzenské vztahy i role rodinných příslušníků poznává význam i potřebu různých povolání a pracovních činností zná povolení svých rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí 	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase a určí čas podle hodin dodržuje svůj denní režim určí měsíce, týdny a dny s pomocí kalendáře a poznává významné dny uvědomuje si rozdíl mezi blízkou minulostí, současností a budoucností využívá základní poznatky o sobě a rodině, o činnostech člověka, zvycích a práci lidí 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase časový řád současnost a minulost v našem životě 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popisuje rozmanitost přírody a její viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích poznává běžně známé živočichy a rostliny vyskytující se v určitém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> život v přírodě rostliny, houby a živočichové 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> získává základní znalosti o lidském těle osvojuje si slušné a bezpečné způsoby chování k lidem ve svém okolí v případě potřeby dokáže požádat o pomoc ví, kdy požit čísla tísňového volání zná bezpečná místa pro hru a trávení volného času rozlišuje zdravý a nezdravý způsob života 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví zdravá výživa osobní bezpečí 	

<ul style="list-style-type: none"> řídí se pokyny dospělých při mimořádných událostech 		
---	--	--

3. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v nejbližším okolí domova a školy a ví o nebezpečných místech vyznačí v jednoduchém plánu cestu na určené místo vnímá změny v okolí školy a bydliště seznamuje se se začleněním Přerova do Olomouckého kraje 	<ul style="list-style-type: none"> domov škola místní krajina 	
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy pojmenuje základní role členů rodiny a vnímá důležitost vzájemné pomoci umí se vhodně chovat při styku s dospělými i vrstevníky rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí: práce, hra, učení, zábava... pojmenuje a popíše některá povolání a povolání svých rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí chování lidí 	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> určí čas podle hodin a prakticky využívá základní časové jednotky používá kalendář, určuje měsíce, týdny, dny sleduje data významných dnů v rodině i data významných dnů rozlišuje děje v minulosti, současnosti a v budoucnosti pojmenuje některé významné rodáky a předky: J. A. Komenský, J. Blahoslav navštíví některé kulturní či historické památky objevuje krásu lidových zvyků 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase časový řád současnost a minulost v našem životě regionální památky 	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, rozlišuje a popisuje rozmanitost života a jeho proměny v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> život v přírodě látky a jejich vlastnosti neživá a živá příroda ochrana a chování v přírodě 	

<ul style="list-style-type: none"> • chápe základní rozdíl mezi živou a neživou přírodou • vnímá závislost živé a neživé přírody a chápe důležitost její ochrany • třídí živé přírodniny podle typických znaků a uvede příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí • provádí jednoduché pokusy s některými látkami a všímá si jejich vlastností • měří délku, hmotnost a čas 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o lidském těle a dodržuje základní návyky směřující k ochraně zdraví • zná nebezpečná místa ve svém okolí a uplatňuje zásady bezpečného chování • volí bezpečná místa pro hru a trávení volného času a používá vhodné ochranné pomůcky • seznamuje se základními pravidly silničního provozu jako chodec i cyklista a snaží se je dodržovat • na modelových situacích si ukazuje způsob řešení jemu nepříjemných situací při styku s ostatními lidmi • ví na koho se obrátit v případě pocitu vlastního ohrožení nebo nebezpečí hrozícího kamarádovi • zná čísla tísňového volání a ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • zná důvody použití krizové linky a nezneužívá ji • respektuje a řídí se pokyny dospělých při mimořádných událostech, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví • zdravá výživa • osobní bezpečí 	

5.4.2 Vlastivěda

4. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> • určuje polohu ČR • na mapě určí polohu svého bydliště • seznamuje se s kraji ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast ČR • ČR demokratický stát • mapy a plány • práce s mapou 	

<ul style="list-style-type: none"> • poznává orgány státní moci, rozeznává symboly a jejich význam • rozlišuje náčrty, plány, mapy a jejich druhy • pracuje a orientuje se v mapách • na mapě vyhledává hlavní řeky ČR a jejich největší přítoky • rozlišuje přírodní a umělé vodní nádrže • rozliší pojem počasí a podnebí • popíše podnebí ČR • na mapě vyhledává NP a CHKO • vysvětluje význam chráněných oblastí • tvoří a dodržuje správná pravidla chování 	<ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina • chraňme přírodu 	
--	---	--

LIDÉ A ČAS

<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s časovou přímkou a vysvětluje pojem letopočet • využívá návštěvy muzea, encyklopedií, obrazů k pochopení tohoto období • prochází dějinami a seznamuje se s historií • srovnává způsob života našich předků se současností • vyhledává a zkoumá informace o minulosti a kulturním dědictví naší země • získává informace o nejznámějších událostech v našem regionu • poznává státní svátky a významné dny naší historie 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád • současnost a minulost v našem životě • regionální památky • báje, mýty, pověsti 	
--	--	--

5. ročník

výstupy	učivo	průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> • podle mapy vyjmenovává kraje ČR a přiřazuje krajská města • sestavuje charakteristiku svého kraje • objevuje zvláštnosti regionu, jeho kulturní a přírodní památky • orientuje se na mapě Evropy • přiřazuje s pomocí mapy hlavní města ke státům, zejména sousedním • porovná způsob života, přírodu naši a vybrané evropské země 	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast • regiony ČR • můj region • Evropa a svět 	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> • navazuje na historické události ze 4. ročníku až po současnost • uvědomuje si význam státních svátků 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád • současnost a minulost v našem životě 	

<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá informace o historických událostech, místech a osobnostech ve svém okolí • buduje si vztah k historii naší vlasti • uvědomuje si rozdíl mezi ději současnými a minulostí • orientuje se a pracuje s časovou osou historických událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • regionální památky • báje, mýty, pověsti 	
--	---	--

5.4.3 Přírodověda

4. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá a charakterizuje základní společenstva ve svém okolí – pole, les, louka, rybník, řeka, lidská obydli • sestavuje potravní řetězce • připraví, vysvětlí, uskuteční a zaznamená jednoduchý pokus • v přírodě poznává základní horniny a nerosty • zjišťuje význam neživé přírody pro život • na základě praktických činností se seznamuje a využívá základní jednotky a veličiny • uvědomuje si význam ohleduplného chování v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • společenstva živých organismů • živá a neživá příroda • horniny a nerosty • látky a jejich vlastnosti • chování a ochrana přírody 	

5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> • utváří si pracovní návyky při práci ve skupinách • upevňuje si zásady slušného chování mezi lidmi • podílí se na sestavování pravidel chování ve třídě a učí se řešit problémové situace • vnímá nevhodné chování spolužáků ohrožující zdraví jeho i ostatních • vnímá hodnotu peněz, vysvětluje důvody spoření a způsoby placení • rozlišuje různé formy vlastnictví • zkouší sestavovat svůj osobní rozpočet • na příkladech vysvětlí pojmy příjem, výdej a dluh 	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí • chování lidí • vlastnictví 	

ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje vzájemnou propojenost prvků živé a neživé přírody • uvědomuje si vliv lidské činnosti na přírodu • poznává sluneční soustavu a vesmírná tělesa • dokáže vysvětlit příčiny střídání dne a noci, střídání ročních období • poznává rozličné životní podmínky v různých podnebných pásech • za pomoci dostupných materiálů a informací z atlasů a jednoduchých klíčů třídí organismy do skupin 	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda • člověk a vesmír • životní podmínky • člověk a životní prostředí • chování a ochrana přírody 	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • opakuje základní poznatky o lidském těle, rozlišuje základní funkce, vyjmenuje životní potřeby člověka • poznává podstatu zdraví a jeho možnosti ohrožení vlivem nemocí, úrazů, důležitost preventivních prohlídek • vyjmenovává etapy vývoje člověka • sestavuje svůj denní režim podle hygienických zásad • sestavuje svůj jídelníček podle zásad zdravé výživy a pitného režimu • vytváří modelové situace pro správné chování při mimořádných událostech • prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a chová se podle pravidel ochrany člověka • uvědomuje si nebezpečné chování ve svém okolí • chová se bezpečně on-line • dokáže určit vhodná místa pro hru, vyhodnotit případná nebezpečí • zná základní pravidla silničního provozu a dopravní značky • dokáže vyjmenovat ochranné prvky chodce, cyklisty a také sám je používá • uvědomuje si nebezpečí návykových látek, hracích automatů, počítačů a závislosti na nich • rozpozná zranění ohrožující život • dokáže přivolat první pomoc • prakticky zkusí ošetřit drobná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • péče o zdraví • osobní bezpečí • krizové situace • první pomoc 	

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika předmětu:

Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obsah navazuje na poznatky získané na 1. stupni v předmětu Vlastivěda (Lidé a čas). V dějepise žáci odhalují vztahy mezi minulými a současnými ději, pochopí vzájemné vazby a souvislosti. Základem obsahu jsou národní dějiny v kontextu dějin světových. Obsah dějepisného učiva je uspořádán chronologicky. Vyučovací předmět je realizován v 6., 7. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně a v 8. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka nejčastěji probíhá ve třídách, případně podle možností je obohacena o dějepisné přednášky nebo exkurze.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (JE), Multikulturní výchova (LV, EP)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- používáme vhodné učební pomůcky a umožňujeme v hodině práci s dějepisnými atlasy, nástěnnými mapami a tabulemi a odbornou literaturou
- vedeme žáky ke třídění a propojování informací

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme určité množství problémových situací souvisejících s dějepisným učivem a pomáháme hledat odpovědi na problémové situace

Kompetence komunikativní

- podporujeme samostatné vyjadřování, učíme pravidlům komunikace a vyžadujeme jejich dodržování
- vyžadujeme výstižné a kultivované vyjadřování v ústním i písemném projevu

Kompetence sociální a personální

- občas zařazujeme práci ve skupině, kde podporujeme vzájemnou pomoc a spolupráci
- vyžadujeme dodržování pravidel práce v týmu a dbáme na zařazení všech žáků do týmové práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů ostatních
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost a vedeme je k pravidelné přípravě na výuku

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům využití digitální technologie
- podporujeme žáky při využívání digitálních zařízení k učení a vedeme je k vytváření určitých sdělení v digitální podobě

Vzdělávací obsah předmětu:

Obsah předmětu je rozdělen na tyto tematické okruhy, které na sebe navazují podle časové linie:

- Člověk v dějinách
- Počátky lidské společnosti
- Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
- Křesťanství a středověká kultura
- Objevy a dobývání, počátky nové doby
- Modernizace společnosti
- Moderní doba
- Rozdělený a integrující svět

Vzdělávací obsah předmětu úzce souvisí s předmětem Výchova k občanství v oblastech – Nejstarší civilizace, Kořeny evropské kultury, Moderní doba, Rozdělený a integrující svět. Předmět Výtvarná výchova využívá poznatků z dějin o umění.

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem dějiny a zhodnotí jejich význam • uvede příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde se tyto zdroje uchovávají • pokouší se zorientovat na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dějiny a jejich význam • Druhy historických pramenů, získávání informací • Historický čas a prostor 	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život a vývoj pravěkých lidí, jejich materiální a duchovní kulturu • popíše a objasní vývoj a význam zemědělství a chovu dobytka • nastíní první zpracování kovů a pokusí se vysvětlit jejich význam pro další rozvoj výroby 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a lidská společnost v pravěku 	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší 2 vývojová období starověku 	<ul style="list-style-type: none"> • Starověk 	

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami dané oblasti a vznikem nejstarších civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví lokalizuje některé starověké státy na historické mapě popíše život nejstarších civilizací porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie seznámí se s antickou kulturou 	<ul style="list-style-type: none"> Nejstarší státní útvary a jejich význam Antické Řecko a Řím 	
---	--	--

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
<ul style="list-style-type: none"> popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, vznik a vývoj států objasní důvod vzniku Sámovy říše a charakterizuje vývoj Velké Moravy pokusí se objasnit vnitřní vývoj českého státu a jeho postavení v evropských souvislostech popíše a vymezí úlohu a postavení křesťanství a víry v životě středověkého člověka + uvede příklady konfliktů mezi světskou a církevní mocí (př. Jan Hus) rozeznává období rozkvětu českého státu v době Přemyslovců a Lucemburků k jednotlivým českým vládnoucím dynastiím dokáže přiřadit příklady nejvýznamnějších panovníků charakterizuje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti uvede příklady románské a gotické kultury popíše příčiny, průběh a důsledky husitské revoluce 	<ul style="list-style-type: none"> Vytváření středověké Evropy Arabská říše a islám Křesťanství v raném středověku Sámova říše + Velká Morava + český stát – jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Rozvrstvení středověké společnosti na venkově i ve městech Kultura ve středověku – románská a gotická Vládnoucí dynastie na našem území a jejich nejvýznamnější panovníci (Mojmírovci, Přemyslovcí, Lucemburkové, Jagellonci) Husitské války 	VMEGS JE
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY		

<ul style="list-style-type: none"> • pomocí mapy popíše nejvýznamnější objevné plavby 15. a 16. století, vysvětlí jejich příčiny a důsledky pro Evropu • vysvětlí myšlenky žádající reformu církve a seznámí se s nejvýznamnějšími reformátory • popíše počátky vlády Habsburků v českém státě, uvede zásadní historické události a objasní postavení českého státu v habsburské monarchii 	<ul style="list-style-type: none"> • Zámořské objevy a významní mořeplavci • Reformační hnutí v Evropě • Český stát v habsburské monarchii 	MuV LV
---	---	--------

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
POČÁTKY NOVÉ DOBY		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny, popíše průběh a posoudí důsledky 30-tileté války • uvede zásadní historické události v naší zemi i Evropě a pojmenuje nejvýznamnější osobnosti • rozpozná základní znaky kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • 30-ti letá válka • Barokní kultura a osvícenství • Evropa v 16. a 17. století 	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí důležité ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích i u nás, které vedly k modernizaci společnosti • popíše příčiny francouzské revoluce, seznámí se s jejím průběhem i výsledkem, objasní souvislost mezi francouzskou revolucí a rozbitím starých společenských struktur v Evropě • seznámí se s osobností Napoleona Bonaparte a napoleonskými válkami • vysvětlí cíle národního obrození a vyjmenuje hlavní představitele • porovnává jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s vybranými národními hnutími některých evropských národů 	<ul style="list-style-type: none"> • Historický vývoj vybraných zemí na konci 17. a v 18. století • Francouzská revoluce a napoleonské období • Vznik USA • Industrializace a důsledky pro společnost • Národní hnutí a vytváření novodobého českého národa • Revoluční rok 1848 	

9. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy a světa, jejich důsledků a charakterizuje jejich soupeření, vymezení význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> Konflikty mezi velmocemi a kolonialismus 	MuV EP
MODERNÍ DOBA		
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje nejsilnější světové mocnosti, objasní pojem 2. průmyslová revoluce a uvede příklady zneužití techniky ve světových válkách rozpozná klady a nedostatky demokratických vládních systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět vysvětlí příčiny vzniku 1. světové války, časově ji vymezení, popíše její průběh a zamyslí se nad jejími důsledky pro další uspořádání světa vyjmenuje nově vzniklé státy, uvede informace o vzniku Československa a zhodnotí jeho postavení v evropských souvislostech + jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí časově vymezení 2. světovou válku, objasní příčiny jejího vzniku, popíše průběh a důsledky války na další vývoj a uspořádání Evropy charakterizuje život v okupovaném Československu, popíše způsoby odporu proti německé okupaci u nás 	<ul style="list-style-type: none"> Vývoj ve světě a v českých zemích na konci 19. století světová válka a její důsledky Vznik Československa Nové politické uspořádání Evropy a vývoj ve světě po 1. světové válce Mezinárodně – politická a hospodářská situace ve světě i u nás ve 20. a 30. letech 20. století Totalitní systémy – komunismus a fašismus a jejich důsledky pro svět i Československo světová válka – průběh, holocaust, situace v našich zemích, odboj a důsledky války 	
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT		
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje vítězné mocnosti a vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa (západní a východní blok) a uvede příklady střetávání obou bloků vyjmenuje některé velké hospodářské a vojenské organizace a objasní jejich význam objasní pojem dekolonizace a posoudí postavení rozvojových zemí 	<ul style="list-style-type: none"> Uspořádání světa po 2. světové válce Studená válka Vnitřní situace v zemích východního bloku (srovnání se zeměmi západního bloku) 	VMEGS JE

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vývoj Československa po r. 1945 a snaží se pochopit význam událostí v r. 1989 a vítězství demokracie u nás • pokusí se o základní orientaci v problematice nejnovějších dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj Československa od r. 1945 do r. 1989, vznik České republiky • Proces dekolonizace ve světě • Problematika nejnovějších dějin 	
---	--	--

5.5.2 *Výchova k občanství*

Charakteristika předmětu:

Předmět Výchova k občanství je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obsah navazuje na poznatky o společnosti získané na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět. Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídách, výjimečně v učebně informatiky. Základem výuky je partnerský přístup, který je nutný pro rozvíjení demokratické atmosféry ve třídě. Je vytvářen dostatečný prostor pro vzájemnou diskusi a spolupráci. Výchova k občanství vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivního zapojení do života ve společnosti, otevírá cestu k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, provází ho hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Vzdělávací obsah předmětu úzce souvisí s vzdělávacím předmětem Člověk a svět práce (Svět práce). Velmi těsný vztah má také se vzdělávacím obsahem předmětu Dějepis. Rozšiřující znalosti a praktické dovednosti nastavuje volitelný předmět Dnešní svět.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Osobnostní a sociální vývoj (v tematickém okruhu Člověk jako jedinec, Člověk ve společnosti); Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (v tematickém okruhu Mezinárodní vztahy, globální svět) a Mediální výchova; Nejtěsnější vazbu má s průřezovým tématem Výchova demokratického občana, kterou naplňuje ve všech tematických okruzích.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

Kompetence učení

- přibližujeme učivo pomocí vhodných příkladů ze života, z jejich vlastních zkušeností
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, náhledu na informace v hromadných sdělovacích prostředcích, ověřování pravdivosti a odkrývání manipulativního chování;

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- vedeme žáky k předcházení konfliktním situacím, nakonec i k jejich účinnému řešení

Kompetence komunikativní

- vytváříme prostor pro otevřený dialog, diskusi i spolupráci
- učíme správné argumentaci, podložení informací poznatky
- podporujeme samostatné vyjadřování
- učíme pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

- dohlížíme na navazování a respektování sociálních vazeb mezi žáky, zasahují v případě negativního chování žáka

Kompetence občanské

- umožňujeme podílet se na fungování participační organizace žákovského parlamentu
- podněcujeme žáky k osobní angažovanosti v rámci společenského dění

Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat, vyžadují dodržování zadaného termínu, stanovených pravidel práce

Kompetence digitální

- nabízíme takové úkoly, ve kterých mohou využívat digitální obsah
- vedeme žáky k ověřování informačních a mediálních zdrojů pomocí IT technologií
- využíváme digitální technologie ke sdílení a komunikaci při zadávání úkolů, dohlížíme nad etickým obsahem

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti tematických okruhů, které se vzájemně doplňují a logicky propojují:

- Člověk ve společnosti – žáci rozvíjejí schopnosti porozumět každodennímu životu a aktivně se do něj zapojovat, získat přehled o společenských problémech, uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávat otázky obrany státu, učí se úctě k vlastnímu národu, různým etnikům;
- Člověk jako jedinec – žáci utvářejí a rozvíjejí svou osobnost, akceptují odlišnosti osobnosti druhých lidí, utvářejí si pozitivní vztah k sobě samému;
- Člověk, stát a hospodářství – žáci se orientují v ekonomických informacích, se kterými se setkávají v průběhu života a v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci;
- Člověk, stát a právo – žáci uplatňují vhodné komunikační prostředky k obhájení vlastních práv, rozpoznají názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost a podporující nedemokratické principy;
- Mezinárodní vztahy, globální svět – žáci se orientují v aktuálním dění v ČR, EU, NATO i ve světě, chápou důležitost zapojení ČR do mezinárodních organizací. Rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, čím je škola pro život důležitá, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace • uvede příklady památných míst, k jakým událostem nebo osobnostem se vážou, popíše problémy města a diskutuje o možnostech řešení • pozná a popíše státní a národní symboly ČR, vysvětlí, kdy a proč se používají • rozumí pojmům vlast a vlastenectví, pozná projevy vlastenectví od nacionalismu • pozná, jak předsudky a stereotypy narušují vztahy mezi lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše škola • Naše město • Náš kraj • Náš stát 	VDO OSŠ, POPŽ MuV EP, M MeV SMS OSV ŘPRD VMEGS ES, OES EV VČP

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede složky osobnosti, které ji charakterizují • vysvětlí, jak se projevuje zdravé a nepřiměřené sebevědomí • uvede příklady osobnostních vlastností, posoudí, které mohou kladně i záporně ovlivnit jeho práci, snaží se je upravit • v různých životních situacích používá vhodnou komunikaci • navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty a usměrňovat své chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnost • Společenské skupiny • Komunikace • Etiketa • Etika 	OSV RSP, PL, ŘPRD
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • zná svá základní lidská práva, dokáže je uplatnit, rozpozná nedemokratická práva • posuzuje význam ochrany lidských práv • uvede příklady dokumentů o lidských právech • popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance • popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu, objasní důsledky lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva 	MuV EP, PSSS VDO PD

<ul style="list-style-type: none"> navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti 		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
<ul style="list-style-type: none"> popíše některé globální problémy a vyjadřuje vlastní názor na jejich příčiny i řešení popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí 	<ul style="list-style-type: none"> Globální problémy 	EV ŽP, VČP

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> popíše funkci právního státu, funkci práva, jeho důležitost vysvětlí rozdíl mezi fyzickou a právní osobou objasní význam práv zakotvených v Ústavě objasní rozdíl mezi monarchií, republikou, demokracií a diktaturou diskutuje o výhodách a nevýhodách demokratického způsobu řízení státu uvede příklady unitárních, federativních států popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, manželi popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv zná práva spotřebitele při reklamaci, dokáže slušně a jasně formulovat reklamaci, obhájit názor i přes nepochopení druhé strany diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání vyjmenuje právní orgány, uvede příklady spolupráce mezi nimi rozlišuje podmínky trestní odpovědnosti, popíše, kde může hledat pomoc při řešení svých problémů chápe rozdíl mezi trestným činem a přestupkem, vyjmenuje druhy trestů 	<ul style="list-style-type: none"> Právo Ústava Občanské právo Rodinné právo Trestní právo 	VDO OOSS MuV LV
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
<ul style="list-style-type: none"> pozná znaky a rysy osobnosti, uvede složky osobnosti, které ji charakterizují popíše chování osob s různým temperamentem objasní, jak se projevují vlohy a schopnosti sestaví svůj žebříček hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnost 	OSV RSP , PL , ŘPRD

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná roli vůle při dosahování cílů a překonávání překážek klasifikuje city, posoudí vliv na osobu posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů a překonávání překážek učí se, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet přednosti a překonávat nedostatky 		
--	--	--

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK STÁT A PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní znaky státu, používá a objasní pojmy svrchovanost vyjmenuje orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci ČR a popíše jejich činnost uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce uvědomí si význam voleb a účasti na nich, vysvětlí, jak mohou ovlivnit život občanů rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu, vyjádří své možnosti pomoci lidem v nouzi pochozí nutnost dodržování zásad soužití s lidmi jiného etnika, náboženství, uvědomí si, že poznání způsobu života je nezbytné pro respektování odlišností 	<ul style="list-style-type: none"> Stát Dělení moci Samospráva Ochrana a obrana státu Volby Náboženství 	VDO OOSS, FOPŽ, PD
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam spolupráce jednotlivých mezinárodních organizací popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> Mezinárodní organizace EU 	VMEGS JE
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, 	<ul style="list-style-type: none"> Finanční gramotnost 	

<p>zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu • vysvětlí, jakou funkci plní banky, objasní pojmy: úrok, úvěr, hypotéka, informuje se o možnostech služeb v různých bankách • porozumí fungování trhu, uvažuje nad konkrétním chováním trhu, porovnává tržní ekonomiku s centrálně plánovanou • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 		
--	--	--

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika předmětu:

Předmět fyzika se zabývá studiem přírodních jevů, zákonitostí a procesů vyskytujících se v přírodě, v běžném životě a technické či technologické praxi.

Obsahově se předmět fyzika zaměřuje na:

- vlastnosti látek a těles
- pohyby a vzájemné působení těles
- mechanické vlastnosti kapalin a plynů
- světelné jevy
- energie
- zvukové jevy
- vesmír

Neustálá konfrontace teoretických a empirických poznatků a jejich vzájemná kontrola zabezpečují spolehlivé a vyvíjející se fyzikální poznávání. Empirická složka žákova poznávání se ve výuce vytváří jednak při sledování demonstračních experimentů, jednak vlastnoručním prováděním pokusů. Racionální složka žákova poznávání se formuje v průběhu výkladu různých fyzikálních jevů, procesů a zákonitostí, během řešení fyzikálních problémů a úloh žákem a v diskuzích k nejrůznějším fyzikálním otázkám.

Vyučovací předmět fyzika má časovou dotaci v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Součástí výuky fyziky jsou laboratorní práce. Výuka fyziky probíhá převážně v odborné učebně fyziky, jinak ve třídě.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Do vzdělávacího obsahu předmětu fyzika jsou začleněna průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- provádíme pozorování fyzikálních těles nebo jevů, o pozorovaném hovoříme a učíme propojovat informace a vyvozovat závěry o fyzikální podstatě pozorovaných jevů, necháváme žáky vysvětlovat pozorované jevy vlastním způsobem, klást si otázky, hledat na ně odpovědi
- učíme měřit fyzikální vlastnosti těles, zapisovat naměřené hodnoty, hodnotit a porovnávat své výsledky se spolužáky
- umožňujeme žákům prakticky poznávat a porozumět hlavním fyzikálním veličinám a určovat jejich základní jednotky
- zadáváme takové úlohy a činnosti, které mohou žáci použít v praktickém životě
- využíváme rozmanité metody a formy učení

Kompetence k řešení problémů

- necháváme žáky samostatně měřit hodnoty fyzikálních veličin, připravovat si materiály a pomůcky k pokusům a plánovat způsob provedení pracovních postupů a obhajovat své závěry a svá rozhodnutí
- učíme využívat matematických prostředků k záznamu výsledků a průběhu pozorování

Kompetence komunikativní

- u žáků podporujeme samostatné vyjadřování svých názorů
- učíme žáky popisovat situace při experimentování, diskutovat se spolužáky, porovnávat výsledky se spolužáky, argumentovat, obhajovat, poučit se od druhých, naslouchat upřesněním učitele

Kompetence pracovní

- podporujeme získávání zručnosti při sestavování pokusů a získávání schopnosti uvážít vhodný výběr pomůcek, vedeme žáky k organizaci své práce
- vyžadujeme plnění povinností, postupů, termínů a dodržování vymezených pravidel, vyžadujeme šetrné zacházení s pomůckami
- zdůrazňujeme bezpečnost při různých činnostech

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat, dbáme na zařazení všech bez rozdílu
- od žáků vyžadujeme při práci ve skupině převzít určitou roli, za kterou žák sám zodpovídá
- vedeme žáky k ohleduplnosti a k uznávání druhých a podporujeme vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanská

- vedeme žáky k zodpovědnému vztahu ke svému zdraví i přírodě
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání běžných digitálních zařízení a různých aplikací a k rozhodnutí, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky vyhledávat, kriticky posoudit a sdílet data a informace a využít digitální technologie k usnadnění práce a zjednodušení či zefektivnění výsledků své práce

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA		
<ul style="list-style-type: none"> • určí látky a tělesa • rozliší látky dle skupenství • načrtne model atomu a molekuly, určí prvek a sloučeninu • zná základní fyzikální veličiny, vyjmenuje jejich jednotky, dovede použít vhodná měřidla • dovede vypočítat hustotu látky, zná vztah mezi hustotou, hmotností a objemem • pochopí smysl a úkol laboratorní práce, dovede vyřešit úkol při spolupráci ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a tělesa • Složení a skupenství látek • Atomy a molekuly • Fyzikální veličiny (délka, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota), jejich jednotky a měření 	OSV, MV, VMEGS
POHYB TĚLES, SÍLY		
<ul style="list-style-type: none"> • chápe působení gravitační síly na těleso • předvede elektrování těles, zná druhy a chování elektrických nábojů • popíše magnet a jeho pole, ví, jak se chovají póly magnetu, určí, které látky magnet přitahuje • rozumí magnetickému poli Země 	<ul style="list-style-type: none"> • Gravitační síla a pole • Elektrická síla a pole, elektrování látek • Kladné a záporné ionty • Magnetické vlastnosti látek, magnetické pole Země 	

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
POHYB TĚLES, SÍLY		
<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí klid a pohyb tělesa, zná druhy pohybu • vypočítá rychlost i dráhu tělesa, vypočítá průměrnou rychlost tělesa • určí a znázorní sílu, umí vypočítat gravitační sílu tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> • Klid a pohyb tělesa, druhy pohybu • Rychlost a dráha rovnoměrného pohybu • Síla, skládání sil • Těžiště tělesa 	MV, OSV

<ul style="list-style-type: none"> graficky i početně určí výslednici sil stejného a opačného směru určí těžiště tělesa, chápe, na čem závisí poloha těžiště ví, co je tlaková síla, vysvětlí a umí vypočítat tlak chápe třecí sílu, uvede významné příklady třecí síly v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> Deformační účinky síly Třecí síla a její význam 	
---	--	--

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje vlastnosti kapalin, vysvětlí Pascalův zákon, zná hydraulické zařízení, umí vypočítat hydrostatický tlak rozumí vztlkové síle v kapalině, pochopí a vysvětlí Archimédův zákon vyjmenuje mechanické vlastnosti plynů, zná souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře 	<ul style="list-style-type: none"> Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon, hydraulická zařízení, hydrostatický tlak a jeho souvislost s hloubkou a hustotou kapaliny. Vztlková síla působící na těleso v kapalině, Archimédův zákon Vlastnosti plynů, atmosféra Země, atmosférický tlak 	
---	---	--

8. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
SVĚTELNÉ DĚJE		
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí světelné zdroje, popíše šíření světla, vysvětlí měsíční fáze, rozumí zatmění Slunce a Měsíce zná zákon odrazu světla, popíše zobrazení rovinným zrcadlem, zná druhy zrcadel a jejich použití ví, kde nastává lom světla, zná druhy čoček a jejich užití v praxi, nakreslí zobrazení předmětu spojkou a rozptylkou popíše hranolové spektrum slunečního světla, vysvětlí duhu 	<ul style="list-style-type: none"> Světelné zdroje, šíření světla Rychlost světla Odraz světla – zákon odrazu, zobrazení rovinným zrcadlem Lom světla, čočky, zobrazení předmětu čočkami, optické vlastnosti oka. Rozklad světla optickým hranolem 	EVZPŽ, ŽP, VČP, OSV
ENERGIE		
<ul style="list-style-type: none"> definuje a vypočítá práci, výkon, účinnost, popíše druhy kladek a zná jejich využití vysvětlí pohybovou a polohovou energii tělesa, objasní polohovou energii pružnosti rozumí částicovému složení látek vysvětlí chování tělesa následkem tření, pozoruje tepelnou výměnu ve vodičích a izolantech chápe a popíše skupenské přeměny látek zná druhy pístových spalovacích motorů 	<ul style="list-style-type: none"> Práce, výkon, účinnost, zvedání tělesa kladkami Pohybová a polohová energie tělesa Složení látek Teplo a tepelná výměna Skupenské přeměny Pístové spalovací motory Elektrický náboj, elektrické pole 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí elektrickému náboji i poli, rozliší vodič a izolant • sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod • vysvětlí, co je elektrický proud, zná jeho druhy, umí změřit elektrický proud i napětí • vysvětlí, co je elektrický odpor, zná zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrický proud, elektrické napětí a jeho zdroje, měření proudu a napětí • Elektrický odpor • Tepelné účinky elektrického proudu 	
--	---	--

ZVUKOVÉ DĚJE

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, co je zdroj zvuku, zná podmínky pro šíření zvuku • objasní tón • popíše ucho jako přijímač zvuku • vysvětlí nucené chvění (rezonanci) • popíše ozvěnu • posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti zvuku, podmínky pro šíření zvuku, tón, výška tónu, rezonance, ozvěna, ochrana sluchu před nadměrným hlukem 	
--	---	--

9. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE		
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam elektrické energie, zná reostat a jeho využití • vypočítá elektrickou práci a výkon • popíše magnetické pole cívky s proudem, zná elektromagnet a jeho využití, popíše elektromotor • vysvětlí elektromagnetickou indukci • zná střídavý proud i napětí, popíše transformátor a jeho využití • objasní, čím je tvořen elektrický proud v kapalinách, v plynech a polovodičích • popíše polovodiče typu N a P, zná součástky s jedním PN přechodem • ovládá bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrická energie • Magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet a jeho užití, elektromotor • Vznik a měření střídavého proudu a napětí, transformátory, rozvodná elektrická síť • Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích • Součástky s jedním PN přechodem • Ochrana před úrazem elektrickým proudem, první pomoc při úrazu el. proudem 	MV, OSV, EV, VMEGS
ENERGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí složení atomu, vyjmenuje druhy záření a jeho využití, zná ochranu před zářením • vysvětlí, co je poločas přeměny, chápe a popíše jaderné reakce, umí popsat jadernou elektrárnu 	<ul style="list-style-type: none"> • Atomová jádra, radioaktivita, • Jaderné záření a jeho využití, jaderné reakce, jaderný reaktor • Jaderná energetika, ochrana před zářením 	EVZPŽ, ŽP

VESMÍR

<ul style="list-style-type: none"> • popíše sluneční soustavu • zná pojem galaxie	<ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava • Naše Galaxie	
--	--	--

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Chemie navazuje na učivo prvouky a přírodovědy, je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z části s matematikou. Vyučuje se jako samostatný předmět s časovou dotací 2 hod/týden v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá většinou v odborné učebně nebo v kmenových třídách, popř. multimediální učebně. Z důvodu osvojení si laboratorní techniky jsou do výuky zařazovány laboratorní práce, kde pracují s běžně dostupnými bezpečnými látkami. Z důvodu bezpečnosti převažují demonstrační pokusy, výuka je obohacena audiovizuálními nahrávkami. Řád učebny chemie a laboratoře je nedílným vybavením učebny a dodržování pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazný. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka, skupinová práce, praktická cvičení, demonstrační pokusy, aj.

Do vyučovacího předmětu Chemie jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova (základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí), která se prolíná celým učivem, ostatní průřezová témata jsou zařazena jen příležitostně a je hlavně kladen důraz na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana).

Výchovně-vzdělávací strategie, které směřují v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- věnujeme pozornost čtení s porozuměním
- vedeme žáky ke správnému používání terminologie, symbolů, zápisů a značek

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům volit různé způsoby řešení
- motivujeme žáky k obhajobě a zdůvodnění jejich postupů
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů v praxi a k vysvětlování jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- žákům poskytujeme dostatečný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností
- vedeme žáky ke kvalitní formulaci svých myšlenek v písemné i ústní formě
- umožňujeme žákům prezentaci a obhajobu vlastní práce i vzájemné hodnocení

Kompetence sociální a personální

- přistupujeme k žákům individuálně a podporujeme jejich samostatnost
- podporujeme vzájemnou spolupráci a vyžadujeme dodržování pravidel práce v týmu
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- podporujeme vzájemnou spolupráci a vyžadujeme dodržování pravidel práce v týmu
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- motivujeme žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům, dodržování dohodnuté kvality a termínů

Kompetence digitální

- rozvíjíme žáky v digitální gramotnosti a také využívání digitálních zařízení k učení
- vedeme žáky ke komunikaci v digitální podobě
- zadáváme samostatné práce, které vedou k vyhledávání a ověřování informací na internetu (kritické myšlení)
- směřujeme žáky k využívání digitálních technologií jako prostředku ke zkvalitnění výuky i jejich práce

Vzdělávací obsah předmětu:

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede zásady bezpečné práce v laboratoři • na základě výstražných symbolů a varování na etiketě posoudí nebezpečnost látky • volí vhodné ochranné pomůcky a využívá je • porovná fyzikální i chemické vlastnosti vybraných látek (skupenství, barvu, aj.)	<ul style="list-style-type: none"> • význam chemie • zásady bezpečné práce • nebezpečné látky a přípravky (P-věty, H-věty a piktogramy) • chemický děj • vlastnosti látek	
SMĚSI		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady směsí z běžného života • rozliší stejnorodé či různorodé směsi	<ul style="list-style-type: none"> • směs a chemicky čistá látka • druhy směsí	EV ZPŽ, ŽP

<ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoků a navrhne přípravu roztoku daného složení rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, aj. vysvětlí princip separačních metod, které využívá v běžném životě uvede fyzikální a chemické vlastnosti vody vysvětlí význam vody pro život na Zemi uvede základní složky čistého vzduchu vysvětlí význam kyslíku pro život na Zemi navrhne způsob, jak chránit čistotu ovzduší a vyjmenuje zdroje znečištění vzduchu ve svém okolí a regionu 	<ul style="list-style-type: none"> hmotnostní zlomek a koncentrace roztoků roztoky metody oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) voda vzduch čistota ovzduší a ozónová vrstva 	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
<ul style="list-style-type: none"> používá pojem atom, molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech popíše složení atomu a charakterizuje jeho elementární částice rozliší atomy a ionty (kationty, anionty) orientuje se v periodické soustavě prvků podle postavení v periodické soustavě usuzuje na vlastnosti prvků a uvede příklady využití vlastností vybraných kovů a nekovů 	<ul style="list-style-type: none"> částicové složení látek (molekuly, atomy, ionty) chemické prvky (názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků) periodická soustava prvků chemické sloučeniny chemická vazba 	EV ZPŽ
CHEMICKÉ REAKCE		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty reakcí využije zákon o zachování hmotnosti při řešení jednoduchých úloh přečte s porozuměním a zapíše jednoduché chemické rovnice a vyčíslí je popíše vliv různých faktorů na rychlost chemické reakce 	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce (zákon zachování hmotnosti) chemické rovnice faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí 	EV E
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje v názvosloví a vlastnostech a použití významných oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí prakticky změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou popíše způsob odstraňování vodního kamene uvede příklady neutralizace v běžném životě zná zásady první pomoci při poleptání kyselinou a hydroxidem 	<ul style="list-style-type: none"> oxidační číslo oxidy, sulfidy, halogenidy kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost, pH neutralizace solí kyslíkaté a bezkyslíkaté 	EV ŽP

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
CHEMICKÉ REAKCE		
<ul style="list-style-type: none"> využije zákon o zachování hmotnosti při řešení jednoduchých úloh užívá pojem látkové množství vysvětlí princip redoxních reakcí popíše výrobu železa a oceli, korozi látek 	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce (látkové množství, molární hmotnost) redoxní reakce výroba železa a oceli koroze 	
ORGANICKÉ SLOUČENINY		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší anorganické a organické sloučeniny orientuje se v názvosloví a vlastnostech jednoduchých uhlovodíků rozliší pojmy uhlovodík a deriváty uhlovodíků a orientuje se v jednotlivých skupinách derivátů a užívá názvosloví rozliší fosilní a ostatní paliva, uvede příklady produktů zpracování ropy a zemního plynu rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy uvede příklady zdrojů přírodních látek 	<ul style="list-style-type: none"> uhlovodíky zdroje uhlovodíků deriváty uhlovodíků přírodní látky 	EV ŽP
CHEMIE A SPOLEČNOST		
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů jmenuje zástupce plastů a jejich vlastnosti popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s detergenty jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek uvede zástupce látek, které nejčastěji znečišťují ovzduší, vodu a půdu 	<ul style="list-style-type: none"> chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika) plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace detergenty a pesticidy hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti léčiva a návykové látky 	EV ZPŽ, ŽP

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, který zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a na vybraná témata z přírodovědy prvního stupně. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu (zejména aplikaci přírodních poznatků v běžném životě), vede k chápání souvislostí mezi stavem přírodního prostředí a

činností člověka. Přírodopis se vyučuje v 6. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně. Vyučování probíhá v kmenových třídách, multimediální učebně, popř. v terénu. Do výuky jsou zařazovány vycházky do přírody, krátkodobé projekty, projektové dny, skupinové práce, laboratorní práce, aj.

Do vyučovacího předmětu Přírodopis jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a také nová vzdělávací témata Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací a Zdraví – sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.

Výchovně-vzdělávací strategie, které směřují v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- směřujeme žáky k samostatné práci a formulování vlastních závěrů
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- klademe důraz na používání odborné literatury a správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme úkoly, při jejichž řešení žáci využívají vlastních zkušeností nebo je mohou využívat v praktickém životě
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů řešení problému
- motivujeme žáky k řešení problémů, k obhajobě a zdůvodnění jejich názorů a směřujeme k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žákům poskytujeme dostatečný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností
- vedeme žáky ke kvalitní formulaci svých myšlenek v písemné i ústní formě
- umožňujeme žákům prezentaci a obhajobu vlastní práce i vzájemné hodnocení

Kompetence sociální a personální

- vytváříme klima pro přátelství a spolupráci
- povzbuzujeme žáky, podporujeme rozvoj jejich sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti a uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské

- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování a povzbuzujeme nejen respekt a ohleduplnost k druhým, ale i k přírodě
- Vedeme k pochopení vlastních práv i povinností v souvislosti s ochranou přírody, zdraví svého i ostatních (zodpovědné chování v krizových situacích)

Kompetence pracovní

- Požadujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce s přístroji, pomůckami i přírodninami
- Umožňujeme žákům spolupracovat, diskutovat, radit se a pomáhat si
- Vedeme žáky k využívání osvojených poznatků v praxi

Kompetence digitální

- rozvíjíme žáky v digitální gramotnosti a také využívání digitálních zařízení k učení
- vedeme žáky ke komunikaci v digitální podobě
- zadáváme samostatné práce, které vedou k vyhledávání a ověřování informací na internetu (kritické myšlení)
- směřujeme žáky k využívání digitálních technologií jako prostředku ke zkvalitnění výuky i jejich práce

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní projevy a podmínky života • objasní princip získávání energie pro život a uvede příklady • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě ale i pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> • projevy života • viry a bakterie • třídění organismů	
BIOLOGIE HUB		
<ul style="list-style-type: none"> • určí základní části těla hub • podle přírodnin, modelů nebo obrázků s rozlišovacími znaky určí nejznámější jedlé a jedovaté houby naší přírody • objasní zásady sběru a konzumace hub • uvede příklady výskytu lišejníků v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • houby bez plodnic – pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • houby s plodnicemi • lišejníky – výskyt a význam	EV ŽP
BIOLOGIE ROSTLIN		
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny nižších rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • nižší rostliny - řasy	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady skupin bezobratlých • charakterizuje základní rysy stavby těla • zařadí vybrané živočichy do taxonomických skupin (kmen, popř. třída a řád) • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	<ul style="list-style-type: none"> • prvoci • bezobratlí: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (pavoukovci, korýši, hmyz)	EV E
ZÁKLADY EKOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organismů v přírodních i umělých ekosystémech naší přírody • vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie pro ekosystém • uvede příklady různých vztahů mezi organismy (symbióza, parazitismus)	<ul style="list-style-type: none"> • ekosystém les • ekosystém rybník • ekosystém pole • travní společenstva	OSV PL EV E

<ul style="list-style-type: none"> vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům 		
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje detaily při pozorování pouhým okem a za použití lupy používá jednoduchý žákovský mikroskop a vytvoří mikroskopický preparát 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování přírody stavba a práce s mikroskopem 	OSV RSP, PL

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní projevy a podmínky života vysvětlí význam abiotických podmínek života objasní význam biotických podmínek života objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a uvede příklady vysvětlí uspořádání těl rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> základní struktura živých soustav stavba buňky organismy jednobuněčné a mnohobuněčné 	EV E
BIOLOGIE ROSTLIN		
<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán, aj. porovná vnější a vnitřní stavbu těla vybraných rostlin (např. zelené řasy, mechy, kapradiny, rostliny nahosemenné a krytosemenné) objasní význam a princip fotosyntézy objasní význam dýchání pro život rostlin uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> stavba a význam částí těla vyšších rostlin fotosyntéza a dýchání mechorosty kapradorosty nahosemenné rostliny krytosemenné rostliny význam a využití hospodářsky významných zástupců (jedovaté, léčivé a chráněné rostliny) 	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady skupin obratlovců uvede charakteristické rysy stavby těla zařadí vybrané živočichy do taxonomických skupin (třída) uvede příklady přizpůsobení stavby těla k různým způsobům života uvede příklady živočichů žijících odděleně a ve skupinách, živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, aj. 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj, vývin a systém živočichů obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) 	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> aktivně používá zjednodušené určovací klíče a atlasy 		

<ul style="list-style-type: none"> • správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment) 		
---	--	--

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
<ul style="list-style-type: none"> • určí přibližné umístění hlavních orgánů a orgánových soustav v těle člověka • popíše stavbu a funkci orgánových soustav člověka s důrazem na propojení jejich činností • vysvětlí, že řízení lidského organismu se uskutečňuje hormonální a nervovou soustavou • objasní způsob získávání informací o okolním prostředí • vyvodí zásady pro zdravý způsob života budoucí matky • charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období lidského života • uvede příklady běžných nemocí i zásady jejich prevence a léčby • vysvětlí vlivy prostředí a životního stylu na zdraví člověka • zná postupy poskytování první pomoci • prakticky provede ukázkou poskytnutí první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla • orgány a orgánové soustavy • opěrná soustava • pohybová soustava • oběhová soustava • dýchací soustava • trávicí soustava • řídicí soustava • vylučovací soustava • rozmnožovací soustava • vyšší nervová soustava • ontogeneze člověka • nemoci, úrazy a prevence (příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie) 	

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování i z hlediska dědičnosti • vysvětlí podstatu dědičnosti a přenosu genetické informace • uvede konkrétní příklady využití poznatků z genetiky v praktickém životě (šlechtění) 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj života na Zemi • názory na vznik života • význam a rozmanitost života • pohlavní a nepohlavní rozmnožování • genetika a podstata dědičnosti 	EV
BIOLOGIE ČLOVĚKA		

<ul style="list-style-type: none"> • uvede odlišnosti současného člověka od jeho předchůdců dle převažujícího vědec. názoru • jmenuje známá naleziště předchůdců člověka na území ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • fylogeneze člověka 	
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty a horniny • rozezná nejběžnější horniny z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků a za pomoci určovacích pomůcek • uvede vznik a složení půdy • uvede rozdíl mezi počasím a podnebím • vysvětlí skleníkový jev a jeho možný vliv na klimatické změny • charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i jejich doprovodní jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a stavba Země • vývoj zemské kůry • nerosty a horniny • vnější a vnitřní geologické děje • půda • ochrana a využití přírodních zdrojů • vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události v ČR i ve světě 	
ZÁKLADY EKOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně-kořistnických a rozkladných • posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování • navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat • vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí • potravní řetězce • ochrana přírody 	EV E
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně používá zjednodušené určovací klíče a atlasy 		

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika předmětu:

Předmět Zeměpis rozvíjí praktické poznatky o přírodě, vyvolává zájem o poznání rozmanitých krajin, snaží se ukázat zajímavosti v oblastech života a kultury jiných národů. Vzdělávací obsah předmětu navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět, Vlastivěda (tematický okruh Místo, kde žijeme, Rozmanitost přírody). Předmět Zeměpis se vyučuje v 6., 7., 8. ročníku po 2 hodinách za týden, v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Vyučování probíhá většinou ve třídě, podle probíraného tématu i v terénu a podle možností i v multimediální učebně nebo učebně informatiky. Nabízí vazby do předmětů dějepis, výchovy k občanství, přírodopisu a fyziky. Pomocí volitelného předmětu Ekologická výchova, zařazeného v 6. a 7. ročníku, se dále rozšiřují obzory v rámci pozorování, zobrazování a chápání přírodního světa.

V předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Environmentální výchova (Životní prostředí) Multikulturní výchova (Společenské a hospodářské prostředí), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá a Objevujeme Evropu), Mediální výchova (Kritické čtení)

Výchovně-vzdělávací strategie, které směřují v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění, zpracovávání informací a porozumění základním přírodovědným pojmům a zákonům
- podporujeme žáky k samostatnému pozorování krajiny např. v mapách nebo při terénním cvičení, k objevování zadaných údajů a zápisu poznámek

Kompetence komunikativní

- snažíme se vést žáky k diskusi nad problémy současného světa
- podporujeme samostatné vyjadřování

Kompetence řešení problému

- rozvíjíme schopnosti žáků využívat své přírodovědné vědomosti a dovednosti při řešení konkrétních problémů, nabízíme dostatek modelových situací
- pomáháme hledat společné vazby s jinými obory a vyžadujeme propojování informací mezi nimi

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme skupinovou, týmovou práci pro zpracování geografických informací
- podporujeme zdravé vztahy ve skupinové práci
- dohlízíme na zařazení všech žáků bez rozdílu do skupinové práce
- společně vytváříme se žáky pravidla a vyžadujeme jejich dodržování

Kompetence občanské

- nabízíme situace, světové přírodní problémy, na kterých žáci pochopí nutnost podpory programu trvale udržitelného rozvoje
- vedeme k respektování odlišných názorů na věc

Kompetence pracovní

- nabízíme dlouhodobé i krátkodobé úkoly pro samostatné zpracování, vyžadujeme plnění dohodnutých termínů, postupů, pravidel, zdůrazňujeme pomoc při organizaci práce
- hodnotíme sami nebo za pomoci žáků výsledky práce

Kompetence digitální

- začleňujeme do výuky nové metody geografického průzkumu krajiny, digitálních geografických dat a webových map jako pomůcek včetně GIS
- podporujeme žáky při využívání digitálních zařízení k učení a vedeme je k vytváření určitých sdělení v digitální podobě

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do šesti tematických okruhů:

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - tento tematický okruh prostupuje celým vyučovacím předmětem (6. - 9. ročník). V jeho rámci si žáci osvojují kartografický jazyk, učí se pracovat s mapou
- Přírodní obraz Země – zahrnuje témata o naší planetě Regiony světa – představuje konkrétně zeměpis světadílů a oceánů
- Společenské a hospodářské prostředí – reaguje na potřebu chápání multikulturní společnosti (tj. společenských, politických a hospodářských vlivů a procesů na krajinu); má těsnou vazbu s humanitními předměty, jako je dějepis a výchova k občanství,
- Životní prostředí - problematika životního prostředí poukazuje na rozmístění ekologických objektů, jevů a procesů v prostředí
- Česká republika - tematický okruh reprezentuje regionální zeměpis vlasti a místního regionu
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – tematický okruh představuje pravidelná cvičení a pozorování v místní krajině a plánované geografické exkurze, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny konkrétního regionu.

Předmět obsahuje část vzdělávacího tématu Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

6. - 9. ročník (průběžně)		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> • získává informace z různých zdrojů, včetně GIS • rozumí tabulkám, grafům a diagramům • zpracovává a prezentuje získané informace • používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 		

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologií 	<ul style="list-style-type: none"> • Mapy • Práce s mapou 	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje tvar Země, vysvětlí příčinu pohybů a jejich důsledky • vyjmenuje a popíše přírodní složky krajiny • uvede vztahy mezi složkami krajinné sféry • rozliší přírodní a kulturní část krajinné sféry 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvar Země • Pohyby Země • Krajinná sféra a její složky 	EV E, ZPŽ

<ul style="list-style-type: none"> • poznává působení vnitřních a vnějších činitelů a jejich vliv na přírodu, rozlišuje tvary zemského povrchu • vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, charakterizuje podnebné pásy • popíše oběh vody v přírodě, rozliší strukturu vody • charakterizuje vegetační pásy a výškové stupně • popíše půdní typy a druhy, půdotvorné činitele 		
REGIONY SVĚTA		
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a modelových států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly a co je příčinnou změn 	AFRIKA, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE, ANTARKTIDA <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika přírodních poměrů • Charakteristika socioekonomických poměrů • Vybrané regiony 	MuV EP , PSSS EV E, ZPŽ , ŽP

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
REGIONY SVĚTA		
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a modelových států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly a co je příčinnou změn 	AMERIKA, ASIE, EVROPA <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika přírodních poměrů • Charakteristika socioekonomických poměrů • Vybrané regiony 	EV E VDO OOSS MuV KD, EP VMEGS ES, OES, JE EV E

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vývoj světové populace, dokáže zjistit rozmístění obyvatel ve světě a vysvětlí důvody • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní geografické znaky sídel • člení hospodářskou činnost člověka a vysvětlí, jak se projevuje propojenost sektorů • lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • vysvětlí na příkladech hlavní lokalizační faktory konkrétních vybraných hospodářských aktivit • rozlišuje základní politické útvary a mezinárodní integrace • vnímá hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo • Sídla • Socioekonomická sféra • Politický zeměpis 	MuV EP , M
---	---	-------------------

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé typy krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry • rozlišuje krajinné složky, jejich specifické znaky a funkce • hledá příčiny a vyvodí důsledky na jednotlivých příkladech globálních problémů • zvládá základní postupy při ohrožení života při přírodních katastrofách 	<ul style="list-style-type: none"> • Krajina a její složky • Vztah přírody a společnosti • Globální problémy • Ochrana obyvatel za mimořádných událostí 	MeV KČPPMS EV E, ZPŽ, ŽP, VČP
--	---	--

9. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČESKÁ REPUBLIKA		
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje v ČR • popíše rozmístění obyvatel a sídelní strukturu • zhodnotí surovinovou základnu, průmysl, zemědělství, dopravu, služby a cestovní ruch • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje, hodnotí a porovnává přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých regionů • vymezí a lokalizuje místní region (oblast svého bydliště) uvádí příklady zapojení ČR do mezinárodních organizací 	<ul style="list-style-type: none"> • Fyzicko - geografické a socioekonomické poměry ČR • Kraje ČR • ČR a mezinárodní organizace • Místní region 	MuV KD VMEGS JE
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje principy správného chování a jednání při pohybu a pobytu v krajině • na základě modelových situací ovládá zásady bezpečného chování při mimořádných událostech • ovládá zásady praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Geografická vycházka do okolí školy, dle podmínek exkurze • Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (živelní pohromy)
---	---

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu:

Hudební výchova je součástí vzdělávání žáků v oblasti nazvané Umění a kultura. Prostřednictvím předmětu se utvářejí vztahy žáků k hudbě a umění vůbec, kultivují se mezilidské vztahy dětí a výrazně se prohlubuje jejich tvořivost.

Předmět hudební výchova se vyučuje 1 hodinu týdně v každém ročníku na 1. i na 2. stupni. Na 1. stupni probíhá výuka převážně ve třídách, formy a metody práce vycházejí z charakteru učiva a vzdělávacích cílů. I tento předmět má těsný vztah s jinými předměty. Vyučování na 2. stupni také probíhá v jednotlivých třídách, popř. v dobře ozvučené učebně výtvarné výchovy, a to formou frontální výuky, skupinové i samostatné práce žáků, formou vokálních, instrumentálních i pohybových hudebních aktivit.

Na 1. stupni jsou hlavními složkami hudební výchovy zpěv a poslech. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti žáků. Nejčastější formou je jednohlasý zpěv. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků velmi dobře napomáhá každodenní zpěv a dechová cvičení zařazovaná v průběhu celého vyučování jako příjemná relaxační chvílka. Pro nácvik rytmu používáme jednoduché doprovodné nástroje Orffovy školy nebo nástroje vyrobené z dostupných materiálů (kelímky, skořápky apod.) S hudbou se žáci ve škole setkávají i při koncertech a vystoupeních, které pravidelně každoročně organizujeme a navštěvujeme je podle nabídek hudebních skupin.

Na 2. stupni se dále rozvíjí dětská hudebnost, otevírá se cesta k širšímu vnímání kultury a umění, podporuje se vnímání hudby jako důležité součásti života člověka, a to prostřednictvím vokálních, instrumentálních, pohybových a poslechových činností. Tyto činnosti vedou k rozvoji hudebních schopností a dovedností žáků. Hudební výchova vede také k pochopení naší hudební kultury i kultury jiných národů a ke vnímání hudby jako specifické formy komunikace mezi lidmi. Ve výuce se uplatňují prvky projektového vyučování a práce s elektronickými informačními zdroji. Škola žákům v rámci výuky zajišťuje i hudební vzdělávací akce a výchovné koncerty. Předmět má úzký vztah k dalším vyučovacím předmětům, zejména k českému jazyku a literatuře, dějepisu, výchově k občanství a výtvarné výchově.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Na 1. stupni jsou realizována průřezová témata formou projektů:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem v 1. třídách – Moje tělo, Z pohádky do pohádky)
- Environmentální výchova (projektem ve 3. třídách – Voda, Místo, kde bydlíme)

Na 2. stupni jsou v tomto předmětu zahrnuta tato témata:

- Osobnostní a sociální výchova (Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí)
- Multikulturní výchova (Kulturní diference)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- zadáváme úkoly, které mohou žáci využít v běžném životě a na základě svých zkušeností (**Kompetence k učení, Kompetence k řešení problémů**)
- vedeme žáky k používání hudebního názvosloví (**Kompetence k učení, Kompetence digitální**)
- pomáháme žákům orientovat se v hudebním zápise (**Kompetence k učení**)
- podporujeme žáky v práci ve skupině (**Kompetence komunikativní, Kompetence k řešení problémů, Kompetence sociální a personální**)
- učíme žáky kritickému myšlení, sebehodnocení a hodnocení výkonů ostatních (**Kompetence k učení, Kompetence řešení problémů, Kompetence sociální a personální**)
- zdůrazňujeme žákům respektování individuálních zvláštností svých spolužáků (**Kompetence sociální a personální**)
- vedeme žáky k promýšlení praktických hudebních postupů a k jejich prezentaci (**Kompetence k učení, Kompetence komunikativní, Kompetence digitální**)
- budujeme u žáků pozitivní postoje k národním tradicím i ke světové hudební historii (**Kompetence občanská**)
- napomáháme žákům vytvářet citový vztah k uměleckému dílu (**Kompetence občanská**)
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (**Kompetence sociální a personální**)
- vedeme žáky k samostatné prezentaci svých výkonů (**Kompetence pracovní**)
- podporujeme žáky ve využití digitálních zařízení při učení i v praktických hudebních činnostech (**Kompetence k učení, Kompetence pracovní, Kompetence digitální**)
- pomáháme žákům hledat kritický přístup k informačním zdrojům (**Kompetence k učení, Kompetence pracovní, Kompetence digitální, Kompetence k řešení problémů**)
- vyžadujeme dodržování hygienických návyků při praktických hudebních činnostech (**Kompetence k učení, Kompetence pracovní**)
- předkládáme žákům informační zdroje kulturních akcí v ČR i ve světě (**Kompetence digitální**).

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- V oblasti Vokálních činností rozvíjíme a kultivujeme pěvecký i mluvený projev žáků, vedeme žáky k čisté intonaci a rozvíjíme jejich schopnost vokální improvizace. Vedeme je k citění hudebního rytmu, orientujeme je v notovém zápisu vokálních skladeb. Rozvíjíme jejich hudební sluch a představivost. Při vokálním projevu žáky vedeme k sebereflexi.
- V oblasti Instrumentálních činností rozvíjíme schopnost žáků hry na hudební nástroje, orientujeme je v notovém záznamu instrumentálních skladeb a seznamujeme je se základními notačními programy. Vedeme žáky k vyjadřování hudebních i mimohudebních představ prostřednictvím hudebních nástrojů a pomáháme jim s tvorbou doprovodů hudebně-dramatických projevů.
- V oblasti Hudebně-pohybových činností vedeme žáky k vytváření pohybového doprovodu znějící hudby i s ohledem na obsah a myšlenku hudebního díla. Rozvíjíme orientaci žáků v prostoru a usměrňujeme jejich pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby.
- V oblasti Poslechových činností orientujeme žáky v rozmanitosti hudby, rozvíjíme jejich schopnost analýzy hudebních skladeb, schopnost orientace v hudebních stylech a žánrech, schopnost interpretace hudby. Učíme žáky kriticky hodnotit hudební dílo a hledat souvislosti s ostatními lidskými činnostmi i s osobností a životem autora.

1. – 3. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • získává a upevňuje si správné pěvecké dovednosti a návyky • dodržuje zásady hlasové hygieny • zkouší rytmický a melodický doprovod jednoduchých textů, říkadel, písní • rozpoznává nejznámější hudební nástroje • seznamuje se se základy hudební nauky • zaznamenává melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření (stoupavá, klesavá) 	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev • intonace a improvizace • hudební rytmus • základy hudební nauky • záznam vokální hudby 	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • doprovází svůj zpěv pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře • hraje hudební hry 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroj – Orffův instrumentář • hudební improvizace 	
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • pokouší se o jednoduchý pohybový doprovod znějící hudby • pohybově reaguje na změny tempa, dynamiky a rytmu v hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> • taktování • pohybové ztvárnění hudby • pohybové hry 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje instrumentální a vokální hudbu, lidský hlas a hudební nástroj poslechem rozlišuje některé hudební nástroje při poslechu reaguje na změny v hudbě – tempo, síla, délka, výška, dynamika 	<ul style="list-style-type: none"> analýza hudebních skladeb 	
--	---	--

4. – 5. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
---------------	-------	------------------

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

<ul style="list-style-type: none"> využívá získané pěvecké dovednosti a dále je rozšiřuje dodržuje zásady hlasové hygieny zpívá jednoduché durové a mollové písně jednohlasně a pokouší se o dvojhlas a kánon rytmicky zvládá písně přiměřené věku čte noty, rozlišuje délky not, pomlky, dynamická znaménka prohlubuje a rozšiřuje znalosti z hudební nauky poznává jednoduché hudební formy 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev intonace a improvizace hudební rytmus základy hudební nauky 	
---	--	--

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje motivy pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře a poznává další hudební nástroje vytváří jednoduché hudební doprovody 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroj – Orffův instrumentář hudební improvizace 	
--	---	--

HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI

<ul style="list-style-type: none"> pokouší se o taktování procvičuje nejrůznější tance na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> taktování pohybové ztvárnění hudby pohybové hry 	
--	---	--

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně věku rozebírá hudební skladbu rozlišuje druhy hudby instrumentální, vokální a vokálně-instrumentální seznamuje se s různými hudebními styly a snaží se je rozlišovat 	<ul style="list-style-type: none"> analýza hudebních skladeb 	
--	---	--

6. – 9. ročník

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
---------------	-------	------------------

VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • získává správné pěvecké dovednosti a návyky, které využívá při zpěvu i v mluveném projevu v běžném životě • zpívá podle svých individuálních schopností intonačně čistě a rytmicky přesně • zpívá vybrané lidové a umělé písně • rozšiřuje svůj hlasový rozsah • oceňuje kvalitní vokální projev jiných 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady hlasové hygieny • melodie, rytmus a jejich notový záznam • intonace a improvizace • zpěv písní • lidové a umělé písně • hudební sluch a hudební představitost • reflexe vokálního projevu 	OSV RSP, SaS
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v notovém záznamu instrumentální hudby • vytváří jednoduché doprovody na hudební nástroje • podle svých individuálních schopností se pokouší o jednoduchou improvizaci a vyjádření pocitů na hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> • notový záznam instrumentální hudby včetně notačních programů • Orffův instrumentář • hra na hudební nástroje včetně počítačových programů • tvorba doprovodů 	OSV K
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchý pohybový doprovod znějící hudby • pokouší se o jednoduché pohybové vyjádření myšlenky hudebního díla • pohybově reaguje na změny tempa, dynamiky a rytmu v hudbě • orientuje se v prostoru • rozpoznává základní tance různých stylových období 	<ul style="list-style-type: none"> • taktování • pohybové ztvárnění hudby, taneční kroky, improvizace, pantomima • pohybové hry 	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v proudu hudby, vnímá užité výrazové prostředky a uvědomuje si jejich význam pro pochopení díla • zařadí slyšenou hudbu do stylového období • vyhledává souvislosti mezi skladbou a dobou vzniku, souvislosti s jinými druhy umění, závislosti na životu autora a další spojitosti skladby a kulturního vývoje lidské společnosti na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky • analýza hudebních skladeb • hudební styly a žánry • interpretace hudby 	VMEGS ES MuV KD

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Předmět Výtvarná výchova je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Má nejen seznamovat žáky s různými výtvarnými technikami, ale i citlivě působit na rozvíjení estetického vnímání. Jako samostatný předmět se vyučuje v 1. – 3. ročníku a po jedné hodině týdně a v dalších 4. – 5. ročnících vždy po dvou hodinách týdně. Na 2. stupni se vyučuje v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. a v 9. ročníku pak 1 hodinu týdně ve skupinách ve dvou hodinových blocích 1x za 14 dnů. Výtvarná výchova probíhá na 1. stupni ve třídách a na 2. stupni v odborné učebně výtvarné výchovy vybavené televizí nebo podle potřeby u tematických prací i v dílnách či mimo budovu školy. Podle charakteru učiva používáme samostatnou nebo skupinovou práci. Ve vyučování se užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků (encyklopedie, katalogy, internet, video). Práce žáků zdobí nejen interiéry školy, ale také se posílají do různých soutěží.

V 1. období na 1. stupni převládá spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Kromě výtvarné tvorby plné her, fantazie, experimentů s technikami a materiály zařazujeme i zpracování konkrétního tématu. Ve 2. vzdělávacím období je výuka spojována často i s výukou jiných předmětů, nejvíce s vlastivědou a přírodovědou. Nezapomínáme ani na literaturu – seznamujeme se s knihami a jejich ilustrátory.

Na 2. stupni se rozvíjí tvůrčí činnost, smyslová citlivost, uplatňuje se subjektivita. Pracuje se s vizuálně obraznými prostředky, k uměleckému procesu se přistupuje celistvě a tento proces je chápán jako způsob poznávání a komunikace. Žáci si osvojují práci s různými materiály a technikami, pracují podle skutečnosti i se zapojováním fantazie a kreativity. Reagují na různé životní situace a tyto práce přispívají k obohacení znalostí žáků a k orientaci v budoucím životě. Přípravují se na budoucí život tím, že se orientují v umění, poznají vkusné a nevkusné a získávají znalosti o barvách a jejich využití v praktickém životě.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Na prvním stupni jsou realizována průřezová témata formou projektů:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. třídy – Moje tělo, Z pohádky do pohádky, projektem 4. třídy – Umíme komunikovat?)
- Výchova demokratického občana (projektem 5. tříd – Žákovský parlament)
- Environmentální výchova (projektem 3. třídy – Voda, Místo kde bydlím)
- Mediální výchova (projektem 5. třídy – Ovlivňuje tě reklama?)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem 5. třídy – Evropa a my)
- Multikulturní výchova (projektem 4. třídy – Pohádky celého světa)

Na druhém stupni jsou v tomto předmětu zahrnuta tato témata:

- Osobnostní a sociální výchova (Kreativita, Kooperace a kompetice, Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí, Poznání lidí, Komunikace, za klíčový považujeme vztah mezi uměním a člověkem)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Principy demokracie, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané – životní styl Evropanů, jejich zvyky, tradice, písmo)
- Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, za klíčový považujeme vztah člověka k přírodě)

- Mediální výchova (Tvorba mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu)
- Multikulturní výchova (Multikulturalita, Lidské vztahy)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

- vedeme žáky k časovému rozvržení a organizaci práce, k promýšlení pracovních postupů (**Kompetence k učení**)
- učíme žáky porovnávat a posuzovat své výkony a i výkony svých spolužáků, přijímat názory druhých (**Kompetence řešení problémů, Kompetence digitální**)
- zadáváme skupinové práce, při kterých žáci efektivně spolupracují a dodržují pravidla spolupráce (**Kompetence komunikativní, Kompetence sociální a personální**)
- snažíme se budovat u dětí kladný vztah k výzdobě třídy, školy a aktivně je do ní zapojujeme (**Kompetence občanská, Kompetence pracovní**)
- podporujeme u žáků aktivní zapojení do výtvarných soutěží (**Kompetence občanská**)
- vštěpujeme dětem pravidla bezpečnosti a dbáme na jejich dodržování (**Kompetence pracovní**)
- využíváme různé pomůcky, vybavení a materiály, aby se děti naučily s nimi bezpečně a účinně manipulovat (**Kompetence pracovní**)
- seznamuje žáky s dětskými ilustrátory a s jejich tvorbou (**Kompetence digitální Kompetence učení**),
- předkládáme žákům různé fotografie, reprodukce... (**Kompetence digitální**)
- zkoušíme s žáky vytvářet digitální obrázky (**Kompetence digitální**)
- učíme žáky užívat správné výtvarné terminologie (**Kompetence k učení**)
- předkládáme dostatek námětů k samostatnému promýšlení zpracování postupů (**Kompetence k řešení problémů, Kompetence k učení**)
- vytváříme v žácích pozitivní vztah k uměleckým dílům (**Kompetence občanské**)
- upevňujeme v žácích pozitivní postoje k manuálním činnostem, kvalitě (**Kompetence pracovní**)
- učí žáky dbát na čistotu pracovní plochy a na úklid pracovního prostoru (**Kompetence pracovní**)

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří tematických okruhů:

- V oblasti Rozvíjení smyslové citlivosti žáky vedeme k činnostem, které jim umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
- V oblasti Uplatňování subjektivity žáky vedeme k činnostem, k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
- V oblasti Ověřování komunikačních účinků žáky vedeme k činnostem, které jim umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

1. - 3. ročník		
Výstupy/žák	Učivo	Průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> používá různé druhy linií experimentuje s barvou rytmicky střídá různé tvary, prvky a barvy snaží se ztvárnit dané téma pokouší se zachytit pohyb zachycuje smyslové vjemy a prožitky vyjadřuje vlastní umělecký prožitek různými výtvarnými technikami 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celku reflexe a vztahy smyslového vnímání smyslové účinky obrazného vyjádření 	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> pokouší se zachytit náladu, pocity, pohyb seznamuje se s různými typy obrazných vyjádření na základě vlastního vnímání a prožitků se samostatně vyjadřuje výtvarnou technikou dle vlastní volby 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky vyjadřující vlastní prožitky vizuální vyjádření přístupy k obrazným vyjádřením 	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> učí se prezentovat vlastní práci učí se vnímat, porovnávat a posuzovat práci druhých 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace ve výtvarné výchově 	

4. - 5. ročník		
Výstupy/žák	Učivo	Průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> bezpečně rozlišuje druhy linií, tvarů a objemů používá různého kontrastu, rytmu při kresbě linií kreslí různé tvary rytmicky střídá různé typy, prvky a barvy experimentuje s barvou rozlišuje teplé a studené barvy ztvární dané téma zachytí pohyb na základě vlastního vnímání a pozorování výtvarně vyjádří smyslové vjemy a prožitky různými výtvarnými technikami zachytí vlastní umělecký prožitek vytvoří vlastní reklamu 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celku reflexe a vztahy smyslového vnímání smyslové účinky obrazného vyjádření 	

<ul style="list-style-type: none"> • zkouší nové výtvarné postupy a techniky 		
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže výtvarně vyjádřit pocity, nálady a pohyby • vyjadřuje a rozlišuje realitu od světa fantazie • zkouší umisťovat prvky na ploše i v prostoru • rozlišuje různé typy obrazných vyjádření • snaží se samostatně vyjádřit své vnitřní prožitky technikou dle vlastní volby 	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky vyjadřující vlastní prožitky • vizuální vyjádření • přístupy k obrazným vyjádřením 	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje výsledky své výtvarné činnosti • vnímá, porovnává a posuzuje práci ostatních • zkouší komunikovat v hodinách o výsledcích práce • využívá práce spolužáků k vlastní inspiraci 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace ve výtvarné výchově 	

6. – 9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	OSV EV MDV
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku 	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • typy vizuálně obrazných vyjádření 	OSV EV

	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu 	MKV MDV OSV EGS

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výchova ke zdraví se vyučuje v 6., 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídách, výjimečně v terénu v rámci různých besed a přednášek. Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví ve všech jeho složkách (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Výchova ke zdraví obsahuje i výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, o partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Do vzdělávacího předmětu Výchova ke zdraví jsou začleněna následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana rozvíjení témat.

Součástí vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou nová vzdělávací témata RVP Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchova, Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi, aj.).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby, metody a strategie učení, plánování, organizování a řízení procesu vlastního učení

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit problémy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k samostatnému myšlení

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vytváření a dodržování pravidel, využíváme metody skupinové práce

Kompetence občanské

- oceňujeme tolerantní přístup žáků k názorům a postojům druhých

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost a vedeme ho k pravidelné přípravě na výuku

Kompetence digitální

- zabezpečujeme tvořivé využití digitální technologie, které zjednoduší a zkvalitní práci při výuce

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu má velmi těsnou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a příroda, vyučovací předmět Přírodopis. Vyučovací předmět také navazuje na vzdělávací obor Výchova k občanství, tematický okruh Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a právo, vzdělávací obor Tělesná výchova.

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • navrhne svůj rodokmen, rozpozná vztahy mezi členy v rodině a pojmenuje jiné možné formy rodinného soužití • vysvětlí role členů komunity (party, třídy), uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního prostředí • vytvoří a respektuje pravidla soužití v prostředí komunity • definuje pojem zdraví, nemoc • vysvětlí souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • sestaví svůj režim dne • pochopí, proč je důležitá osobní a duševní hygiena, hledá souvislosti se zdravím člověka • porozumí vztahu mezi výživou a zdravím	<ul style="list-style-type: none"> • rodina • vztahy mezi lidmi a formy soužití (kamarádi, přátelé, problémy, na koho se obrátit) • zdraví a nemoc • zdravý životní styl • režim dne, biorytmus • hygiena • výživa • základy první pomoci • lékařská péče • lékárnička • návykové látky (alkohol, cigarety) • ochrana člověka za mimořádných událostí (bezpečnost v dopravě)	OSV ŘPRD, MV, HPPE

<ul style="list-style-type: none"> • objasní, proč nemá doma chybět lékárníčka a co má obsahovat • vyjmenuje krátkodobé a dlouhodobé účinky návykových látek na organismus, pochopí nebezpečí, které sebou přináší • uvede faktory, které ovlivňují rozhodování člověka, předvídá důsledky svého rozhodnutí, vyhledá informace, které se vztahují k užívání návykových látek • rozpozná mimořádnou událost, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí při mimořádných událostech (železniční a silniční dopravě) • v případě potřeby poskytne první pomoc 		
--	--	--

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, hledá příklady obrany před nemocí očkováním • uvede příklady, jak mohou mít neuspokojené lidské potřeby vliv na zdraví • uvede příklad infekčních nemocí a jejich původců • jmenuje cesty přenosu infekce a způsoby, jak šíření zabránit, prevence • objasní, jak dochází k přenosu viru HIV a vysvětlí, jak se chránit • brání se před chronickými nepřenosnými nemocemi • vysvětlí základní vztah mezi osobním pohybovým režimem a možnými zdravotními problémy • předvede základní způsoby poskytnutí první pomoci • vyjmenuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam • rozlišuje mezi potravinami s vysokým a nízkým obsahem tuku, cukru, bílkovin, soli • zdůvodní nutnost dodržování stravovacího a pitného režimu • sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravý životní styl (otužování, očkování, karanténa) • nemoci (cesty přenosu, prevence) • úzkosti, bolesti břicha • HIV/AIDS • pohybový režim • civilizační choroby • první pomoc (podvrtnutí, zlomenina, krvácení) • výživa a zdraví • sociální sítě-nebezpečí • puberta, dospívání 	<p>OSV ŘPRD, MV, HPPE</p>

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pyramidu potřeb, definuje pojem výživa vysvětlí souvislost mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob uvědomuje si nebezpečí komunikace s neznámými lidmi a prostřednictvím elektronických médií respektuje změny, které probíhají v těle dívky i chlapce v období dospívání a chápe je jako přirozenou věc vysvětlí rozdíly mezi přátelstvím, zamilovaností, náhodnou známostí a rozvinutou láskou 		
--	--	--

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> najde způsoby, jak rozvíjet své sociální zdraví spojuje význam sexuality s partnerstvím, manželstvím, založením rodiny a plánovaným rodičovstvím rozezná možná rizika brzkého pohlavního života, přijme odpovědnost za bezpečné sex. chování uvede rizika spojená s předčasným ukončením těhotenství, vysvětlí potřeby matky v průběhu těhotenství uvede zdravotní rizika nechráněného pohlavního styku orientuje se ve vhodnosti použití způsobů antikoncepce vysvětlí význam vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví uvědomuje si nebezpečí poruch příjmu potravy a vyhýbá se rizikům s nimi související rozpozná znaky stresu, cvičí techniky sebeovládání a relaxace vyhledá a porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce uvědomuje si nebezpečí psychických onemocnění, sebepoškozování a užívání drog pro zdraví člověka, předvídá důsledky svých rozhodnutí, přichází na alternativní řešení 	<ul style="list-style-type: none"> sociální zdraví, partnerské vztahy (partnerství, manželství) požadavky na partnera (vznik a zánik manželství) těhotenství nezletilých antikoncepce plánované rodičovství pohlavní choroby těhotenství ukončení těhotenství vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení a teplota poruchy příjmu potravy tvorba letáku (pozvánka-Dny duševního zdraví) stres rizikové chování sebepoškozování návykové látky ochrana člověka za mimořádných událostí reprodukční zdraví sexuální kriminalita zdraví – tělesní, duševní, emoční a sociální sebepoznání a sebepojetí 	<p>OSV, MV OSV, HPPE EV, VČP</p>

<ul style="list-style-type: none"> • používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích • projevuje odpovědné a pohotové chování v situacích ohrožení života i za mimořádných událostí • zdůvodní nezralost organismu dospívající dívky pro plný intimní život a těhotenství a respektuje zdrženlivost v dospívání a odpovědného sex. chování • uvědomuje si rizika sexuální kriminality a rizikům předchází • rozpozná všechny komponenty zdraví, vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, emočním a sociálním zdravím • upevňuje zdravý vztah k sobě samému, utváří vědomí vlastní identity • rozpozná manipulativní vliv vrstevníků a vnímá vliv médií a sekt na život člověka • uplatňuje komunikační obranu, manipulaci a pracuje s agresí 	<ul style="list-style-type: none"> • sebevědomí • sexuální kriminalita 	
--	--	--

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Tělesná výchova je součástí vzdělávání žáků v problematice zdraví, rozvoje pohybových dovedností a zdravého životního stylu. Veškeré pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, ke zvýšení pohybových schopností a dovedností a k posílení charakterových vlastností. Předmět tělesná výchova se vyučuje 2 hodiny týdně v každém ročníku, výjimku tvoří základní a zdokonalovací plavecký výcvik, který je zařazen v 1. - 3. ročníku. Vyučování probíhá ve školní tělocvičně, gymnastické cvičebně, na školním hřišti nebo na krytém plaveckém bazénu. Na druhém stupni probíhá výuka ve skupinách, kdy jsou žáci rozděleni na chlapce a dívky. Škola v rámci své sportovní profilace nabízí žákům na 1. stupni všeobecnou sportovní přípravu zaměřenou převážně na míčové sporty a plavání, na 2. stupni pak výkonnostní volejbalovou přípravu vedoucí až k vrcholovému pojetí sportu.

Během školního roku nabízíme a dle podmínek uskutečňujeme:

- zdravotní a sportovní kroužky (1. - 5. roč.)
- ozdravné pobyty v přírodě, školy v přírodě (2. - 5. roč.)
- zimní pobyt v přírodě (4. roč.)
- lyžařský výcvikový kurz (7. ročník + žáci ve sportovním programu a zájemci)

Průřezová témata realizována v předmětu:

Na 1. stupni jsou realizována průřezová témata formou projektů:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. třídy – Moje tělo, Z pohádky do pohádky, projektem 4. třídy – Umíme komunikovat?)
- Environmentální výchova (projektem 2. třídy – Za tajemstvím lesa, projektem 3. třídy – Voda, Místo, kde bydlím)

Na 2. stupni jsou v tomto předmětu zahrnuta témata:

Osobnostní a sociální výchova (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Kooperace a kompetice, Poznávání lidí, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity, Kulturní diference)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět)
Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

- vedeme žáky ke správným pohybovým návykům a používání přesného názvosloví (**Kompetence k učení**)
- učíme žáky porovnávat a posuzovat své výkony a samostatně pomáhat při hrách a soutěžích (**Kompetence k učení, Kompetence řešení problémů, Kompetence digitální**)
- vedeme žáky k pochopení problémů, vyhledávání a ověřování vhodných řešení a jejich prezentaci (**Kompetence k řešení problémů, Kompetence komunikativní, kompetence digitální**)
- seznamujeme žáky se základními pravidly her (**Kompetence k učení, Kompetence komunikativní**)
- vedeme žáky k dodržování pravidel, zásad fair play a spolupráci (**Kompetence sociální a personální, Kompetence občanská**)
- zařazujeme cvičení ve skupinách, družstvech (**Kompetence sociální a personální, Kompetence komunikativní**)
- seznamujeme žáky se základy první pomoci (**Kompetence občanská**)
- vyžadujeme dodržování hygienických návyků (**Kompetence k učení, Kompetence pracovní**)
- zdůrazňujeme dodržování pravidel bezpečnosti a správné používání pomůcek, náradí, náčiní a IT techniky (**Kompetence pracovní, Kompetence digitální**)
- podporujeme aktivní zapojení žáků do školních a mimoškolních aktivit (**Kompetence občanská**)
- předkládáme žákům informační zdroje sportovních akcí školních, ale i z blízkého okolí (**Kompetence digitální**)

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří tematických okruhů:

- V oblasti činností ovlivňujících zdraví žáky vedeme k dodržování bezpečnostních a hygienických zásad. Dodržování pokynů při organizaci, přípravě nebo úklidu náradí, náčiní, pomůcek. Součástí hodin jsou průpravná, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.

- V oblasti činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností žáky vedeme k osvojování her s různým zaměřením a s různým využitím náčiní a netradičních pomůcek. Součástí rozvoje dovedností dětí jsou i rytmická cvičení. Ve vyšších ročnících se více zaměřujeme na atletiku, gymnastiku a míčové hry.
- V oblasti činností podporujících pohybové učení žáky vedeme k dodržování pravidel her, soutěží a závodů, k dodržování zásad fair-play. Postupně je seznamujeme s měřením atletických disciplín, se základními pravidly pohybových her, s hodnocením svých a spolužákových výkonů.

1. – 3. ročník		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • poznává význam pohybu pro zdraví • snaží se o zlepšení svých pohybových dovedností a fyzické kondice • je veden ke správnému držení těla a rozcvičení • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti v šatně, tělocvičně i na hřišti • aktivně se účastní přípravy a úklidu náradí, náčiní a pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • příprava organismu • zdravotně zaměřené činnosti • bezpečnost při pohybových činnostech • hygiena při TEV 	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s různými pohybovými aktivitami včetně netradičních • osvojuje si základní pravidla, pojmy a povely • zvládá atletickou a gymnastickou přípravu dle svých individuálních předpokladů • zdokonaluje manipulaci s míčem a spolupracuje při týmových činnostech • pohybem vyjadřuje rytmus • dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech • účastní se plaveckého výcviku a zvládá vybranou plaveckou techniku dle individuálních předpokladů 	<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky • základy sportovních her • pohybové hry • základy gymnastiky • rytmická a kondiční cvičení • přípravné úpoly • výuka základního a zdokonalovacího plavání (v plavecké škole) 	
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • učí se reagovat na smluvené povely a signály • rozumí užívanému názvosloví při osvojovaných činnostech • dodržuje pravidla pohybových činností • poznává přestupky proti pravidlům • účastní se měření výkonů a porovnává své výkony 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace a organizace v TEV • zásady jednání a chování • pravidla pohybových činností • měření a posuzování pohybových dovedností 	

4. – 5. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • poznává význam pohybu pro zdraví • snaží se o zlepšení svých pohybových dovedností a fyzické kondice • seznamuje se s cviky na správné držení těla a posilování ochablých svalů • dokáže se samostatně rozcvičit, dbá na správné držení těla • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení • dodržuje pravidla bezpečnosti v šatně, tělocvičně i na hřišti • aktivně se účastní přípravy a úklidu náradí, náčiní a pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • příprava organismu • zdravotně zaměřené činnosti • bezpečnost při pohybových činnostech • hygiena při TEV 	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s různými pohybovými aktivitami včetně netradičních her • osvojuje si základní pravidla, pojmy a povely • zvládá atletickou a gymnastickou průpravu dle svých individuálních předpokladů • zdokonaluje manipulaci s míčem a spolupracuje při týmových činnostech • pohybem vyjadřuje rytmus • provádí jednoduchá cvičení s hudbou • dodržuje zjednodušená pravidla sportovních her a řídí se pravidly fair play • dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • základy atletiky • základy sportovních her • pohybové hry • základy gymnastiky • rytmická a kondiční cvičení • přípravné úpoly 	
---	---	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

<ul style="list-style-type: none"> • používá základní názvosloví, reaguje na povely a signály • rozumí užívanému názvosloví při osvojovaných činnostech • zná zjednodušená pravidla sportovních a pohybových her • poznává přestupky proti pravidlům • účastní se měření a zapisování výkonů a hodnotí své současné výkony a porovnává je • vyhledává informace o sportu, o akcích školních i v místě bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace a organizace v TEV • zásady jednání a chování • pravidla pohybových činností • měření a posuzování pohybových dovedností • zdroje informací o sportovních akcích 	
--	---	--

6. – 9. ročník

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví vhodné soubory cvičení pro rozcvičení, zahřátí, uvolnění a k regeneraci organismu • pohybové aktivity přizpůsobuje svým schopnostem a možnostem, rozpozná únavu, je schopen cvičení přerušit nebo ukončit • zlepšuje svou tělesnou zdatnost, udržuje se v kondici • zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití • zimní sporty zařadí jako vhodnou pohybovou činnost • bezpečně použije sportovní náradí a náčiní, při osvojovaných cvicích provede záchranu i pomoc • dodržuje základní pravidla bezpečného pohybu a chování nejen v hodinách, ale i při mimoškolních sportovně zaměřených akcích • v případě úrazu jedná uvážlivě, poskytne 1. pomoc a v naléhavém případě přivolá pomoc odbornou • odůvodní potřebu pohybu pro své zdraví a popíše důsledky špatného životního stylu • vhodně reaguje a přizpůsobuje své pohybové aktivity na informace o znečištění ovzduší • chápe zdravotní důsledky užívání anabolik, rizikové faktory spojené s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, opiátů a jiných omamných látek 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • pohybový režim, délka a intenzita pohybu • správné držení těla • zvyšování kloubní pohyblivosti • strečink celého těla • správné zapojení dechu • celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) • rozvoj vytrvalosti • preventivní pohybová činnost • zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náradí • bezpečnost při sportovních akcích • správné chování ve vypjatých situacích: úraz vlastní, úraz spolužáka • improvizované ošetření poranění a odsun raněného • kouření a škodliviny • drogy, opiáty a jiné omamné látky • nevhodné klimatické a ekologické podmínky 	<p>OSV RSP MuV KD EV VČP</p>

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

<ul style="list-style-type: none"> • v souladu s osobními předpoklady správně technicky provede jednotlivé cviky a disciplíny • rozpozná chyby v provedené technice disciplíny a navrhne opravu • naučené pohybové dovednosti aplikuje ve sportovních disciplínách i hrách • při hře ovládá a uplatňuje základní herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy, respektuje složení družstva • při sportovních hrách a utkáních přijme a ovládá různé role, roli hráče v poli i roli kapitána, v roli rozhodčího vede a řídí utkání 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, obratnosti • technika atletických disciplín: běh rychlý, vytrvalý, štafetový, • skok daleký, skok vysoký, hod kriketovým míčkem, vrh koulí <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení a hry • herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, hra • vybíjená a přehazovaná, volejbal, basketbal, florbal, fotbal <p>Další hry</p>	<p>MuV LV, PSSS OSV PL, ŘPRD, RSP VMEGS OES EV VČP</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • vhodně komunikuje se svými spoluhráči i protihráči, ovládá své emoce • ovládá všeobecnou lyžařskou přípravu a základní lyžařské dovednosti • provede základní přípravu a údržbu lyží nebo snowboardu 	<ul style="list-style-type: none"> • softbal, badminton, ringo, frisbee <p>Pohybové hry</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • gymnastické prvky, sestavy a řady • cvičení s náčiním a na náradí • rozvoj síly a obratnosti • kruhový trénink a překážková dráha • cvičení na gymballech, bossa • cvičení s hudbou <p>Gymnastické disciplíny</p> <ul style="list-style-type: none"> • akrobacie, přeskok, hrazda, kruhy, kladina • skoky na trampolíně • šplh na tyči <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • technika pádu, úpolové hry <p>Lyžování a Snowboarding</p> <ul style="list-style-type: none"> • technika sjíždění, základní oblouky • jízda na vleku a na lanovce • bezpečnost pohybu na horách
--	---

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojené tělocvičné názvosloví i smluvené signály a povely a rozumí jim • komunikuje a spolupracuje se spoluhráči i vedoucím týmu s cílem uplatnit dohodnutou taktiku a zvítězit, vždy v duchu pravidel a fair-play • podílí se na měření a vyhodnocování výkonů, zpracovává a prezentuje výsledky • podílí se na organizaci pohybových činností v různém prostoru a uvědomuje si její význam ve smyslu efektivity výuky i prevence úrazu • používá účelně a bezpečně sportovní výstroj a výzbroj, dbá na jejich údržbu • zná a dodržuje pravidla osvojených pohybových činností • zná a dodržuje zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech • chápe celospolečenský význam sportu, orientuje se ve sportovním prostředí • ctí základní olympijské myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace osvojovaných činností v tělocvičném názvosloví • organizace prostoru a pohybových činností • měření, zapisování a prezentace sportovních výsledků • pravidla osvojovaných pohybových činností • zásady fair-play • historie Olympijských her, MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) • významné sportovní události roku • zásady jednání a chování při sportu v různém prostředí • údržba výstroje a výzbroje 	<p>OSV PL, RSP, ŘPRD</p>
---	--	---------------------------------

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je především orientovaná na utváření a rozvíjení praktických dovedností, osobních vlastností žáků a upevňování návyků a zásad bezpečnosti a hygieny práce. Napomáhá rozhodování žáků při volbě budoucího povolání a je předpokladem pro úspěšné zařazení do života. Výuka na 1. stupni má tradiční činnostní charakter, doplněný o zajímavé skupinové práce či tvorbu projektů, v každém ročníku se vyučuje jedna hodina týdně. Žáci se učí pracovat s různými materiály, surovinami, poznávají jejich vlastnosti a možnosti a získávají zručnost při práci s nimi. Učí se pracovat podle návodu, využívat předlohy, náčrty a schémata, pracovat samostatně a započatou práci dokončit. V nižších třídách rozvíjíme převážně motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky žáků, snažíme se utvářet u dětí kladný vztah k práci, dodržovat bezpečnost.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je na 2. stupni zařazen ve všech ročnících s časovou dotací 1 hodina týdně. Předmět má převážně činnostní charakter. Žáci se zpravidla dělí na dvě skupiny a výuka probíhá ve dvou hodinových blocích 1x za 14 dnů. Tematický okruh Svět práce v 9. ročníku, který má více informativní charakter, se nedělí. V 8. a 9. ročníku je výuka rozšířena o volitelné předměty Technické činnosti a Vaření.

Náplň předmětu na 2. stupni:

ROČNÍK	NÁZEV TÉMATICKEHO OKRUHU (školní název)	ČASOVÁ DOTACE (v hodinách), MÍSTO VÝUKY
6.	Pěstitelské práce, chovatelství (Zahrada)	2 hod/týden (1x za 14 dnů) – skupina, pozemek, třída
7.	Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů (Domácnost)	2 hod/týden (1x za 14 dnů) – skupina, cvičný byt
8.	Práce s technickými materiály (Dílna)	1 hod/ týden – skupina dílna
	Svět práce	1 hod/ týden – skupina třída, učebna informatiky, MMU
9.	Svět práce	1 hod/ týden – celá třída třída, učebna informatiky, MMU

Průřezová témata realizována v daných oblastech:

Na 1. stupni jsou realizována průřezová témata formou projektů:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. tříd – Moje tělo, Z pohádky do pohádky)
- Environmentální výchova (projektem 2. tříd – Za tajemstvím lesa)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem v 5. tříd - Evropa a my)

Na 2. stupni jsou v tomto předmětu zahrnuta témata:

Osobnostní a sociální výchova (Sebepoznávání, Sebeorganizace, Komunikace), Mediální výchova (práce s inzercí, trh práce, nezaměstnanost), Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

- zadáváme takové úlohy, které žáci mohou použít v praktickém životě a uplatňovat znalosti z ostatních předmětů a dbáme na správnou terminologii (**Kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence k řešení problému**)
- vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků v různých oblastech lidské činnosti (**Kompetence pracovní, kompetence sociální a personální**)
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují v různorodých skupinách a dodržují pravidla práce ve skupině a požadujeme dodržování termínů (**Kompetence sociální a personální**)
- vedeme žáky k výstižnému vyjadřování svých myšlenek a názorů, k prezentaci svých prací (**Kompetence komunikativní**)
- pomáháme vytvářet u žáků kladný vztah k práci a dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce (**Kompetence pracovní**)
- seznamujeme žáka s různými materiály a pomůckami a popíšeme mu jejich vlastnosti (**Kompetence k učení, kompetence pracovní**)
- dbáme na odpovědnost a dodržování pravidel slušného chování (**Kompetence občanské**)
- začleňujeme do práce používání běžných digitálních zařízení a aplikací, a přitom dbáme na dodržování bezpečnosti a hygieny práce (**Kompetence digitální**)
- vedeme žáky k pozorování a zapisování výsledků pěstitelských pokusů (**Kompetence učení**)
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k přírodě zařazováním úkolů s ekologickou tematikou (**Kompetence občanská**)
- vedeme žáky k bezpečnosti práce a šetrnému zacházení s materiály (**Kompetence pracovní**)
- rozvíjíme u žáků jemnou motoriku a manuální zručnost (**Kompetence pracovní**)
- nabízíme žákům pracovní postupy s videozáznamy (**Kompetence digitální**)

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu na 1. stupni je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- V oblasti Práce s drobným materiálem učíme žáky používat různé pomůcky, poznávat vlastnosti různých materiálů a zhotovovat výrobky na základě vlastní představivosti. Snažíme se u žáků při všech jejich činnostech dodržovat nejen pořádek na pracovním místě, ale i dodržovat zásady bezpečnosti.
- V oblasti Konstrukční činnosti pracujeme zase se stavebnicemi podle jednoduchých návodů či vlastní fantazie. Využíváme různé stavebnice, zaměřujeme se nejen na montáž, ale i demontáž a úklid stavebnic.
- V oblasti Pěstitelské práce seznamujeme žáky s péčí o pokojové rostliny, jejich ošetřování a pěstování. Provádíme jednoduché pěstitelské pokusy a výsledky zaznamenáváme.

- V oblasti Příprava pokrmů seznamujeme žáky s vybavením školní kuchyně, s přípravou jednoduchých pokrmů, s dodržováním pravidel správného stolování. Zaměřujeme se na udržování pořádku a dodržování zásad bezpečnosti práce.

Vzdělávací obsah předmětu na 2. stupni je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- Výuka tematického okruhu Zahrada je především zaměřena na různé formy praktické práce na školní zahradě či údržbě okrasné části školy a školního hřiště, a to zejména v jarních, letních a podzimních měsících. Žáci vykonávají určené činnosti většinou v malých skupinkách.
- V oblasti Domácnost se zaměřujeme na získávání základních pracovních dovedností a návyků v činnostech spojených s domácností. Výuka probíhá ve cvičném bytě a je zaměřena na získávání kladného vztahu k domovu a manuálním činnostem.
- V oblasti Dílny se zaměřujeme na získávání manuální zručnosti v oboru práce s různými nástroji a materiály. Žák porozumí technické dokumentaci, zvládne ji vytvořit, číst z ní a na jejím základě provádět jednoduché pracovní úkony.
- Výuka tematického okruhu svět práce je zaměřena na volbu povolání. Provází ji sebepoznávání žáka, které se děje za pomoci praktických úkolů, dotazníků nebo sebepoznáváním. Žáci se na závěr seznamují i s možnostmi realizovat se v oboru podnikání.

1. - 3. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se a pracuje s různými materiály • používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje • učí se pracovat podle slovního návodu i podle předlohy • při práci důsledně dodržuje pravidla bezpečnosti • snaží se udržovat pořádek na svém pracovním místě • poznává lidové zvyky, tradice a řemesla a pokouší se je napodobovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s tradičním i netradičním materiálem • Organizace práce • Lidové zvyky, tradice a řemesla 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý model ze stavebnice • pracuje podle jednoduchého nákresu, předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce se stavebnicemi 	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> • poznává základní podmínky pěstování rostlin • učí se pečovat o nenáročné rostliny • pozoruje změny rostliny během jejího růstu • svá pozorování si zaznamenává a hodnotí výsledky své pěstitelské práce • seznamuje se s nebezpečím spojeným s jedovatými rostlinami 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování rostlin • Jedovaté rostliny 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> • učí se připravit jednoduchou úpravu stolu k různým příležitostem • seznamuje se s pravidly stolování a řídí se jimi • pokouší se připravit jednoduchý pokrm ze studené kuchyně • při práci dbá na bezpečnost a dodržuje hygienické zásady při práci s potravinami 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla správného stolování • Příprava jednoduchého pokrmu 	

4. - 5. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří výrobky na základě vlastní představivosti • při práci využívá různých materiálů a objevuje jejich vlastnosti • dokáže si práci rozdělit a naplánovat • používá vhodné pomůcky a nástroje pro svou činnost • dokáže si udržet pořádek na pracovním stole • seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a využívá je při svých tvořivých činnostech • dokáže ošetřit drobná poranění • snaží se dodržovat hygienické zásady a bezpečnost při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s tradičním i netradičním materiálem • Organizace práce • Lidové zvyky, tradice a řemesla 	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže provést montáž a demontáž modelů ze stavebnic • rozumí a pracuje podle slovního návodu, obrázkové předlohy či náčrtku • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • správně se zachová při úrazu - poskytne sám pomoc nebo pomoc zavolá 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce se stavebnicemi 	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní podmínky pro pěstování rostlin • snaží se samostatně provádět jednoduché pěstitelské pokusy a výsledky zaznamenávat • snaží se ošetřovat a starat se o pokojové rostliny • při ošetřování rostlin volí správné nástroje a náčiní • seznamuje se s jedovatými rostlinami a jejich účinky • při práci dodržuje hygienu a bezpečnost • poskytne první pomoc při poranění nebo se postará o přivolání pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstování rostlin • Jedovaté rostliny 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen se školní kuchyní a jejím vybavením • popisuje vybavení školní kuchyně a porovnává ji s vybavením domácí kuchyně • zkouší připravit jednoduchý pokrm podle instrukcí učitele nebo návodu • po ukončení práce v kuchyni dokáže umýt a uklidit použité nádoby • vyjmenovává pravidla správného stolování • dodržuje pravidla chování u stolu • dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • zná a dodržuje základy hygieny a bezpečnosti • poskytne první pomoc při poranění či úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Vybavení kuchyně • Příprava jednoduchého pokrmu • Pravidla správného stolování 	

6. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ZAHRADA		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, reaguje při zranění sebe či spolužáka a poskytne mu v rámci svých možností pomoc • volí si správné druhy pomůcek a nástrojů dle druhu práce • porozumí, jaký je význam zeleně pro ozdravení životního prostředí • vyjmenuje některé negativní činnosti zemědělců pro zdraví člověka a jeho životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a hygiena práce při praktické činnosti • Školní zahrada • Budování zahrady • Záhony • Keře a stromy • Vodní plochy • Zázemí školní zahrady • Využití školní zahrady • Domácí zvířata 	OSV ŘPRD EV ZPŽ, ŽP

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje význam a popíše prvky školní zahrady v různých ročních obdobích • s dopomocí buduje zahradu a maximálně využívá její prostory ke svému rozvoji • vyjmenuje druhy záhonů • ošetřuje a pěstuje pokojové a jiné rostliny • rozpozná základní druhy keřů a stromů • s dopomocí vybuduje malou vodní plochu • využívá zázemí školní zahrady k relaxaci a vzdělávání • postará se o domácí zvíře, při kontaktu se zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti 		
---	--	--

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
DOMÁCNOST		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, v případě úrazu poskytne v rámci svých možností pomoc • porozumí základnímu rozpočtu provozu domácnosti • popíše možnosti platebního styku • vybere správný způsob údržby oděvů a dalších materiálů v domácnosti • používá základní vybavení domácnosti a provádí jejich údržbu • aktivně se podílí na úklidu domácnosti a volí vhodné pracovní postupy • vybere správné úklidové prostředky a popíše jejich použití • uvědomí si, jak zpracovávat a třídit odpad • vyjmenuje některé druhy elektrických spotřebičů a popíše správný způsob zacházení • vybírá vhodné potraviny a vyjmenuje možnosti jejich skladování • vyjmenuje jednotlivé skupiny potravin a sestaví jídelníček • seznámí se se základy stolování • připraví jednoduchý studený a teplý pokrm a naaranžuje jej na talíř 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost práce • Rozpočet domácnosti • Údržba oděvů • Domácí spotřebiče a jejich údržba • Vybavení domácnosti a její úklid • Třídění odpadu v domácnosti • Potraviny a skladování • Jídelníček • Stolování • Studené pokrmy • Teplé pokrmy 	OSV ŘPRD, Ko

8. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
DÍLNA		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň a zásady hygieny a bezpečnosti práce, • v případě potřeby poskytne první pomoc • přečte jednoduchou technickou dokumentaci • načrtne zadaný výrobek • vytvoří technický výkres a okótuje jednotlivé prvky • porozumí stavbě dřeva a dovede popsat jeho vlastnosti, • použije vhodné pracovní nářadí pro práci se dřevem a provede jejich údržbu • změří a orýsuje zadaný výrobek • vhodně upne materiál • vyrobí jednoduchý předmět ze dřeva dle pracovního postupu • podle předlohy sestaví jednoduchý elektrický obvod prostřednictvím elektrotechnické stavebnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a hygiena práce • Technická dokumentace • Dřevo a jeho vlastnosti • Obrábění dřeva • Měření a orýsování • Jednoduché výrobky ze dřeva • Práce s elektrotechnickými stavebnicemi 	OSV ŘPRD, Ko EV - VČP
SVĚT PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností • vysvětlí možný vliv školy na pracovní zařazení • popíše pracovní prostředí vybraných profesí • jmenuje odlišnosti mezi konkrétními příklady zaměstnání, uvědomuje si, které schopnosti na vykonávání práce potřebuje • seznamuje se s rozmanitými informačními materiály • orientuje se v přehledech a nabídkách škol 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnost • Pracovní profily • Vzdělávání • Informační základna 	VDO OOSS OSV ŘPRD, SaS, SRaSO, HPPE
9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
SVĚT PRÁCE		

<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy pracovní poměr, zaměstnanec, zaměstnavatel, trh práce • pochopí význam podmínek pracovní smlouvy • pokusí se sám sestavit písemnosti potřebné ke vstupu a výstupu do zaměstnání • na modelových situacích si zkouší žádat o práci • kultivovaně vystupuje a sestaví svůj životopis, motivační dopis, žádost • pomocí digitálních technologií se pokouší sestavit prezentaci firmy podle vlastního výběru • chápe potřeby důležité pro osamostatnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní právo • Životopis • Podnikání • Domácnost 	VDO OOSS OSV ŘPRD, SaS, SRaSO, HPPE
---	---	--

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Dnešní svět

Charakteristika volitelného předmětu:

Předmět Dnešní svět je volitelným předmětem realizovaným v 9. ročníku. Pozornost žáka se soustřeďuje na jeho blízké okolí a propojení se světem. Prostřednictvím předmětu by měl žák získat základní informace o vývoji současného světa, které mu umožní hodnotit a vytvářet si vlastní názory k tomuto tématu. V běžných situacích občana by měl dostat praktické rady. Vyučuje se po 2 vyučovacích hodinách. Vyučování probíhá ve třídě, k zvýšení zájmů jsou zařazovány do výuky návštěvy muzea, knihovny, soudu nebo jiného úřadu. Obsah témat je možno vhodně doplňovat s přihlédnutím k zájmu žáků i místním podmínkám a rozvíjet je podle časových dispozic. Hloubku a způsob prezentace obsahu rovněž určuje vyučující.

Průřezová témata realizována v předmětu:

V předmětu jsou realizována převážně témata - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- účinně žáka zapojíme do diskuze a respektujeme jeho názory a uznáme jejich správnost (**Kompetence komunikativní**)
- vedeme žáka k utváření pozitivních postojů k jinakosti a kulturní rozmanitosti (**Kompetence občanská**)
- vedeme žáka k řešení úloh prostřednictvím digitálních technologií, vyhodnocovat obsah získaný z digitálních technologií (**Kompetence digitální**)
- vedeme žáka k účinné spolupráci

- rozvíjet zájem o společnost, ve které žije a aktivně se na ni podílet (*Kompetence občanská*)
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení (*Kompetence řešení problémů, Kompetence k učení*)

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu navazuje a rozšiřuje obsah předmětu Výchova k občanství, Dějepis, Zeměpis a dalších společenských věd. Je členěn na 5 tematických oblastí, které jsou vzájemně propojeny.

- Člověk v obci – cílem je participace do života obce
- Člověk v kraji – cílem je pochopení samosprávy státu
- Člověk v zemi – pochopení a prohloubení základních principů a hodnot demokratického politického systému
- Člověk v Evropě – rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- Člověk ve světě – prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
ČLOVĚK V OBCI		
<ul style="list-style-type: none"> • pátrá v minulosti naší obce, vysvětlí, jak ovlivnily historické události život našich předků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • navrhne způsoby, jak se aktivně může účastnit života v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • Co prozradí fotografie? • Jsem občan - Na koho se obrátit? 	MVGS VDO
ČLOVĚK V KRAJI		
<ul style="list-style-type: none"> • z konkrétních příkladů odvodí, čím se orgány samosprávy zabývají • uvede příklady občanských sdružení, organizací prospěšných pro společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Orgány kraje 	VDO
ČLOVĚK V ZEMI		
<ul style="list-style-type: none"> • na základě příkladu ze života ve společnosti vysvětlí možnosti ochrany práv • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva 	VDO

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše aplikuje poznatky vybrané části práva na konkrétní problémovou situaci 		
ČLOVĚK V EVROPĚ		
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí příležitosti, jaké mu poskytuje Evropa a svět pro jeho osobní život, a navrhne, co by měl udělat, aby tyto příležitosti využil • navrhne příklady interkulturního porozumění a snášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Studium a zaměstnání v Evropě • Multikulturalita 	MVGS
ČLOVĚK VE SVĚTĚ		
<ul style="list-style-type: none"> • rozhoduje o svém životě s ohledem na dění ve světě • vyhledá a posoudí, jaké aktivity přispívají k zlepšení situace lidí, vyjadřuje solidaritu s lidmi žijícími v obtížných podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> • Odpovědné cestování • Ohniska nepokojů a konfliktů • Humanitární pomoc 	MVGS

5.10.2 Volejbal

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Volitelný předmět volejbal se vyučuje ve dvouhodinovém bloku jedenkrát týdně v 7. - 9. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti a hřišti na plážový volejbal. Je součástí vzdělávání žáků, kteří si jej zvolili po předchozí pohybové přípravě v 1. – 6. ročníku a vychází ze **sportovní profilace školy**. Je zaměřen na tři hlavní oblasti:

- Rozvoj činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností v souladu s individuálními předpoklady pro osvojované pohybové dovednosti.
- Rozvoj činností podporujících pohybové učení, kdy žák užívá názvosloví na úrovni hráče a rozhodčího, ovládá základní pravidla volejbalu, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky jako např. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví. Je také schopen sledovat své výkony, evidovat a vyhodnotit je, a také zorganizovat jednoduché soutěže na úrovni školy.
- Rozvoj činností ovlivňujících zdraví, kdy žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu a usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Současně také uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Průřezová témata realizovaná v předmětu:

Osobnostní a sociální výchova (seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, kreativita, kooperace a kompetice, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika)

Multikulturní výchova (lidské vztahy, kulturní diference)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme Evropu a svět)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí.

- vedeme žáky ke správným pohybovým návykům, používání přesného názvosloví a pravidel volejbalu (*kompetence k učení*)
- učíme žáky zpracovávat, porovnávat a posuzovat své výkony a samostatně řešit situace a problémy při herních cvičeních a hře s využitím vlastních zkušeností (*kompetence k učení, kompetence řešení problémů, kompetence digitální*)
- vedeme žáky k pochopení problémů, vyhledávání, promýšlení a ověřování optimálního způsobu řešení a jejich prezentaci (*kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence digitální*)
- vedeme žáky k dodržování pravidel, zásad fair play a spolupráci (*kompetence sociální a personální, kompetence občanská*)
- volíme taková herní cvičení a formy hry, aby se žáci učili komunikovat a spolupracovat při řešení herních situací, dodržovali pravidla práce v týmu a byli ohleduplní k ostatním členům týmu, vedeme žáka k respektování názoru ostatních (*kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské*)
- učíme žáky zaznamenávat, zpracovávat a vyhodnocovat své výkony digitálními technologiemi (*kompetence digitální*)
- vyžadujeme dodržování hygienických návyků, dodržování pravidel bezpečnosti a správného používání pomůcek, náradí a náčiní (*kompetence k učení, kompetence pracovní*)
- předkládáme žákům informační zdroje o školních a mimoškolních sportovních akcích, (*kompetence digitální*)

Vzdělávací obsah předmětu:

7. - 9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele vybere správné cviky a připraví se před pohybovou činností • s pomocí učitele vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže • je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím • zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti • dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech • používá vhodný úbor a obuv • dodržuje základní hygienické návyky související se sportem • využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink • rozvíjí učivo z předchozího ročníku, snaží se odstranit nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Zdravotně orientovaná zdatnost • Rozvoj všech pohybových schopností • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Základní herní způsoby <ul style="list-style-type: none"> ○ odbití oběma vrchem (prsty) a ○ odbití oběma spodem (bagr) ○ spodní podání, vrchní podání rotované, plachtící i skákané 	MuV KD, LV OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE VMGES OES

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá techniku jednotlivých herních způsobů a podle individuálních předpokladů ji zdokonaluje • zlepšuje zapojení do herních kombinací • rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem • sleduje svou výkonnost a její růst • soupeří čestně • postupně se učí a zvládá pravidla volejbalu • zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže • zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče 	<ul style="list-style-type: none"> ○ odbití jednou vrchem (lob, smeč) ○ blok ○ přihrávka ○ vybírání v poli ○ pádová technika • Základní herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> ○ přihrávka do protiútku ○ vybírání do protiútku ○ kombinace obrany na síti a vybírání do protiútku • Motivační hra (2:2, 3:3) • Řízená hra • Plážový volejbal • Volejbalové soutěže
---	---

5.10.3 Ekologická výchova

Charakteristika volitelného předmětu:

Předmět ekologická výchova je součástí nabídky volitelných předmětů. Vyučovací předmět je realizován v 7. ročníku po 2 vyučovacích hodinách. Propojuje poznatky získané ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda, upevňuje u žáka celistvý obraz přírodní složky Země. Má převážně praktický charakter. Výuka probíhá ve třídě, učebně informační a komunikační technologie a v co největší míře v terénu.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Enviromentální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- žáka vedeme k vnímání lokálních i globálních ekologických problémů, hledání účinného řešení (**kompetence řešení problémů**)
- podporujeme u žáka propojení znalostí z přírodovědných oborů do jednotného celku (**kompetence k učení**)
- zadáváme úkoly, které vyžadují logické formulace myšlenek v písemném i ústním projevu (**kompetence komunikativní**)
- žáka vedeme ke společnému plánování postupů a úkolů při vytváření náročnějšího projektu (**kompetence pracovní**)
- pomocí různých situací nacvičují se žáky modely chování (např. žádost o získání informací k ochraně životního prostředí ve městě) (**kompetence občanské**)
- nabízíme dostatek prostoru k tvorbě digitálního obsahu (**kompetence digitální**)

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah je rozdělen do dvou prolínajících se tematických okruhů.

- Přírodní prostředí – Biotické a abiotické podmínky – žáci rozpoznají ekosystémy lokální i globální, regulační mechanismy a podmínky potřebné pro život
- Kulturní prostředí – žáci pracují s prostředím, které vytvořil člověk; hledají pozitivní i negativní zásahy člověka do přírody

7. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ PROSTŘEDÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem ekosystém, rozliší různé ekosystémy, hledá příčiny rozdílnosti • vnímá změny přírody v ročním období • na základě průzkumu terénu zanalyzuje stav ve svém okolí • navrhne zlepšení či možná řešení případného neuspokojivého stavu • posoudí vztah člověka k živočichům a rostlinám • poznává chráněné druhy R a Ž, zná způsoby jejich ochrany, diskutuje o faktorech, které ohrožují výskyt chráněných druhů v přírodě • prohloubí znalosti o vodě, vzduchu, půdě a Slunci • seznamuje se s různými technologiemi, uvědomuje si dopad techniky na ŽP • naučí se rozeznávat recyklovatelné odpady, seznamuje se s možnostmi a metodami recyklace • ujasní si rozdíl mezi jednotlivými způsoby dopravy a jejich vlivem na ŽP 	<p>Biotické podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rostliny • Živočichové • Ekosystémy <p>Abiotické podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voda • Vzduch <p>Kulturní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Život ve městě 	<p>OSV ŘPRD, K, MV, HPPE EV E, ZPŽ</p>

5.10.4 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Konverzace v anglickém jazyce je zařazena jako volitelný předmět v 7. - 9. ročníku a časová dotace předmětu je 2 hodiny týdně. Stejně jako anglický jazyk navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, na vzdělávací obor Cizí jazyk a na vyučovací předmět Anglický jazyk na prvním stupni.

Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyky. Konverzace v anglickém jazyce se soustředí na rozšiřování a prohlubování témat, která jsou probírána v povinném předmětu anglický jazyk, ale vyučující také může zařadit aktuální témata, pro která v hodinách anglického jazyka nezbývá čas.

Dovednosti, na které je kladen důraz, jsou receptivní řečové dovednosti, produktivní řečové dovednosti a interaktivní řečové dovednosti.

- V rámci receptivních řečových dovedností žák čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky. Žák rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzaci a odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.
- V rámci produktivních řečových dovedností žák sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a probíranými tematickými okruhy. Žák gramaticky správně utvoří a obmění jednoduché věty a krátké texty. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. Vyžádá jednoduchou informaci.
- V rámci interaktivních řečových dovedností se žák jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích.

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v učebně informatiky nebo v multimediální učebně, které jsou vybaveny moderní technikou-k dispozici je interaktivní tabule, tablety a počítače s výukovými programy, projektory, CD přehrávače, televize), nástěnnými tabulemi a mapami doprovázejícími výuku, mono i bilingvními slovníky.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (Psychohygiena, Kreativita, Komunikace Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti), Multikulturní výchova (Kulturní diference, Multikulturalita), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu), Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola) a Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- v průběhu hodiny vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali kultivovaně v písemném i ústním projevu (***Kompetence komunikativní***)
- v převážné míře zapojujeme žáky do rozhovorů i diskuzí (***Kompetence komunikativní***)
- vedeme žáky k pochopení problémů, vyhledávání a ověřování vhodných řešení (***Kompetence k řešení problémů***)
- vedeme žáky k týmové práci, kde se prezentují buď samostatně nebo ve skupině, pracují vlastním tempem, povzbuzují spolužáky, vyžadují zodpovědnost za práci, nikoho neodmítají (***Kompetence občanské***)
- u žáků rozvíjíme pohled na jiné kultury, společnosti, tradice a kulturní i historické dědictví, ekologické souvislosti a environmentální problémy v anglicky mluvících zemích (***Kompetence občanské***)

- vedeme žáky k bezpečnému a tvořivému využívání digitálních technologií (např. práce s tablety, chytrými telefony), k využívání digitální podpory učebnic a vybraných internetových aplikací, které jsou určeny pro studium cizího jazyka (např. elektronické slovníky aj.), žáci tak získávají digitální kompetence, které jim usnadní aktivní uplatnění ve společnosti a na trhu práce (**Kompetence digitální**)
- vedeme žáky k tomu, aby při práci v online prostředí předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví; aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky (**Kompetence digitální**)

Vzdělávací obsah předmětu:

7. - 9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní fráze, dorozumí se v běžných situacích • postihne hlavní smysl sdělení • tvoří otázky, vyžádá si potřebné informace • osvojuje a rozšiřuje si slovní zásobu na dané téma • s použitím frází a obrátů vypráví k danému tématu • k tématu sestaví jednoduchou promluvu či text • vede dialog na zadané téma • plynule mluví o životním stylu, svátcích a tradicích dané jazykové oblasti • rozumí obsahu jednoduchého textu • nový text čte plynule a se správnou výslovností • přeloží text do mateřského jazyka • vyhledá v textu výrazy, fráze, informace • pracuje s dvojjazyčným/cizojazyčným slovníkem • vyhledá informace a sestaví projekt za pomoci digitální technologie • jednoduše reprodukuje přečtený či slyšený text • reaguje na otázky z přečteného či vyslechnutého textu • rozumí obsahu poslechu, při poslechu vyhledá požadované informace • sestaví e-mail či dopis se všemi náležitostmi • při jednoduchém psaní a promluvě se vyjadřuje gramaticky správně 	<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby • zpracování zadaného či volného tématu <ul style="list-style-type: none"> • poslech rozhovorů na určité téma, popis osoby, místa, situace • doplňování textů podle poslechu • volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu • práce s autentickými materiály z anglicky mluvících zemí i ČR, četba spojená s řešením úkolů (časopisy, CD, učebnice, PC programy, internet) • práce s online slovníky a překladači 	<p>OSV PH, K, KO MUV KD, MKV VMEGS ESZ VDO OSaŠ</p>

5.10.5 Informační a komunikační technologie

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je realizován v 7. - 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Jde o předmět volitelný. Žáci v něm navazují a rozšiřují své znalosti a dovednosti získané v předmětu Informatika, který absolvují všichni žáci 4. - 9. ročníku.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, virová problematika a práce v síti. Dále jsou vedeni k automatizaci, programování, optimalizaci činností, projektování činností k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem a tabulkami. Důležitým aspektem výuky je komunikace.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- vedeme žáka k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě a zkušeností s různým softwarem (**Kompetence k učení, kompetence k řešení problémů**)
- uvádíme věci do souvislostí tak, aby žák byl schopen propojit poznatky do širších celků z různých vzdělávacích oblastí (**Kompetence k učení**)
- dbáme na pozitivní ovlivnění kvality společné práce mezi žáky (**Kompetence sociální a personální**)
- vedeme žáka k respektování práv a povinností ve škole i mimo školu (vazby na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, ...)) (**Kompetence občanské**)
- bezpečně a účinně využíváme materiály, nástroje a vybavení (**Kompetence pracovní**)
- učíme žáky zodpovědně a svědomitě pracovat s daty a informacemi a chápat význam digitálních technologií (**Kompetence digitální**)

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří tematických okruhů:

- V oblasti digitální technologie žáci využívají základní standardní funkce digitálního zařízení a ovládají práci s HW a SW, které aktivně používají při vypracování zadaného úkolu.
- V oblasti data, informace a modelování žáci vymezují problém a určí, jaké informace budou potřebovat k jeho řešení.
- V oblasti algoritmizace a programování žáci vytváří vlastní jednoduchý program a sami zhodnotí jeho funkčnost.

Výstupy/žák	Učivo	Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • nainstaluje a odinstaluje software a optimalizuje počítač • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • použije tablet ke vzdělávání a rozvoji svých schopností • pracuje ve vhodném operačním systému podle zařízení • rozliší jednotlivé součásti základní desky • pro práci s textem využije vhodný textový editor a upraví jej dle zadání • vytvoří vlastní databázi a pracuje s ní 	<ul style="list-style-type: none"> • Formáty pro ukládání dat • Domácí síť • Zabezpečení účtů • Domény • Sdílení souborů • PowerPoint • Textový editor Word • Access • Tablet • Operační systémy • Základní deska počítače • Optimalizace počítače • Instalace počítačů 	<p>MeV – PRT</p> <p>OSV – K</p>
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav 	<ul style="list-style-type: none"> • Python • Minecraft Education Edition • Micro:Bit • Scratch • Robotická stavebnice • Online programování • Java script 	<p>OSV – SaS, Ko, KK</p> <p>MeV – PRT</p>

<ul style="list-style-type: none"> • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • při programování použije vhodné online programovací hry • programuje ve vhodném programovacím jazyce 		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří tabulku a uspořádá data • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností • používá programy pro 3D modelování a používá 3D tiskárnu • natočí video a vhodně ho sestříhá a vysvětlí své kroky • k úpravě fotografií využije několika grafických programů • vytvoří svoji webovou stránku 	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulkový editor MS Excel • Modelování v grafických programech • 3D tiskárna • 3D tisk • AutoCAD • Stříh videa • Úprava fotografií • Tvorba www stránek • Gimp • Inkscape • Sweet Home 3D 	OSV ŘPRD

5.10.6 Vaření

Charakteristika volitelného předmětu:

Volitelný předmět Vaření vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a navazuje na povinný předmět Domácnost, který se vyučuje v 7. ročníku. Vyučovací předmět se učí 2 hodiny týdně v 8. ročníku a v 9. ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně Domácnost. Podle potřeby může probíhat i v terénu (např. supermarket, čajovna, výstavy, ...). Ve vyučovacím předmětu vaření žáci získávají základní pracovní dovednosti a návyky, zejména v činnostech spojených s domácností, zvláště pak v práci v kuchyni. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se používají formy a metody výuky – kolektivní činnosti, skupinové vyučování, samostatná práce. Žáci poznávají základní suroviny, jejich nákup, skladování a různé způsoby jejich úpravy. Osvojují si základy organizace a plánování práce, hygieny práce a zásad bezpečnosti, využívání technologií. Jsou seznámeni s první pomocí při drobnějších úrazech. Získávají kladný vztah k manuálnímu činností, uplatňují kreativitu a tvořivost.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- vedeme žáky k samostatnému organizování práce a poznávání vlastních pokroků (**Kompetence k učení**)
- učíme žáky promýšlet si pracovní postupy před praktickou činností (**Kompetence k řešení problémů**)
- vedeme žáky k získávání nových poznatků a k využívání různých informačních zdrojů (**Kompetence komunikativní, Kompetence digitální**)
- zařazujeme často práci ve skupinách (**Kompetence sociální a personální**)
- trváme na dodržování pravidel a postupů a na dokončení práce v dohodnuté kvalitě (**Kompetence pracovní**)
- vedeme žáky k používání správných nástrojů a věcí z vybavení cvičného bytu (**Kompetence pracovní**)

Vzdělávací obsah předmětu:

8. - 9. ročník		
Výstupy / žák	učivo	průřezová témata
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a učí se obsluhovat základní elektrické spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy studené i teplé kuchyně • seznamuje se se základními pravidly obsluhy a společenským chováním • získává znalosti o sestavení vhodného jídelníčku • dodržuje hygienu a bezpečnost práce • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni • pracuje s kuchařskými knihami, recepty z časopisů, z internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a hygiena práce • základní vybavení kuchyně • udržování čistoty a pořádku • studená kuchyně • teplá kuchyně • sestavování jídelníčku • stolování • výběr, nákup a skladování potravin 	OSV EV
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se základy ekonomiky domácnosti • zná a umí zacházet s pomůckami potřebnými k úklidu v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • ekonomika domácnosti • úklid v domácnosti 	

5.10.7 Technické činnosti

Charakteristika volitelného předmětu:

Vyučovací předmět **Technické činnosti** se vyučuje jako volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Předmět navazuje a rozšiřuje převážně 2 tematické okruhy vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**.

Učitel využívá všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (ukázka, výklad, pokus-omyl, frontální, skupinová výuka, individuální přístup k žákům s podpůrnými opatřeními). Výuka probíhá ve školní dílně, v učebně informatiky a výjimečně v terénu.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- získávání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, jak při ručním, tak strojovém opracování materiálu a pozitivního vztahu k práci
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti, ochrany a hygieny zdraví při práci
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků pro volbu profese

Průřezová témata realizována v předmětu:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- u žáka rozvíjíme tvořivé schopnosti, plánování a organizování vlastní činnosti, které vedou ke zvolení vhodného postupu (**Kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence k řešení problému**)
- vedeme žáka k získávání základních pracovních návyků v různých oblastech lidské činnosti (**Kompetence pracovní, kompetence sociální a personální**)
- účinně žáka zapojíme do diskuze a respektujeme jeho názory a uznáme jejich správnost (**Kompetence komunikativní**)
- podporujeme získávání pozitivního vztahu k práci (**Kompetence pracovní**)
- seznamujeme žáka s různými materiály a pomůckami a popíšeme mu jejich vlastnosti (**Kompetence k učení, kompetence pracovní**)
- apelujeme na pravidla slušného chování (**Kompetence občanské**)
- vedeme žáka k řešení úloh prostřednictvím digitálních technologií, a přitom dbáme na dodržování bezpečnosti a hygieny práce (**Kompetence digitální**)

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do dvou tematických okruhů:

- V oblasti práce s technickými materiály žáky vedeme k dodržování bezpečnostních a hygienických zásad. Dodržování pokynů při organizaci, přípravě nebo úklidu náradí a svého pracovního místa.

- V oblasti design a konstruování vedeme žáky k osvojování si práce s digitálními technologiemi. Součástí rozvoje jsou úkoly zaměřené na rozvíjení fantazie v programech pro 3D tisk.

7. - 9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem • přečte jednoduchou technickou dokumentaci, načrtne zadaný výrobek, okótuje jednoduchý technický výkres • změří a orýsuje zadaný výrobek • popíše vlastnosti dřeva, plastů a kovů • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, dodržuje technologickou kázeň • vhodně upne materiál, volí vhodné nářadí k opracování dřeva, plastů a kovů • popíše možnosti využití digitálních technologií při vytváření pracovního postupu • objeví návrhy výrobků na internetu a na jejich základě vyrobí daný předmět • využije stránek https://www.pdf.upol.cz/ktiv/technomet/metodicke-listy-pro-ucitele/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost a hygiena práce • Technická dokumentace • Měření a orýsování • Dřevo a jeho vlastnosti • Obrábění dřeva • Plasty a jejich vlastnosti • Obrábění plastů • Kovy a jejich vlastnosti • Obrábění kovů • Postup konstrukce 	OSV-HPPE EV – ŽP
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle plánu složitější el. obvod, navrhne a zapojí jednoduchý el. obvod a demontuje jej • navrhne složitější model pro 3D tiskárnu ve vhodném programu a zadá příkaz pro tisk 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché el. obvody a jejich využití • Model pro 3D tiskárnu 	

5.10.8 Přírodovědný seminář

Charakteristika volitelného předmětu:

Přírodovědný seminář je součástí nabídky volitelných předmětů žákům 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Soustředí se na rozšiřování a prohlubování témat přírodovědných

předmětů. Vede žáka k uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Rozvíjí dovednost pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy a vyvozovat z nich závěry. Metody a formy výuky jsou voleny podle podmínek, aktuální potřeby a momentální situace ve třídě. Výuka probíhá v odborné učebně, někdy v multimediální učebně, popř. v terénu.

Průřezová témata realizována v předmětu:

Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu, které vedou k naplňování klíčových kompetencí:

- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení a vedeme je k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení (*kompetence řešení problémů*)
- vedeme žáky ke správnému používání odborných termínů a k vysvětlování pozorovaných jevů (*kompetence k učení*)
- učíme žáky popisovat situace při experimentování, diskutovat a obhajovat své myšlenky a závěry (*kompetence komunikativní*)
- vedeme žáky k organizaci své práce, ke správné volbě pomůcek, materiálů a postupů, zdůrazňujeme bezpečnost práce při různých činnostech (*kompetence pracovní*)
- podněcujeme žáky k aktivnímu zapojování, k dodržování pravidel slušného chování a k respektování názorů ostatních (*kompetence občanské*)
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií jako pomůcky ke zkvalitnění a usnadnění jejich práce (*kompetence digitální*)

Vzdělávací obsah předmětu:

9. ročník		
Výstupy / žák	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečné práce v laboratoři • pochopí smysl a úkol laboratorní práce • řeší úkoly samostatně či ve skupině • rozliší, popíše a správně použije základní laboratorní přístroje a pomůcky • správně užívá odborné výrazy • vyhledává, třídí a zpracovává informace • na základě pozorování a pokusů formuluje závěry, pochopí a objasní principy fungování přírodovědných jevů a osvojené poznatky uplatní v každodenním životě 	<ul style="list-style-type: none"> • Laboratorní řád, bezpečnost práce v laboratoři • Zásady první pomoci • Laboratorní práce • Rozšiřující učivo přírodovědných předmětů • Řešení problémových přírodovědných úloh a příkladů 	ŽP, MeV, OSV, EV

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Hodnocení vede žáky k tomu, aby si osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a své profesní uplatnění. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Předpokladem úspěšného plnění vytýčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby žák dostával dostatečný prostor ke zvládnutí a osvojení učiva. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativní funkce. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Na naší škole využíváme hodnocení pomocí klasifikace.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30/2 zákona č. 561/2004 Sb. je integrální součástí Školního řádu ZŠ Přerov, Velká Dlážka 5 a obsahuje následující kapitoly:

- 1. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ /Zákon č. 561/2004 Sb., školský z/**
- 2. HODNOCENÍ ŽÁKŮ /Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání/**
- 3. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NA ZŠ PŘEROV, VELKÁ DLÁŽKA 5**
- 4. STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE A JEJICH CHARAKTERISTIKA, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ, VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ**
- 5. ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ**
- 6. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI**
- 7. ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ**
- 8. ZÁSADY PRO STANOVENÍ CELKOVÉHO HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ**
- 9. KLASIFIKACE ŽÁKA PŘI STŘÍDAVÉ VÝCHOVNÉ PÉČI RODIČŮ**
- 10. PRÁVA DÍTĚTE**

1. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

/Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon/

§ 51

(1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

(2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

(3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

(4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

§ 52

(1) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

(2) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

(3) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

(4) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

(5) V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

(6) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

§ 53

(1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

(2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

(3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

(4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jině základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

2. HODNOCENÍ ŽÁKŮ /Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání/

Hodnocení žáků

§ 14

(1) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

(2) Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu¹²⁾ a obsahují zejména:

a) zásady a způsob hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení,

b) kritéria pro hodnocení.

/12) § 30 odst. 2 školského zákona./

Hodnocení žáků na vysvědčení

§ 15

(1) Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

a) 1 - velmi dobré,

b) 2 - uspokojivé,

c) 3 - neuspokojivé.

(2) Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet

případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

(3) Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

(4) Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

(5) Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(6) Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

§ 16

(1) Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn²⁰⁾, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)".

(2) Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu²¹⁾, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "nehodnocen(a)".

(3) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

(4) Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

²⁰⁾ § 50 odst. 2 školského zákona./

²¹⁾ § 52 odst. 2 a 3 školského zákona./

Výchovná opatření

§ 17

(1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

(2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

(3) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

(4) Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

(5) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

(6) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

(7) Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy¹⁴⁾. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

/14) § 28 školského zákona./

Komisionální přezkoušení

§ 22

(1) Komisi pro komisionální přezkoušení¹⁵⁾(dále jen "přezkoušení") jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(3) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

(4) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

(5) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

(6) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

(7) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku¹⁶⁾.

/15) § 52 odst. 4 školského zákona./

/16) § 53 školského zákona./

Opravná zkouška

§ 23

(1) Komisi pro opravnou zkoušku¹⁷⁾ jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení § 22 odst. 2 až 6.

/17) § 53 odst.2 školského zákona./

Podrobnosti o konání komisionálních zkoušek na ZŠ Přerov, Velká Dlážka 5

1. Komisionální přezkoušení probíhá podle výše popsaného §22 vyhlášky č.48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění, v těchto případech:

- na žádost rodičů (zákonných zástupců) žáka – **komisionální přezkoušení**

- při klasifikaci nedostatečnou na konci školního roku – **opravná zkouška**

O průběhu přezkoušení je vyhotoven písemný protokol, který je součástí dokumentace žáka.

2. Přezkoušení v komisi probíhá rovněž v případě **dodatečné klasifikace** při prodloužení klasifikačního období a v případě **přezkoušení podle §18** vyhlášky č.48/2005 Sb. (žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky). O průběhu je vyhotoven písemný zápis, který je součástí dokumentace žáka.

3. Rodiče (zákonní zástupci) jsou písemně informováni o konání zkoušky formou oznámení, které obsahuje:

- důvod konání zkoušky

- termín konání zkoušky (místo, čas)

- obsah zkoušky (rozsah učiva, další požadavky)

- termíny konzultací s vyučujícím

- poučení o důsledcích zkoušky

4. Zkušební komisi jmenuje ředitel školy a tvoří ji vyučující (zkoušející), přisedící (učitel téhož nebo podobného předmětu, popřípadě třídní učitel) a ředitel školy.

5. Vlastní zkouška má zpravidla písemnou a ústní část. Písemná část je součástí protokolu.

6. O výsledku zkoušky je žák i rodič (zákonný zástupce) neprodleně a prokazatelně informován.

3. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NA ZŠ PŘEROV, VELKÁ DLÁŽKA 5

3.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

3.1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Za první i druhé pololetí školního roku vydává škola žákovi vysvědčení, za první pololetí však může škola žákovi vydat výpis vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je na naší škole vyjádřeno klasifikačním stupněm.

Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může u dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními rozhodnout ředitel školy o použití slovního hodnocení v předmětech, jež úzce souvisí s jeho speciálními vzdělávacími potřebami. V takovém případě převede dotyčný učitel

příslušného předmětu slovní hodnocení do klasifikace pro účely hodnocení stupně prospěl s vyznamenáním, prospěl a neprospěl.

O způsobu hodnocení žáků školy rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Pokud by byl žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo v případě přestupu na jinou školu.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje rovněž ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech učitel hodnotí převážně úroveň dosažených vědomostí a získaných dovedností, nikoliv chování.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým a dalším zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.

Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím papírové žákovské knížky,
- průběžně prostřednictvím internetové žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- při pravidelných individuálních konzultacích,
- případně kdykoliv na požádání a po domluvě zákonného zástupce žáka s učitelem.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci, nejméně však čtyři měsíce během klasifikačního období, navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

3.1.2. Zásady pro hodnocení chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování, dodržování školního řádu a vnitřního režimu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným kázeňským opatřením se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole, při akcích organizovaných školou a činnostech, které se školou přímo souvisejí.

Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě. Zásadní nedostatky v chování žáků jsou vždy řešeny ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím papírové i internetové žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- při pravidelných individuálních konzultacích,
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu nebo zásad slušného chování

3.1.3. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni už od 1. ročníku. Sebehodnocení uplatňují učitelé obvykle při zkoušení žáků a to v ústní podobě. Součástí sebehodnocení je i hodnocení žáka samotným učitelem.

V prvním ročníku probíhá nejčastěji ústně nebo se žáci hodnotí formou značek - smajlíků v rámci jednotlivých předmětů na samostatný pracovní list, kde třídní učitel poskytne i zpětnou vazbu. Ve 2. – 5. ročníku se kromě značek učí žáci již i písemnému vyjádření (nejčastěji 2x ročně). Na 2. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně a to vždy po ukončení tematického celku. Písemnou podobu sebehodnocení používáme 2x ročně u naukových předmětů a to buď pro skupinu předmětů, nebo zvláště pro jednotlivé předměty. K písemnému sebehodnocení žáků se vyjadřují rodiče.

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci o chybě s žáky hovoří, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží v oblastech vědomostí, chování, spolupráce a vzájemných vztahů popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde,
- jak bude pokračovat dál.

Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

4. STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE A JEJICH CHARAKTERISTIKA, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ, VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

4.1. Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Ve vyučovacích předmětech výchovného charakteru se při klasifikaci nepřihlíží k míře talentu, nýbrž ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí. Vyučující přiměřeně zohledňuje míru zájmu a aktivního přístupu žáka k plnění úkolů zejména v oblasti praktických činností.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém

projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

4.2. Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

O jednotlivých klasifikačních stupních hodnocení chování žáka rozhoduje třídní učitel po projednání v pedagogické radě.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu a vnitřního režimu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu a vnitřního režimu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele či i ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy či i již sníženou známku z chování dopouští dalších přestupků.

4.3. Výchovná opatření

Za výborné studijní výsledky, reprezentaci školy v soutěžích a na kulturních vystoupeních a významné činy např. v oblasti ochrany zdraví a života osob, za významný přínos v práci pro třídní kolektiv nebo celou školu, může být žákovi udělena ***pochvala třídního učitele*** nebo ***pochvala ředitele školy***.

Při porušení povinností stanovených školním řádem a podle závažnosti provinění mohou být žákům uložena tato výchovná opatření k posílení kázně:

- a) napomenutí a důtka třídního učitele***

Udělujte třídní učitel dle svého uvážení a s přihlédnutím k názoru dalších vyučujících zejména za drobná, popř. opakovaná porušení školního řádu nebo pravidel slušného chování. O udělení důtky třídního učitele informuje třídní učitel neprodleně ředitele školy.

b) důtka ředitele školy

Udělujte ředitel školy zejména za závažná porušení školního řádu, pravidel slušného chování nebo v případě, že předchozí výchovná opatření nebyla účinná. Toto výchovné opatření lze uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

O výše uvedených výchovných opatřeních je vždy prokazatelným způsobem informován žák a jeho zákonný zástupce.

5. ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň tři známky za každé pololetí (toto se netýká předmětů výchovného charakteru).

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen u žáků se SVP, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě ze ŠPZ.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské a internetové žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné práce, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci psát maximálně 2 práce uvedeného charakteru. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní, zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogických radách, a to zpravidla v polovině listopadu a v polovině dubna. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo osobních pohovorech, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace.

Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se proti ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat. V případě žáků s odloženou klasifikací až do počátku října, v případě nesouhlasu s klasifikací do 3 pracovních dnů po vydání vysvědčení (§52, odst.3, 4 zákona č.561/2004 Sb.).

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- nevyžadují dopisování látky do sešitů za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- při zkoušení účelně nehledají mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotí to, co umí,
- klasifikují jen probrané učivo,
- před prověřováním znalostí ponechají žákům dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádějí až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením ŠPZ, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

6.1 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení. Na základě odborného posudku ŠPZ vytváří TU ve

spolupráci s VP, dalšími pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci žáka plán pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP), který se pak realizuje a vyhodnocuje.

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalostí příčin a projevů SVP a doporučení ŠPZ a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se SVP žáka projevují. Takovým žákům je třeba věnovat pozornost a uplatňovat speciálně pedagogické přístupy a zřetele po celou dobu jeho školní docházky.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Učitel klade důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s příslušnými vyučujícími poté, co o slovní hodnocení konkrétního předmětu požádá zákonný zástupce žáka. O jeho použití rozhodne ředitel školy.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopustil
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

6.2 Hodnocení žáků nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje se ŠPZ a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje, realizuje a vyhodnocuje IVP. Při hodnocení nadaného nebo mimořádně nadaného žáka se tedy přihlíží k jeho SVP a doporučením ŠPZ.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

7. ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s priznanými podpůrnými opatřeními rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

8. ZÁSADY PRO STANOVENÍ CELKOVÉHO HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

- 1 – velmi dobré. Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- 2 – uspokojivé. Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku TU i ŘŠ dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- 3 – neuspokojivé. Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ŘŠ či i již sníženou známku z chování dopouští dalších přestupků.

9. KLASIFIKACE ŽÁKA PŘI STŘÍDAVÉ VÝCHOVNÉ PÉČI RODIČŮ

Upravuje se součinnost základních škol, které navštěvuje dítě svěřené do střídavé rodičovské péče rozvedených rodičů. §49 odst.4 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní

povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání druhou školou. Ředitelé škol, v nichž se žák podle věty první vzdělává, mezi sebou dohodnou pravidla spolupráce škol při vzdělávání žáka. Rozhoduje-li ředitel ve věcech uvedených v § 165 odst.2, vyžádá si před rozhodnutím vyjádření ředitele druhé školy. Rozhodování ve věcech podle § 41, přísluší pouze řediteli základní školy, která vydává žákovi vysvědčení.

10. PRÁVA DÍTĚTE

(naše škola se řídí zásadami formulovanými v Úmluvě o právech dítěte platné pro ČR od 6. 2. 1991)

1. Rodiče mají primární odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte.
2. Základní vzdělání je bezplatné a povinné.
3. Každé dítě má právo na svobodu projevu, myšlení a náboženství.
Žákům je dána možnost vyjádření se k obsahu i způsobu výuky.
4. Kázeň ve škole musí být zajišťována způsobem slučitelným s lidskou důstojností.
5. Výchova musí směřovat k rozvoji osobnosti dítěte při zdůraznění respektu k lidským právům, ke vzájemnému porozumění, k míru a toleranci.
6. Děti mají právo na odpočinek a volný čas, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v kulturním životě a umělecké činnosti.
7. Děti musí být chráněny před používáním drog a nesmí být využívány při výrobě drog nebo jejich distribuci.